

SLAMNIK

In jaz za to sem vnel se ves,
a hladen bil je tuš:
za desne bil sem levi pes,
za leve desna uš.

JANEZ MENART
iz pesmi POST FESTUM

VELIK ODZIV NA AKCIJO »IŠČEMO PLETICE KIT«

Sedaj pa še slama

Je že tako, da so za šivanje slamnikov potrebne slamnate kite, zanje pa slama.

Na pšenično slamo smo popolnoma pozabili. Vabimo vse tiste, ki bi želeli, hoteli in mogli pripraviti na svojih, s pšenico posejanih površinah ob žetvi tudi slamo, da se nam prijavijo.

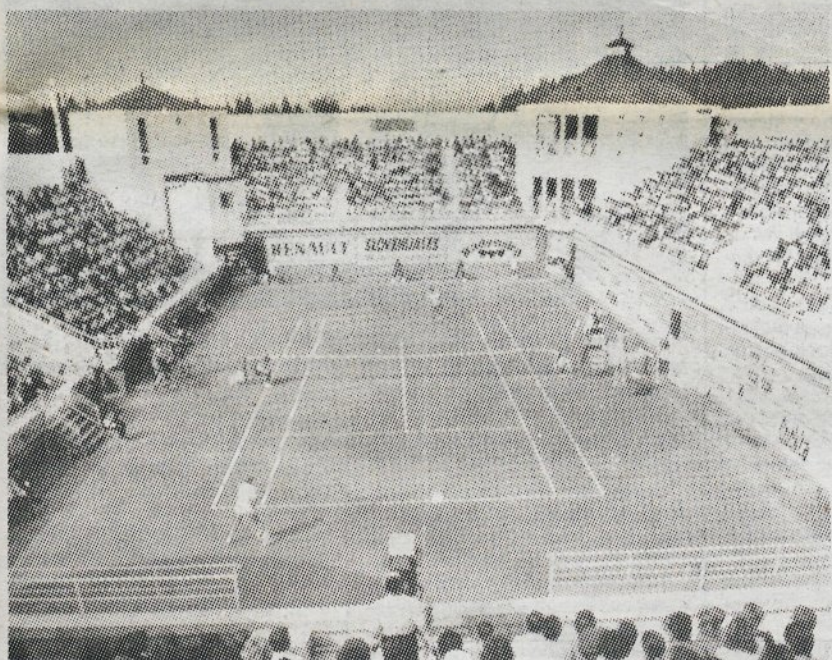
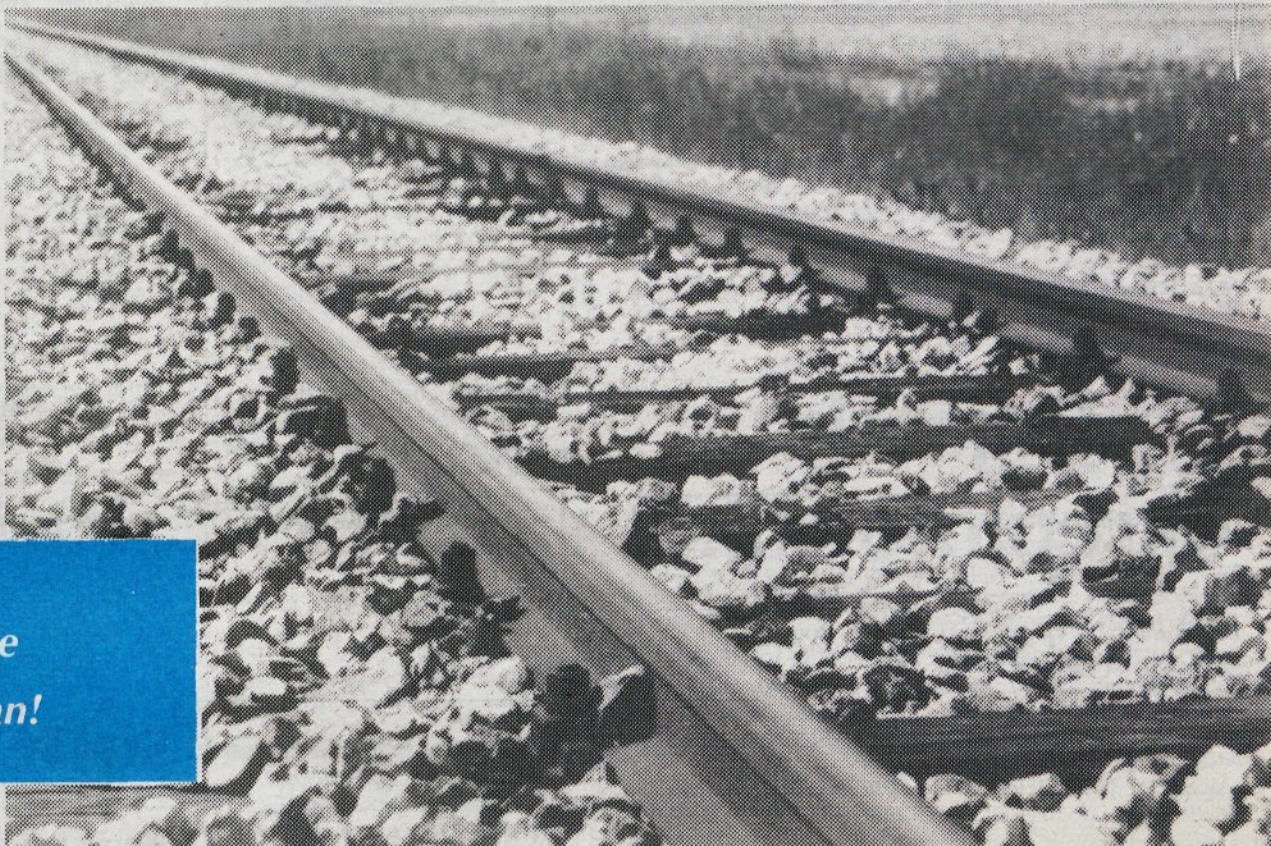
Pšenico je zato treba požeti na roko in pripraviti v otepe za ročno pletenje kit. Kmete, ki bi hoteli tako pripraviti pšenično slamo, prosimo, da se prijavijo v uredništvo »Slamnika«, Domžale, Ljubljanska 70.

Bralcem naj povemo, da se je

prijavilo več žensk, ki so pripravljene kite plesti, ugotovili pa smo tudi, da na dveh mestih vendarle še ohranjajo uporabne stroje za šivanje slamnikov.

V drugo stoletje
pelješ, Kamničan!

Potrebna je torej slama. Jo boste vi pridelali?

Bili so gostje Domžal na prireditvi Slovenia open 91

V sklopu teniške prireditve Slovenia open 91 so naše mesto obiskali mnogi ugledni državniki in javni delavci. Med drugimi so nas obiskali:

- g. Janez DRNOVŠEK,
- g. Lojze PETERLE,
- g. Živko PREGL,
- g. Ingo PAŠ,
- g. Viktor ŽAKELJ,
- g. Ciril RIBIČIČ,
- g. Ivica RAČAN,
- g. Emil Milan PINTAR,
- g. Tone VOGRINEC,
- g. Radmilo ARMENULIČ,
- direktorji najuglednejših evropskih zavarovalnic,
- najvišji predstavniki teniške zveze Slovenije in Jugoslavije.

SKZ-LS in Zveza slovenske kmečke mladine vabita občane na kresovanje, ki bo na Limbarski gori v nedeljo, 23. junija 1991. Ob 20.30 bo maša, ob 21.30 pa kresovanje! Vljudno vabljeni!

EKO UTRINEK MAJSKEGA DNE Saj je moja gmajna!

Sobota, 25. 5. 1991, ura je 16.15 popoldne. Na poti od Radomelj proti vasi Hudo peljem. Prehitim traktor z »diro«, do roba in čez napolnjeno z odpadki, polomljenim salonitom, starim sodom, plastiko in smetmi, ki se po cestišču usipljejo z voza. Traktor registrske številke 18-80. Kmetica in dvoje otrok ob njej. Ustavim.

»Kam peljete?« vprašam.

»V gmajno vendar! V svojo! Imate morda kaj proti?«

»Seveda imam! Vaša gmajna je tudi moja, moj in naš življenjski prostor!«

»Kaaaaj« zarohni. »Gmajna je moja, slišite, mo-o-ja!! In če drugi vozijo vanjo, bom jaz tudi – pa amen!«

B.

Peter Janežič
republiški prvak v sqiasku

Mengeški teniški center Fit-Top je v mesecu maju organiziral prvo prvenstvo Slovenije v squashu. Prvenstvo se je nadvse uspešno končalo za dva Mengšana, ki sta se srečala v finalu. V finalu je Peter Janežič s 3:0 premagal Darka Tisaja.

Peter Janežič prvi slovenski prvak v squashu

REZULTATI: polfinale: Janežič : Prelesnik 3:0, Tisaj : Kravos 3:0, za 3. mesto: Prelesnik : Kravos 3:1, finale: Janežič : Tisaj 3:0.

GREGA RIHTAR

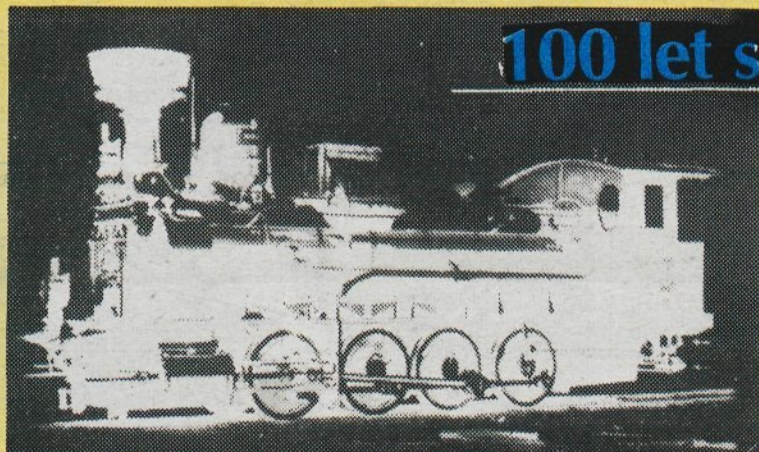
Podžupan skočil v zakonski jarem

Náš podžupan – uradno se funkciji reče podpredsednik skupščine občine Domžale – gospod JURIJ BERLOT je od sobote, 25. maja 1991 oddan.

Izvoljenka je prav tako naše občine cvet, gospodična TADEJA ZAVAŠNIK.

Posebne cirkusa okrog poroke podžupana ni bilo, prav pa je, da Juriju Berlotu zaželimo v občinskem časopisu na novi življenjski poti obilo zadovoljstva, miru in uspehov.

100 let si star, naš vlak!

16. junija letos bodo v prostorih nad kavarno Veronika v Kamniku odprli spominsko razstavo dokumentov, fotografij in predmetov ob 100-letnici Kamničana. Seveda bodo po besedah avtorice razstave prikazali tudi »železno cesto« in njeno zgodovino skozi domžalsko občino. Mag. Marjanci Klobčar pomaga pri urejanju razstave strokovnjak za železnice, njihovo opremo in železniško zgodovino Tadej Bratè.

Prireditve ob svečanem obeležju 100-letnice pripravljajo tudi v Trzinu in Domžalah, kjer se bo vlak za dalj časa ustavil.

V soboto, 15. junija počastimo našega častiljivega stoletnika!

»Samostojno Slovenijo smo dolžni uresničiti ne zaradi priložnosti, ampak zaradi potrebe. Ne iz dolžnosti do spomina na davno Karantanijo, ampak zaradi lastnega narodnega dostojanstva, zaradi preživetja, zaradi vredne prihodnosti nas in iz odgovornosti do tistih, ki pridejo za nami.«

Lojze Peterle, na zasedanju slovenske skupščine 21. 11. 1990

Domžalsko občino je gostom iz italijanske občine S. Giovanni al Natisone predstavil ob pomoči prevajalke ing. Anton Preskar. Naš sogovornik v pogovoru je bil župan tega kraja g. Walter PIANI (na Preskarjevi levi)

DELEGACIJA IZ OBČINE S. GIOVANNI AL NATISONE NA OBISKU

Prijatelji, okrepi moči!

Župan mesta S. Giovanni al Natisone je izjavil, da bi želeli stike okrepiti na kulturnem in športnem področju, italijansko delegacijo je sprejel podpredsednik domžalske občinske skupščine JURIJ BERLOT.

Že dalj časa domžalski Helios uresničuje bogate komercialne povezave s firmo ADLER v občini S. Giovanni al Natisone. Gre za relativno majhen kraj velike gospodarske moči; tolikšne, da pomeni pomembno gospodarsko središče Furlanije Julijske krajine. V tem kraju je kar 300 podjetij pretežno lesne industrije. Najpomembnejša je izdelava stolov in drugih kosov pohištva. V njihovi proizvodnji dokončajo neverjetno veliko število stolov – kar 15 milijonov oseb bi lahko hkrati sedlo na njihovo enoletno proizvodnjo. To dejstvo firma ADLER in kraj uvršča v središče tovrstne evropske proizvodnje.

Seveda je za vse to potrebna najmodernejša tehnologija, sodobni tehnološki in tržni marketinški pristopi. Ob taki količini stolov je gotovo tudi zahtevna naloga Heliosa, da zagotovi vse potrebne barve in lake zanje.

Kot so poudarili predstavniki te italijanske občine, želijo sodelovanje s slovenskim gospodarstvom še okrepiti.

Ker so imeli v svoji sestavi tudi podpredsednika furlanskega dela italijansko-jugoslovanske gospodarske zbornice LUCIANA CONTIJA, se seveda ta pripravljenost in želja dobila tudi že bolj konkretne oblike.

»Deset let že intenzivno delujemo na tem, da bi intenziv-

rali gospodarsko sodelovanje s Slovenijo in Hrvaško. Rezultati me opogumljajo, da delo z veseljem nadaljujem. Predvsem lani smo zabeležili velik porast izvoza in uvoza. V veliki meri je to že posledica liberalizacije trga in uveljavljanja zasebne pobude. Želimo organizirati šolo za managerske kadre, vendar pa zadnji dogodki naša prizadevanja upočasnjujejo. Optimist sem in upam na vse boljše, da bomo prešli s kvaliteto in rezultati našega sodelovanja še bistveno dlje, kot smo sedaj.

V nadaljevanju obiska so jih gostitelji – delavci Heliosa ter občinski možje popeljali na ogled obrtne cone v Trzinu, ogledali pa so si tudi teniške prireditve v TEN-TENU.

POGOVOR
Z ŽUPANOM

Nisem verjel v tolikšno zasebno pobudo!

Župan mesta S. GIOVANNI AL NATISONE in vodja delegacije na obisku je profesor glasbe g. Walter PIANI. Po uradnem delu obiska sva se za-

pletla v prijeten pogovor, v katerem je bil g. PIANI prijazen in s pohvalami za naš kraj in ljudi zelo darežljiv sogovornik.

Župan urejenega, prijetnega videza je na najuglednejši mestni funkciji že četrti mandat – 15. leto teče, ko je v svojem kraju NUMERO UNO. Tu so vprašanja, gospod župan:

Kako ocenjujete stopnjo gospodarskih odnosov med firmo ADLER in HELIOS?

Te poslovne povezave so že utečene in dovolj velike, gotovo pa ne tolikšne, da ne bi mogli na obeh straneh storiti bistveno več. Z razvojem obeh krajev in naših industrij moramo skupaj iskati in najti skupne možnosti sodelovanja. Mislim, da je teh možnosti še veliko.

Delček naše občine ste videli. Kakšna je vaša ocena?

Ogled vaše občine mi je bil v veliko zadovoljstvo. Resnično sem videl prvič v živo tako razvito zasebno iniciativo doslej socialistične države. To me je zelo presenetilo. Mislim, da je razumevanje za zasebnost in podjetništvo za ljudi zelo stimulatívno.

Lahko poveste kaj bolj konkretnega?

Peljali so me npr. na ogled zasebne proizvodnje preprog in tapiserij. Prav navdušen sem nad pogoji, tehnologijo in izdelki, kjer je vse na visoki mednarodni evropski ravni.

Ogledali ste si tudi dva sakralna objekta...

Pokazali so nam dve lepi cerkvi: Eno smo si ogledali od znotraj, drugo žal le od zunaj. Lepo in pogledljivo... Tudi sodelavci so s tem, kar so videli, zelo zadovoljni...

Imate morda za naprej kako misel?

Poglejte, pri vas smo 20 let le kupovali. Ali ni to za sodelovanje premalo?

V vašem kraju bi lahko (ali bomo, še ne vem) odprli urad, predstavništvo naše industrije, ki bi skrbel, da bi obe strani od sodelovanja lahko imele bistveno več.

Bi morda vaša podjetja sodelovala na naši obrtni razstavi?

Z velikim veseljem. Mi imamo tako našo razstavo v Udinah, kjer bi lahko predstavili vašo ponudbo. Res, da na županstvu nismo povsem pristojni za to, lahko pa take zamisli in pobude prenesemo na ustrezno mesto v gospodarsko zbornico.

Kaj pa kulturni in športni stiki? Bi to tudi šlo?

Z velikim veseljem bi šli v to. Gostitelji so nameravali že ob tej priložnosti uprizoriti srečanje košarkarskih moštev. Bo pa do njega prišlo kdaj drugič. Seveda tudi kultura ponuja obilo možnosti. Vaše skupine bi lahko gostovale pri nas in naše v teh lepih Domžalah. Upam, da od teh načrtov vendarle kaj bo. Pobude in možnosti so začrtane, jih bomo uresničili?

Pogovarjal se je M. BROJAN

NOVO SKUPŠČINSKO VODSTVO KOPRIVNICE
NA OBISKU:

Pobratimi iz Podravine na obisku

Koprivniški župan in predsednik Izvršnega sveta s sekretarjem sta si v naši občini pogledala več objektov.

Pred nedavnim smo po skoraj pretečenem letu nove oblasti, ki je bila demokratično izvoljena tudi na Hrvaškem, dočakali obisk predstavnikov občine Koprivnica, s katero je naša občina pobratena že več kot deset let.

Obiskali so nas:

Zdravko MIKOTIČ, predsednik Skupščine občine Koprivnica

Nikola GREGUR, predsednik

Obisk delegacije občine Koprivnica v Domžalah

Izvršnega sveta Skupščine ob-

čine Koprivnica

Ivan ŠVEGOVIČ, tajnik Skupščine

Franjo CIRKVENEC, tajnik Izvršnega sveta.

Po tem, ko je bila opravljena predstavitev naše občine (podatke sta posredovala ing. Anton PRESKAR in Jurij BERLOT) so gostje v grobem predstavili tudi občino Koprivnica, kjer je Hrvatska demokratična skupnost (HDZ) dobila 2/3 večino. Po predstavitvi Koprivnice in njenega gospodarstva (največja delovna organizacija PODRAVKA ima 9500 ljudi) so si gostje ogledali še teniški center TEN-TEN, centralno čistilno napravo v Študi in obrtno cono v Trzinu.

Kot smo izvedeli, bodo že v kratkem obiskali Koprivnico naši predstavniki in tako nadaljevali stike ljudi obeh občin.

OF JE BILA VELIKO OSVOBAJAJOČE ZDRUŽEVALNO DEJANJE
SLOVENCEV:

Senčni praznik sončne svobodomiselnosti

Tabor nad Ihanom je kraj, kjer je bil že leta 1937 organiziran ljudskofrontni shod delavcev in kmetov. Z gesli proti fašizmu in nacizmu, za delavsko solidarnost, za mir in proti vojni in z opozorili na neurejene in nerešene nacionalne in socialne probleme v takratni Jugoslaviji. Pred časom smo v njegov spomin 23. maja praznovali svoj občinski praznik tudi v Domžalah. Dandanes pa se tega kar nekoliko sramujemo in v Domžalah občinskega praznika uradno sploh več ne praznujemo. In tudi letos je šel skoraj neslišno mimo nas.

Če seveda ne bi Občinski odbor Zveze borcev, Stranka demokratične prenove in Socialistična stranka Domžale vendarle na Taboru nad Ihanom 18. maja 1991 pripravili srečanja z glavnim podarkom na počastitvi 50-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte in upora proti okupatorju. Za organizatorje to je in bo junaško in pomembno dejanje slovenskega naroda, ki se ga Slovenci ne smejo sramovati, saj so takrat, tako kot mnogi v svobodomiselni Evropi, fašizmu in nacizmu rekli ne in se mu uprli. Morda je tudi to dejanje, zaradi katerega se lahko tudi dandanes ponosno vključujemo v Evropo, kot pogumen in zgodovinski narod. Kajti Evropa pomni, kdo je sodeloval z nacizmom, Evropa ve, kaj je kolaboracionizem in izdaja.

Kljub vsemu se večina domžalskih vodilnih mož srečanja ni udeležila, v skupščini pa tudi že kar nekaj časa čakajo in zavlačujejo z imenovanjem komisije, ki naj bi koordinirala praznovanje upora

Slavnostni govornik na Taboru je bil dr. Matjaž KMECL, ki je navzočim z izbrano in tehtno mislijo aktualiziral naš slovenski trenutek; tu in zdaj.

proti okupatorju na občinskem nivoju.

Organizatorjem vreme ni bilo naklonjeno. Mnoge, še posebej starejše, je zadržal dež in mraz, kljub temu pa se je na travniku pod taborško cerkvijo zbralo okoli 500 udeležencev. Pozdravile so jih slovenske narodne noše s harmoniko, domžalski godbeniki in praznično okrašene hiše Ihana. Vsi, ki so se udeležili točnega srečanja, so prišli iz srca, prepričanja, ponosa. In to je bilo čutiti na vsakem koraku. V prisrčnosti, domačnosti. Nobene prisile, nobenega pompa proslav izpred nekaj let. Nobenega blišča, protokola, črnih limuzin. Preprosti borci, družine, zbrane v prijetnem pogovoru z znanci in prijatelji. Za organizacijo so skrbeli ihanski gasilci in nogometaši, ki so

tudi ponudili hrano in pijačo. Prijetno, le sem in tja je kdo z grenkobo povedal občutke, da si mnogi niso upali priti, da jih skrbi za službe; da se ljudje bojijo. V zraku je vojna, strah, negotovost. Starejši so rekli, da so časi kar nekako podobni tistim izpred vojne.

V kulturnem programu, ki so ga začeli s slovensko himno, so sodelovali pevci Sentviškega zvona, domžalska godba in recitatorji. Pretresljivo je bilo iz otroških ust slišati bojazen pred vojno, željo, da naj se starejši spomenujejo, da bi radi živeli v miru, se igrali in učili.

Udeležence je pozdravil tudi član predsedstva Republike Slovenije dr. Matjaž Kmecl in svoj govor začel z besedami Edvarda Kocbeka, ki je leta 1941 izpovedal svoje prepričanje in hotenje, da želi »pomagati izvesti slovensko narodno in socialno osvoboditev« in »prispevati k dokončni življenjski afirmaciji Slovencev ter soustvarjati na sintezi novega slovenstva.« In Kocbek in še marsikdo, ki se je iz poštenega prepričanja pridružil Osvobodilni fronti, ni bil komunist, pač pa Slovenec globoke in zgodovinske odgovornosti. In kdor dandanes dela probleme iz te odločitve zaradi datuma, dneva prej ali kasneje, ta po Kmeclovih besedah sodi na evropsko smetišče, ne pa v suverenost. Kajti nova Evropa je začela takrat »v najbolj črni noči poganjati iz uporne, upajoče svobodoljubnosti, ne pa iz potuhnenosti in čakanja na druge.« Zato Osvobodilne fronte ni mogoče preprosto in poljubno zavreči. Pa tudi sramovati se nam je ni treba.

CVETA ZALOKAR-ORAŽEM

Na obisku iz občine San Giovanni al Natisone (Italija) dne 8. maja 1991 v Domžalah

- župan mesta San Giovanni/Nat. gospod WALTER PIANI,
- podpredsednik Furlanskega dela Italijansko-jugoslovanske gospodarske zbornice, gospod LUCIANO CONTI,
- član izvršnega sveta gospod MAURO STEFANO,
- direktor časopisa »IL MANZENESE« gospod GIULIANO MUZZOLINI,
- župnik mesta San Giovanni/Nat. don PIETRO ROMANELLO,
- predsednik združenja krvodajalcev gospod GIUSEPPE GROPO,
- predsednik družbe ADLER FRIULI S.p.A. San Giovanni/Nat. gospod GIUSEPPE AGLIATI,
- prokurist družbe ADLER FRIULI S.p.A. San Giovanni/Nat. gospod GIUSEPPE FURLAN

Šele v tujini spoznaš čar domače govorice; šele v tujini spoznaš, kaj je domovina!

(G. Freitag)

Osamosvajanje Slovenije je neustavljivo!

Dogodki zadnjih dni nas vznemirjajo in iztirjajo. Eden glavnih vzrokov za zaplet z JLA je brzokone v nevzporedni rasti demokracije konkretno v Sloveniji in armadi sami; del JLA namreč še vedno hoče ohraniti Jugoslavijo na starih strukturah, ki pa so se za nas Slovence in tudi za Hrvate izkazale za preživele. To je samo eden od vzrokov. Kje so pa še drugi? Odvečno in nepomembno je modrovati, ali je pri smrtni žr-

tvi v Mariboru pod vojaškim tankom šlo za nesrečo ali za vnaprej pripravljeni scenarij: človeka, ki je živel za demokracijo, ni več – ne za nas ne za njegove svojce.

Premislil je v spletu okoliščin, ki niso bile potrebne: to je neizpodbitno dejstvo. Obrambni minister Janez JARNAŽ meni, da so še možni manjši konflikti s straži JLA..., toda procesa osamosvajanja naše države ne more zavreti

nobena sila, zato pa so tudi vsi poskusi zaman, kakor polnjenje sodov brez dna, pa čeprav s še takim hitenjem.

V teh dneh osamosvajanja pa ne potrebujemo samo podpore svetovne javnosti, ampak v prvi vrsti podporo slehernega izmed nas. Predsednik vlade in predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze PETERLE je na srečanju OO SKD Slovenije v Novem mestu dejal, da največ lahko storimo za svoje osamosvajanje s tem, da trezno presojava razmere, v katerih se nahajamo, brez vsakega zaletavanja. Naša dolžnost je tudi, da osveščamo pomanjkljivo informirane ali morda celo enostransko »napum-

pane« ali v osnovi do novega sistema manj razpoložene ljudi. Ali pa je kakšna informacija boljša od zgleda?

Kakšen pa je naš delež na poti k osamosvajanju Slovenije? Moj, tvoj...? V besedi, dejanju, dajanju, sprejemanju, molitvi...?

Naš dar osamosvojeni Sloveniji naj bo trenutno zlasti v strpnosti: poskusimo na nestrpne poskuse odgovorjati s strpnostjo, takrat bo v nas gotovo zaživel Bog. Sustine et abstine! Zdržimo in vzdržimo se! Strpnost je veliko in težko delo in pomeni za provokatorje nastavljanje še enega lica. Ali ne bomo tako bliže konca spopadov? Poskusimo! Strpnost je pot... IVAN KEPIC

USTANOVILI SO KRAJEVNI ODBOR SKD MORAVČE:

Pripadamo pravim vrednotam, to bomo dokazali v delu...

V soboto, 11. 5. 1991 je bil v kulturnem domu v Moravčah ustanovljen 3. krajevni odbor Slovenskih krščanskih demokratov naše občine. Dopolodne so prisostvovali člani OO SKD Domžale, župan občine, g. E. A. Schwartzbartl, predsednik OO SKD, g. Bogdan Osolin in član IS, g. Matjaž Karlovšek. Z navdušenjem so sprejeli tudi republiškega poslanca g. Ignaca Polajnara, vodjo poslanskega kluba SKD. V uvodu je zbrano množico s petjem pozdravil Cerkevni mešani pevski zbor pod vodstvom g. Alojza Štefana.

S strani gostov so bile izrečene mnoge spodbudne besede in dobre želje ustanoviteljem. Jasno so bila podana spoznanja o delu in temeljih stranke. Opazi se že, da je vedno več delovnih in poštenih ljudi, ki pogumno stopajo v vrste SKD in priznavajo krščanske vrednote in njihovo dediščino. Odločitev, da pripadamo določeni stranki, pa je v človeku samem. Po vsem svetu se ljudje opredeljujejo za to ali ono stranko. Nam v pomoč in odločitev je tudi dvatisočletna tradicija krščanstva, ki nam mora biti vodilo. Ob tem se moramo zave-

dati, da bo storjeno le toliko, kolikor bomo sami pripravljeni storiti in se žrtvovati za boljše materialno in duhovno življenje slehernega človeka.

Novoizvoljeni predsednik KO Moravče g. Roman Capuder nam je povedal, da se bodo zavzemali predvsem za pošteno delo. Aktivno se želijo vključiti v Svet staršev v osnovno šolo, cerkvenim praznikom namenjajo dati pomen kulturnih prireditvev, v prvo vrsto pa postavljajo odnose v sami stranki in s tem v zvezi bodo organizirali srečanja

in izlete za svoje člane. Sodelovati nameravajo pri akcijah RK in župnijske KARITAS, zavzemali se bodo za ohranjanje kulturne dediščine: kapel, stavb, križev... Močno jih skrbijo tudi ekološki problemi na območju Moravč.

Interese 55 članskega Krajevnega odbora bo v Krajevni skupnosti zastopal g. Milan Kunaver.

Po končanem uradnem delu smo bili vsi prisotni povabljeni na pogostitev v prostore župnišča, saj novoizvoljeni KO še nima svojih prostorov. Ob lepo pogrnjenih mizah smo zapeli in se dodobra pogovorili o nadaljnjem delu. Utihi smo le za hip, ko smo zaslišali nežno petje Elizabete, Barbare in malega Milana. Ni je bilo več sile, ki bi v prelepem majskem večeru utišala petje. Kot manget je pritegnilo petje Marijinih pesmi, ki so donele iz mnogih ust še dolgo v noč. In ob tem pomislim, kako lepa je lahko politika pravih ljudi...

DARINKA GRUM

OB OKROGLI MIZI NA TEMO: »IZKUŠNJE IN NOVI TRENDI NA PODROČJU VAROVANJA OKOLJA V SLOVENIJI IN OBČINI DOMŽALE.«

Mulj in blato smo ukrotili...

V večurni razpravi o ekoloških travmah naše občine je imelo središče mesto BLATO, ki nas je dolga leta s svojimi velikimi količinami ekološko ogrožalo.

Mulj in blato, ki se nabirata na vseh čistilnih napravah sta povsod v Evropi velik problem. Blato nastaja kot posledica tehnološkega čiščenja, čimboljše je čiščenje, več blata ostane kot njegova posledica. Čimvečja je naprava, več je blata, ki se ob njej nabira, temvečja je zagata, kam z njim, bolj profesionalne morajo biti rešitve. S tem problemom smo se soočili tudi v Domžalah, ko so se z zagonom začele zbirati ob CCN v študi velike količine mulja in ki so ga zagradili v velike lagune. Problem je ostal. O tem blagu in zagatah v zvezi z njim je tekla tudi razprava na okrogli mizi o aktualnih vprašanjih naše ekologije. Razprave o tem se je udeležil tudi član predsedstva Republike Slovenije dr. Dušan Plut.

Kakšne so vsebnosti težkih kovin v našem blatu?

Na naši čistilni napravi dnevno proizvedejo 40 do 60 m³ blata, od katerega je dobra petina suhega dela, ostale štiri petine pa pomenijo

vodo. V blatu so povsod skoncentrirani težki elementi – težke kovine kot so cink, krom, nikelj in so posledica sodobnih tehnologij pretežno v galvanizacijah in v usnjarski industriji.

V našem blatu sta v povečanih dozah elementa cink in krom. Cink prihaja iz galvan in delno iz gospodinjstev, krom pa je v glavnem iz galvan in usnjarske industrije. Koncentracije cinka znesejo 3 do 6 kg na tono suhe mase blata, kroma pa je v toni suhega blata 3 do 7 kg. Žal s temi količinami presegamo norme, ki veljajo v EGS.

Okrogle mize se je udeležil tudi član predsedstva Republike Slovenije dr. DUŠAN PLUT.

Težkih elementov bo po predvidenih vse manj?

K sreči se situacija že dobro leto popravlja in se te koncentracije nekoliko zmanjšujejo. Morda gre za kakovostnejši pristop v delu galvanizerjev ali za odgovornejši pristop do okolja v usnjarski industriji. Po zagotovilih strokovnjakov iz obeh

organizacij lahko pričakujemo že v letu 1992 na tem področju še naprej zmanjševanje količin težkih kovin v blatu, saj se usnjarska strojarna seli na drugo lokacijo. S tem bo v odplakah bistveno manj kroma in ta problem bo veliko manjši.

Kako in kdaj merimo nevarne težke elemente?

Kakovost in vsebnost blata v študi merijo nenehno in sicer po teh kriterijih: Redno preverjajo: – vsebnosti težkih kovin – vsebnosti metalov, ki pospešujejo rast (kalij, fosfor, magnezij, dušik) – vsebnost patogenih organizmov (denimo različne bakterije)

Kam bi ga dali, blato?

1. V svetu glede na vsebnosti blata in njegovo kvaliteto en del neoporečnega blata (brez težkih kovin in patogenih organizmov) razgrinjajo po kmetijskih površinah in sicer v tekoči obliki ali prešane, nekateri ga tudi dosušujejo.

2. Drugi način obdelave blata je obvezno »prešanje« in zgoščevanje, ko se poveča sušina. Tako blato na Zahodu obvezno kompostirajo. Namen kompostiranja je, da se blato dodatno pregneje, zgubi

ves vonj in posuši. Po kompostiranju je uporabno za cvetličarstvo, parke, drevnince.

3. Tretji način dodelave blata je povečano sušenje in končni sežig. (INCINERACIJA). To pretežno počno v zahodnem svetu, saj ta način prinese v končni fazi najmanj volumna za končni odpadke.

Denar kot vzgib za odločitev

Način obdelave blata je odvisen od finančnih možnosti države, razvojnih usmeritev in smernic, ki jih postavlja država. Čimbolj je država razvita, več smeti pridelava, več denarja mora tudi namenjati za to, da se teh zadev reši. Uveljavlja se sežig in druge zahtevne tehnologije, ki pa so drage.

Koliko smo doslej pridelali blata?

Naša centralna čistilna naprava v študi obratuje že 11 let. Prvih pet let se je blato zadrževalo v zemeljskih lagunah, zadnjih pet let pa blato prešajo v prešah in centrifugi, kjer se prvotna masa zgosti za 5 do 6 krat.

Doslej je bilo na čistilni napravi več kot 130.000 kubičnih metrov blata, vendar so ga precej že od-

stranili, tako da ga je trenutno le še okrog 60.000 m³. Gre za mešanico blata, peska in pepelov, s katerimi se blato meša.

Tekoče blato mešajo z žaganjem, apnom, pepelom

Blato je po prešanju potrebno še dodatno zgostiti, da se na deponiji pravilno stiska. Pravo gostoto se doseže z dodatki žaganja, jalovine, apna, pepela. Od vseh teh dodatkov je pepel najcenejši.

Pri nas so se odločili za mešanje blata s pepelom. Seveda so bile predhodno opravljene različne študije v sodelovanju z Inštitutom Jožef Stefan, Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo, Smeltom in drugimi. Obravnavali so problem radioaktivnosti, izrednih voda, preverjena pa je bila tudi najustrez-

nejša tehnologija mešanja med ostale smeti (pač po navodilih dr. IVANCA). Izdelali so posebne kaverne in predvideli kontroliran način prekrivanja. Sistem je zaprt, izcedne vode z deponije v Dobu so popolnoma speljane v kanalizacijo in vnovič obrnjene v tehnologijo čistilne naprave.

Bo gnoj kakovostno uporabljen?

Ob pomoči strokovnjakov Biotehniške fakultete že pet let potekajo poskusi o koristni uporabi tega materiala s čistilne naprave. Blato je dobro gnojilo, zelo pospešuje rast zelenih delov rastlin in tudi semenskega dela rastlin. Zelo primerno je za gnojenje okrasnih rastlin.

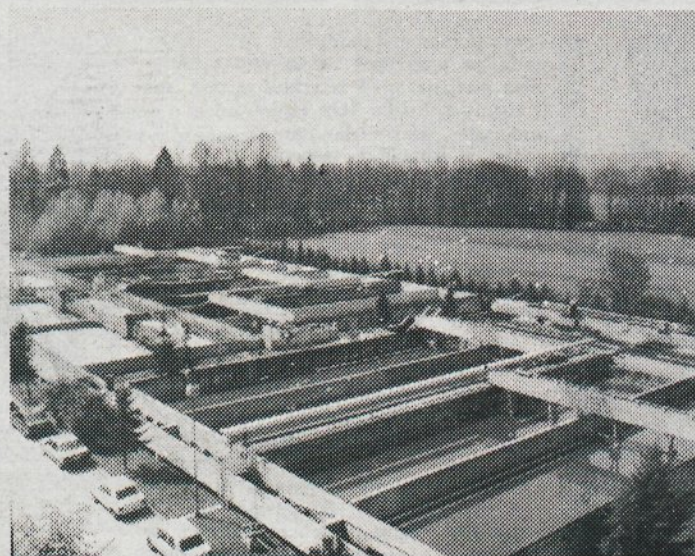
Skupaj s FNT bodo strokovnjaki v študi opravljali poskuse za preusmeritev v kompostiranje, koder bi z dodatki lubja skušali pripravljati take kompostne mešanice, ki bi tudi bile primerne za vrtnarstvo. Dolgoročno pa je rešitev tudi pri nas v sežiganju. To pa je žal povezano z velikimi finančnimi stroški. Ker tudi v svetu posušeno blato vse bolj sežigajo, manj pa ga uporabljajo v kmetijstvu, to tudi vendarle na nekaj kaže!

Strah pred blatom je odveč! »Strah pred blatom je odveč!« zatrjuje OLGA BURICA, vodja CCN v študi: »Kot srednjeevropska čistilna naprava imamo dovolj strokovnih pristopov, da bomo z zagonom novih gnilišč lahko »izdelovali« ne nevarno blato. Dovolj stisnjeno, pregneto blato bo ob dosuševanju lahko koristen material, ki se ga končno ne bo treba bati.«

M. BROJAN

Lep pogled na Centralno čistilno napravo z anaerobnimi gnilišči.

Čiščenje odpadne vode – aerobni biološki del v študi

Saniranje lagun s tekočim blatom (v ozadju) opravljajo z mehanizacijo. Mešanje blata s pepeli in slabšo zemljo. V ozadju je tudi vidna nova asfaltna deponija.

Človek se ne rodi sam zase, temveč tudi za domovino.

(Platon)

Srečanje občinskih odborov Slovenskih krščanskih demokratov v Novem mestu

OO SKD Novo mesto je v soboto, 18. maja 1991, v prostorih Srednje kmetijske šole - Grm Sevnjo priredil srečanje občinskih odborov SKD Slovenije. Na srečanju je bil zastopan tudi OO SKD Domžale z nekaj udeleženci.

Predsednik SKD Lojze PETERLE je govoril o samostojni Sloveniji. Poudaril je, da bomo morali dokazati, da smo sposobni lastnega življenja; izgovorov na druge ne bo več, do kraja si bomo morali pogledati v oči.

Lojze Peterle je dejal, da lahko pričakujemo določeno šok, kakor se ne moremo preoblačiti na mrzlem vetru, ne da bi nas zazeblu. Kljub zapletenosti procesa osamosvajanja je optimist. Morebitnih problemov ne vidi v slovenskem narodu samem, probleme vidi bolj zunaj Slovenije: eni svarijo pred versko, drugi pred socialno vojno. Našim vojakom v JLA je med drugim obljubil vso možno pomoč.

Izidor REJC je govoril o osnovnih obrisih gospodarskega sistema Republike Slovenije. Potrebna je hitra in celovita privatizacija za vsa področja ter sanacija in prestrukturiranje bank. Sistem moramo spraviti v naročje gospodarstva.

Ivo BIZJAK je spregovoril o novi slovenski ustavi. Pri pripravljanju delovnega teksta se nahajamo tik pred zaključkom. Jeseni bomo že lahko razpravljali o novi ustavi; če ne bo šlo drugače, bomo za sporne zadeve razpisali referendum. Osnovne dileme, ki zadevajo Slovenske krščanske demokrate, so vprašanje regionalizma, svobode odlo-

čanja o potomstvu in ugovora vesti. Regionalizem v tem smislu, da bi imele posamezne pokrajine Slovenije tudi svojo zakonodajo, ne pride v poštev, pač pa se bomo zavzemali za območno zastopnost v parlamentu. Glede splava je menil, da se lahko pogovarjamo le o njegovi dopustitvi in ne kot o pravicah do njega. Slednje je za nas

nesprejemljivo. Zavedamo se tudi, je dejal Ivo Bizjak, da sama preopred splava še ne odpravi problema. Pravico do ugovora vesti je treba posplošiti: nasilje nad večinskim delom prebivalstva bi bila še hujša zadeva.

Grobišča na Rogu in Teharjah še vedno boleče zevajo kot nezacepljena rana slovenskega naroda. Nace POLAJNAR je dejal, da je slovenska država dolžna rehabilitirati vse nedolžne, pa naj to zahtevajo ali ne. Zbiranje podatkov o po-vojnih pobojih po posameznih občinah bo po njegovem mnenju prispevalo k celovitejši podobi naše preteklosti na tem področju. Nedvomno si je republiška komisija zadala težko nalogo. Bogomir ŠTEFANIČ je med drugim postregel

z grozljivim podatkom, da je bilo v Kočevski Reki porušenih 91 cerkva in kapel. Poudaril je, da je slovenski narod v Kočevskem Rogu napravil največjo maturo, ko je do- stojanstveno spremljal pravno da-ritev. Posebna komisija ima na skrbi ureditev vseh grobišč v Slove- niji.

V bližnji prihodnosti bo začel izhajati Slovenec. To bo nadstran- karski demokratični dnevnik, v ka- terem bodo med drugim tudi krš- čanski demokrati poročali o vseh dogajanjih na Slovenskem in o vseh Slovencih, je dejal Matjaž PUC. Slovenec bo časopis evropskega standarda.

To je le skopa vsebina bogatega srečanja, ki je potekalo v splošno

zadovoljstvo vseh udeležencev in udeleženk. z Jožetom PAJNICEM sva bila posebno pozorna, kako zna predsednik Peterle prisluhniti problemom, kar je prišlo do izraza v pogovorih med predavanji, in na- nje realno odgovarjati. Zlasti sva opazila, da je bil enak med ena- kimi, ko je z ostalimi vred čakal v vrsti za kosilo. Brez slehernega pretiravanja lahko zapišem, da slo- venski premier Lojze Peterle s svojo neposrednostjo in komunikativ- nostjo osvaja srca Slovencev. Bog daj, da bi vse osamosvojitvene na- črte srečno izpeljali do konca. Če je 23. december lani pomenil novo slovensko rojstvo po stoletju dol- gem adventu, naj 26. junij pomeni novo vstajenje slovenskega naroda, novo Veliko noč.

IVAN KEPIC

SLOVENSKA DEMOKRATIČNA ZVEZA, ZBOR ZA DOMŽALE, LJUBLJANSKA 70/1 p. p. 67

Branimo samostojno Slovenijo!

Zbor Slovenske demokra- tične zveze za Domžale naj- streje obsoja teroristično pro- vociranje v Mariboru in straho- petno dejanje ugrabitve poga- jalca - pripadnika slovenske vojske s strani (bivše) Jugoslo- vanske ljudske (?) armade.

Od uveljavitve ustavnega in dru- gih zakonov s področja obrambe in še posebej od razglasitve samo- stojne in suverene države Repu-

blike Slovenije bodo enote bivše JLA v Sloveniji seveda imele le sta- tus tujih vojaških baz. Njihova fi- zična prisotnost bi v prehodnem obdobju glede na uradno izraženo dobro voljo slovenskih oblasti (predlaga se celo obdobje do dveh let) lahko bila izvedena dogovorno, brezkonfliktno in predvsem častno ter ugodno za pripadnike JLA. Nji- hovo bivanje v Sloveniji bi bilo, tako kot doslej, v znamenju vza- jemnega spoštovanja in sodelova- nja z okoljem.

Provokativna dejanja JLA, ki bi nasprotovala plebiscitarno potrjeni volji slovenskega naroda in držav- ljanov Republike Slovenije, pa bodo najbolj škodovala prav nje- nim pripadnikom samim. Njihovo nadaljnje bivanje v Sloveniji bo za- radi okupacijskega ravnanja pov- sem oteženo ali celo onemogo- čeno (znano je, kako mučno je po- javljanje vojakov Sovjetske zveze v jasnoti (bivše) vzhodne Nemčije. Podpiramo odločno ravnanje in ukrepanje slovenskih organov obla-

sti ob dogodkih v Mariboru in za- htevamo, da tudi v prihodnje ne sprejemajo nobenih kompromisov, ki bi kakorkoli ogrozili ali upočas- nili postopek osamosvajanja Repu- blike Slovenije.

Predlagamo, da se ob morebitnih bodočih podobnih provokativnih dejanjih JLA (učinkovitim) ukrepom odvzema elektrike in PTT storitev dodajo še prekinitev dobav vode in plina ter vsakršnega drugega oskr- bovanja (razen bolnicam), dokler ne bodo odpravljena vsa dejanja, ki

imajo kakršenkoli značaj okupa- cije. Če bodo povračilni ukrepi še tako otežili delovanje in celo živ- ljenjske pogoje pripadnikov JLA, je to njihov problem, saj se bodo ukrepom lahko izognili takoj - s tem, da bodo prenehali kršiti predpise in suverenost Republike Slovenije.

Pozivamo vse prebivalce Slove- nije, da v primeru potrebe pokažejo veliko odločnost (tako, kot so jo prebivalci Maribora, ki so blokirali premike okupacijskih vojaških enot), hkrati pa ohranijo preudar- nost in se ne dovolijo sprovcirati v kakršnokoli nasilje, ki bi lahko samo škodilo.

Zaupajmo oblastnim organom in mladi zakoniti slovenski vojski!

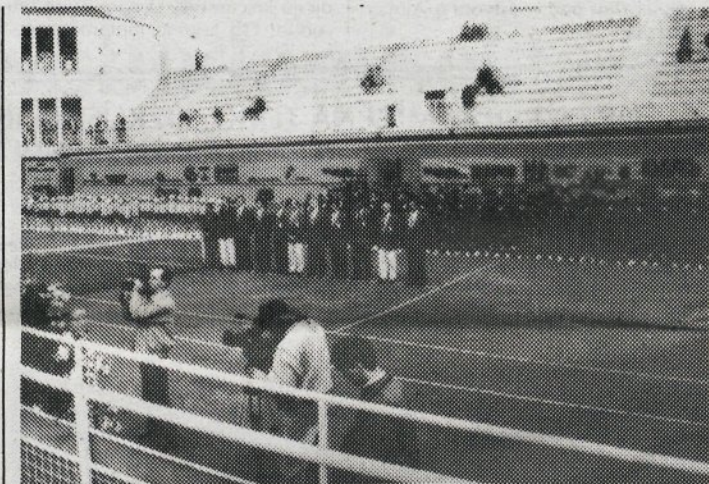
Izvršilni odbor zbora SDZ za Domžale

Kljub velikim težavam z vremenom je bilo na igriščih ob Kamniški Bistrici iz dneva v dan več ljudi in navijačev naših tekmovalcev. Obisk se je stopnjeval vse do finalnega dvoboja posameznikov, ki si ga je ogledalo ca. 4000 gledalcev.

FOTOREPORTAŽA:
AVTOR RADO GOSTIČ

Slovenija open 91 v besedi in fotografiji

Na otvoritveni svečanosti res ni bilo prav veliko gledalcev, so se pa na centralnem igrišču zbrali vsi, ki jih je združil turnir v skupni nalogi: organizacijski odbor z vodstvom tekmovalstva, sodniki, pobiralci žog in mnogi drugi...

Naše tekmovalstvo je bilo tudi statusno dovolj veliko promocijsko dejanje Slovenije, da so ga obiskali tudi nekateri najuglednejši slovenski politiki in naš predsednik Lojze Peterle, ki je bil uradno častni predsednik organizacijskega komiteja SLOVENIJA OPEN 91.

SLOBODAN ŽIVOJINOVIĆ je bil osrednja osebnost našega domžalskega turnirja. Tekmovalni uspeh mu je veliko pripomogel k temu, da se je bistveno povzpela na ATP lestvici. Bil pa je navdušen nad objekti, organizacijo, sprejemom, gledalci in Domžalami nasploh.

Turnir je spomenil tudi veliko poslovno priložnost za šte- vilna podjetja, med katerimi je delniška družba TEN TEN podpisala spoznorsko po- godbo z najboljšim sloven- skim teniškim igralcem IZTO- KOM BOŽIČEM iz Maribora. Na fotografiji Tone Vogrinec v imenu YU SKI poola po- darja del teniške opreme na- šemu najboljšemu tekmo- valcu. (slika levo)

Ko je že vsega konec. Breme tekmovalstva je padlo z ramen tekmovalcem, zmagovalcu Slobodanu Živojinoviću, or- ganizatorjem in sodnikom in službi. Zadovoljstvo je po- polno! Zmagovalci pa že razmišljajo, kako bo čez leto dni.

Nihče ne ljubi domovine zato, ker je velika; temveč zato, ker je njegova.

(slovenski pregovor)

V CELJU JE BIL 18. MAJA 1. KONGRES MLADE INICIATIVE PRI SLOVENSKI DEMOKRATIČNI ZVEZI

1. kongres mladih politikov SDZ

Delegati MLIN-a iz Domžal: Matjaž Vovk, Marko Hrovat, Janez Stibrič, Sašo Pavlovič in Anton Pirnat

Mladinskega sveta Slovenije Janeza Škulja.

Kongres naj bi potekal v skladu z našim poslovnikom, vendar temu ni bilo tako. Prišlo je do nekaterih neljubih zapletov na kongresu in med odmorom za kosilo. Več kot očitno je bilo, da dr. Dimitrij Rupel ni želel, da naš kongres pripelje do konca, ker se pač ni strinjal z našo desno (narodno – demokratično) usmeritvijo, ki smo jo zapisali v program. Nekaj delegatov, ki so nam že vseskozi onemogočali kolikor toliko normalno delo pred kongresom, je protestno zapustilo kongres, češ, da se ne strinjajo s tem, da nadaljujemo kongres, ker da to ni v skladu s komaj sprejetim statutom, da formalno sploh še nismo bili ustanovljeni (kar seveda ne drži, ker o tem obstajajo nedvoumni dokazi) itd. Izkazalo se je, da je bilo vse skupaj spretno zmontirano in zrežirano z delegati, ki so kongres zapustili in s tistim delom vodstva naše stranke, ki nam, mladim v MLIN-u s tako imenovano

desno politično usmeritvijo, ni naklonjen. Scenarij na našo srečo ni uspel, vsem pa smo dokazali, da vemo, kaj hočemo in da poznamo pravi način za reševanje problemov, ki zadevajo mlado generacijo.

Sprejeli smo tudi tri resolucije in sicer: resolucijo o Državi Sloveniji, resolucijo o socialnem položaju mladih in resolucijo z mogoče malo nenavadnim naslovom Psihatrija za demokracijo. Vse resolucije in vsi dokumenti so vam na voljo v naši pisarni.

In kaj reči za konec? Glavno je, da smo naš prvi kongres uspešno izpeljali. Kajti od tega kongresa je bilo in bo odvisno marsikaj, kar se bo v prihodnosti dogajalo z našo stranko Slovensko demokratično zvezo. Mladi vsekakor želimo biti aktivni del stranke, zavedamo se tudi dejstva, da bomo morali ob generacijski zamenjavi nekako zapolniti vrzeli, ki bodo nastale. Na to pa želimo biti kar najboljše pripravljeni. JANEZ STIBRIČ

MLada Inicijativa (MLIN) pri SDZ je bila ustanovljena 14. marca 1990 na pobudo skupine mladih članov Slovenske demokratične zveze kot avtonomna mladinska politična organizacija v okviru matične stranke SDZ. V njej se združujejo dijaki, študenti in ostala mlada od 16. do načeloma 30. leta starosti. Član je lahko vsakdo, ki sprejema njen program in statut, prav tako pa tudi program in statut Slovenske demokratične zveze. Kot primarna politična organizacija poznaša probleme in dileme mladih reševati predvsem na političen način, ne odreka pa se tudi drugačnim oblikam in pristopom.

Tudi v naši občini obstaja odbor Mlade Inicijative pri SDZ. Njen sedež je v pisarni SDZ Domžale, Ljubljanska 70, tel.: 721-359 vsak torek in četrtek od 16.30 do 18.30. V svoje vrste vabimo vse mlade, ki imajo določene probleme in so jih skupno z nami pripravljeno reševati. V občinskem parlamentu smo zastopani kar s tremi poslanci (Jožica Štuhec, Matjaž Vovk in Janez Stibrič) tako, da imamo možnost neposrednega posredovanja naše problematike v občinsko skupščino.

Na prvem kongresu MLIN-a smo bili zastopani s petimi delegati (Pa-

vlovič Sašo, Anton Pirnat, Marko Hrovat, Matjaž Vovk in Janez Stibrič). Imeli smo pomembno vlogo na samem kongresu, saj smo aktivno sodelovali pri samem delu kongresnih komisij, Anton Pirnat je bil tudi član volilne komisije, Janez Stibrič pa predsednik verifikacijske komisije. Pripravili smo tudi precej amandmajev na osnutek našega statuta in programa. Temu primeren je tudi naš sedanjí delež v republiškem MLIN-u, kajti Matjaž Vovk je bil izvoljen za podpredsednika, Janez Stibrič pa za člana Izvršilnega odbora republiškega MLIN-a. Poleg tega pa je bil tudi Marko Hrovat izvoljen za člana Nadzornega odbora. Za predsednika MLIN-a je bil izvoljen Peter Volasko iz Vojnika pri Celju.

Kongres so pozdravili številni gostje, med katerimi naj omenim predsednika naše stranke in ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla, podpredsednika naše stranke mag. Igorja Omerzo, člana Izvršilnega odbora in republiškega poslanca SDZ Toneta Peršaka, generalnega sekretarja DEMYC-a (Democrat Youth Community of Europe) in hkrati podpredsednika mlade avstrijske ljudske stranke Arturja Winklerja in predsednika

Najboljše orožje je dialog, toda ali smo ga vedno zmožni?

Dilema »slovenska vojska – da ali ne?« predhaja dilema »JLA – da ali ne?« oziroma nasploh »vojska – da ali ne?«.

Če se ne odločimo za konfederalen odnos Slovenije do ostale Jugoslavije, pač pa za samostojno slovensko državo s sporazumno razdružitvijo oz. odcepitvijo, potem je odgovor na dilemo »JLA – da ali ne?« več kot jasan. Ostajajo torej še pri dilemi »vojska – da ali ne?« Če da, potem je spet več kakor jasno, da se odločamo za svojo slovensko vojsko, tudi če bi bili naši dosedanjí odnosi z JLA popolnoma neskaljeni.

Kot humanisti in posebej kristjani smo v osnovni naravnosti proti vsakemu, še več: slehernemu oboroževanju. Toda, ker pa smo dolžni skrbeti tudi za varnost države in s tem svojo lastno varnost pred morebitnimi tujimi

apetiti, pa naš odnos do oboroževanja iz nazorske ravni prestopi na politično raven, naravnost pa v svojem bistvu ostaja nespremenjena, kajti vojske ne ustanavljamo z namenom ubijati ljudi. Ali pa naj bi pred morebitnimi napadi ostali bosi in goli, da bi odpor kvečjemu lahko nudili z motikami in koli, pretirano rečeno?

Demilitarizacijo kot gibanje, kot proces osveščanja in oblikovanja visoko kultiviranih ljudi z dejanskim zrelostnim izpitom pozdravljamo na vsej črti, toda razoroževalni proces bi morali snovati širše in širše, čimširše: ne more namreč biti demilitarizirana Slovenija kot oaza v militariziranem svetu! Ali? Demilitarizacija mora postati evropsko gibanje, mi vsi pa se moramo načelno spremeniti, sicer nas bodo imeli za »prostovoljne filozofe na ledu

in visokih gorah«, kakor bi dejal Nietzsche.

Vredna pozdrava je misel Cvete Zalokar-Oražem, da bi morali s sosedi vzpostaviti takšne odnose, pri katerih bi orožje odmislili, kakor tudi misel o odprti možnosti mednarodnopriznane demilitariziranega slovenskega območja oz. o možnosti njegovega mednarodnega priznanja. Ker smo zlasti sedaj v procesu osamosvajanja le preveč na prepihu, na očeh in v zobe, potrebujemo svoj lastni obrambni sistem, vsaj v prehodnem obdobju. Ali naj bi to bila slovenska vojska, obrambna policija, teritorialna obramba... je v nekem, rekel sem: v nekem oziru vseeno: važno je, da imamo svoj slovenski obrambni sistem, zato bi bilo umestnejše razpravljati o temi »slovenski obrambni sistem – da ali ne?« in ne le ali celo predvsem

»slovenska vojska – da ali ne?«. Če da, potem kakšen (sistem)? Z namenom vsestranske optimalne odločitve ali rešitve problema bi bilo med drugim potrebno tudi naštudirati, kakšna bi bila razlika med vzdrževanjem JLA in vzdrževanjem morebitne slovenske vojske, katere idejo je verjetno nehote sprožila JLA sama – spomnimo se samo teme »četverica« –, ki je bolj ali manj upravičeno vzbudila nezaupanje pri slovenskem narodu kot predvsem vojska večinskega jugoslovanskega naroda. V samostojni državi Sloveniji bi vzdrževanje JLA itak ne prišlo v poštev. Iz gospodarskih ter nenazadnje humanističnih, moralnih in krščanskih oz. splošno verskih razlogov se moramo odločiti za rešitev, ki bo najmanj dišala po orožju, pa čeprav »samo« za demilitarizirano Slovenijo, če ne bi le-ta pomenila le prevelikega tveganja, zlasti »tukaj in sedaj«. Vsi pa vemo, da je vsako prehodno obdobje vedno in povsod najtežje, pa čeprav gre za spremembo na boljše, ker je pač v marsičem treba začeti znova.

V principu nam gre zlasti za dilemo: ali smo za slovenski obrambni sistem in ne izključno, ali smo za slovensko vojsko kot tako, – in ali smo navkljub vsemu za JLA. O kakšnosti tega sistema, ali naj zadostujeta učinkovita obrambna policija in TO, vsaj v prehodnem obdobju, kakor že rečeno, ali naj že sedaj uvedemo demilitarizirano cono z mednarodnim priznanjem, pa naj bo predmet temeljitega, strpnega dialoga. Ker gre tu za izredno občutljivo vprašanje, velja pregovor: Festina lente! Mlad človek, mlada država sta rada preveč zagnana. Hiti počasi!

Če pa bi se ravnali po 33. psalmu: Inquire pacem et persequere eam: išči mir in našel ga boš, pa bi si za razpravljanje lahko izbrali drugačno temo, kajti zunanji mir je v tesni povezavi z notranjim mirom in tudi obratno.

IVAN KEPIC

I. K.

Običaji starine so ščit domovine.

Slovenski krščanski demokrati
Občinski odbor Domžale:

Mladi, vas družijo krščanske vrednote?

vabi mlade (od 15. do 30. leta) dobre volje, ki si želijo, povezani med seboj v duhu krščanskih vrednot, spreminjati sebe in razmere, v katerih živijo svoj vsakdanjik, da pridejo na ustanovno srečanje Mladih krščanskih demokratov. Dogodek bo v PETEK, 14. junija 1991, ob 19. uri v Knjižnici Domžale. Spregovorili vam bodo tudi predsednik MKD g. Peter Reberc, g. župan Ervin – A. Schwarzbartl in predsednik Občinskega odbora SKD Domžale g. Bogdan Osolin.

Mladi krščanski demokrati se zavzemajo za:

- spodbujanje intelektualnega dela, njegovo človekoljubno naravnost in ustrezno vrednotenje,
- spodbujanje družbenega delovanja svojih članov, za oblikovanje socialnega čuta in za njihovo politično formiranje,
- študij sodobne družbene misli in slovenske krščansko-socialne tradicije,
- dezideologizacijo vzgojnoizobraževalnega procesa, za vzgojo k miru in širitev kulturnega obzorja,
- razvoj šolskega sistema skladno z evropskimi kriteriji,
- avtonomno slovensko univerzo, njen vsestranski razvoj in primeren družbeni status,
- zagotavljanje materialnih pogojev za izobraževanje socialno ogroženih slojev,
- družbeno podporo mladim ljudem ob vstopanju v življenje in pri oblikovanju družine,
- sodelovanje s sorodnimi organizacijami in gibanji.

Lepo povabljeni!

Občinski odbor SKD Domžale

PO SLEDEH
DELEGATSKIH
VPRAŠANJ

Več kot 100 zakaj ima svoj zato!

Več kot 100 delegatskih vprašanj, ali v povprečju 10 na sejo, je bilo postavljenih v slabem letu dela naše skupščine. Ne gre le za vprašanja, temveč tudi pobude, pojasnila, predloge, ki se navadno nanašajo na konkreten problem, često pa z njimi delegati dregajo tudi v splošne družbene probleme in pogosto prispevajo k njihovi rešitvi.

Prepričljivo so po vsebini najpogostejša vprašanja s področja komunalno-cestne problematike, največkrat postavljena s strani KS, opremljena s konkretnimi odgovori oz. rešitvami. Največkrat delegatom odgovarja izvršni svet. Navadno so delegati z odgovori zadovoljni, parkrat se je zgodilo, da je bilo vprašanje ponovljeno. Ker pa to ni pre pogosto, vprašani pa je iz dneva v dan več, najbrž lahko ugotovimo, da so z realizacijo te točke dnevnega reda naše skupščine delegati zadovoljni.

Stanarine plačujemo, pa tudi ne

Zanimivo vprašanje v zvezi s tožbenimi postopki zoper neplačnike stanarin in najemnin je postavil Tomaž Stebe, delegat Slovenske demokratične zveze v Družbenopolitičnem zboru.

Iz odgovora, ki ga je pripravilo Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale, ki je od Razvojnega zavoda Domžale prevzelo strokovna dela in opravila pri gospodarjenju s stanovanji, stanovanjskimi hišami in poslovnimi prostori, navajamo le najzanimivejše podatke:

Tožba se vložila zoper vsakogar, ki dolguje dve ali več stanarine oz. najemnine, ne glede na višino dolga. Tako je bilo v decembru lani in januarju letos vloženi 671 tožb, med njimi: 448 tožb za dolg 1 do 3 stanarin, 48 tožb za dolg 4 do 6 stanarin, 112 tožbenih dolguje stanarine od 6 do 12 mesecev, kar 63 tožb pa je bilo

vloženi za dolg nad 12 stanarin. Sicer pa tožbe podjetje vloga vsake 3 mesece, ker pa nima podatkov o zaposlitvi imetnikov stanovanjske pravice poteka izterjave preko njihove lastnine, kar je dolgotrajen postopek.

V odgovoru je tudi zanimiv podatek o tem, da po 56. členu Zakona o stanovanjskih razmerjih sme stanodajalec odpovedati stanovanjsko pravico vsem, ki dolgujejo stanarino 3 mesece zapored ali 3 mesece v zadnjih dveh letih.

Telefoni zvonijo

Vprašanje, ki ga je zastavil Marjan Ručigaj, delegat KS Jarše-Rodica v Zboru KS v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti do pričakovalcev telefonov, je zanimivo iz dveh vidikov: ima številko 100, obenem pa je odgovor, ki ga je pripravil Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja v zaključni fazi realizacije.

Ker smo vas s terminskim planom že večkrat seznanili, vam tokrat posredujemo le tisti del odgovora, ki govori o cenah priključitve:

Glede na zakasnitve pogodbenega roka bo cena priključitve za naročnike, ki imajo pogodbe do konca leta 1990 enotna in obračunana po ceniku PTT storitev z dne 1. 11. 1990. Za vse ostale telefonske naročnike, ki imajo pogodbeni rok do konca leta 1991 in za tiste, ki se bodo naknadno prijavili, bo cena telefonskega priključka obračunana po veljavnem ceniku PTT storitev na dan vključitve telefona.

Regulacija v Zlatem polju

Vinka Jerasa, delegata KS Zlato polje v Zboru KS, je zanimalo, ali res ni predvidenih melioracij na območju njegove KS. O tem se je prepiral ob pregledu osnutkov planov, vendar se s tem ne strinja. Potok v Rekah je po njihovem mnenju preplevit in povzroča škodo na bližnjih že tako zamočvirjenih travnikih in njivah.

V osnutku plana kmetijskih prostorovsko-ureditvenih operacij za obdobje 1991–1995 je predvideno, da bi se na območju KS Zlato polje izvedle agromelioracije na površini 250 ha, je navedeno v odgovoru, ki ga je pripravil France Gorše, pomočnik sekretarja Sekretariata za družbeno planiranje in razvoj. Po njegovem mnenju bi bilo smotno, da bi ob teh operacijah izvedli tudi regulacijo potoka v Rekah, vendar je realizacija programa urejanja zemljišč odvisna od roka, v katerem bosta tako občina kot republika sprejeli srednjeročni plan urejanja zemljišč in vodotokov, od finančnih možnosti občine, interesa lastnikov zemljišč in nenazadnje tudi od sprejema novega zakonskega predpisa o planiranju v prostoru.

V. V.

Si JLA koplje svoj grob...

Jugoslovanska ljudska armada, ki bi morala ščititi interese vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti, je molče spremljala komolčanje Slobodana MILOŠEVIČA in s takratno Zvezo komunistov Jugoslavije vred dopustila, da so Miloševiću in njegovi politiki nenadzirano rasla krila. Vse skupaj je izzvenelo tako, kakor da bi šlo za tajni sporazum ali za nekakšno zamenjavo darov. Danes pa se ista vojska na hrvaškem teritoriju postavlja na srbsko stran in deluje protiustavno, ker onemogoča osamosvajanje hrvaškega naroda tako iz svojih egoističnih kakor tudi iz razlogov večinskega jugoslovanskega naroda. JLA deluje silno potuhnjeno, da bi opazovalcem zapacala oči, vztrajno išče incidente, da bi oprala svojo čast kot rešiteljica nastalega položaja, čeprav tudi na Hrvaškem ni vse čisto.

Pri vsem tem pa pozablja, da ima svet oči. Če Jugoslavija razpade, bo največji izgubnik ravno JLA sama, toda na silo vojska ne more držati Jugoslavije skupaj. Če udari, si je ipso facto dokončno izkopala svoj lastni grob – za povračilo, ker se je prelevila v zlasti srbsko vojsko, ki navkljub iskanju drugečnega videza sama neti nacionalne prepire. Če udari, bo drugi največji izgubnik zlasti nižji sloj

ljudstva, čeprav to ni politično razmišljanje. In gospodarstvo?

Hrvaški bo odzrla vso turistično bero. In tudi Sloveniji: požar na hrvaškem lahko zaneti požar tudi na Slovenskem. Pa smo tam. Kdo je kriv, da smo v Sloveniji začeli razmišljati o lastni vojski, če ne prav JLA sama, že od primera slovenske četverice sem. Če ne še prej, toda ne tako odkrito. Kljub vsemu pa globoko apeliramo na zdrave sile v JLA – mišljeno dobesedno – in upamo, da do najhujšega le ne bo prišlo, ker bi sicer vsi potegnili »ta kratko«, najkrajšo pa »JLA« (beri: srbska vojska) sama, ker je ne bi nihče več podpiral oz. vzdrževal. Če bi jugoslovanski ljudski armadi dejansko šlo za ohranitev Jugoslavije, ne bi v rokahvah spremljala Miloševićeve načenjanje in podiranje, bom kar rekel: načrtno rušenje tistega, kar je desetletja gradil Tito. (Razen če je bila JLA pri tihí podpori Miloševića kratkega pogleda.) S svojim ravnodušnim gledanjem Miloševićeve ekspanzionistične politike pa je nehote Slovence opomnila, da se železo kuje, dokler je vroče. Če bi omahovaje registrirali dovolj jasno znamenje našega trenutka, bi se zag-nusili samemu Bogu.

I. K.

PREDAVANJE DR. R. KONCILJE NA TEMO VLOGA STARIH STARŠEV:

Modrost sivih las in poznih let

Mančnin dar

»Resnično dajete takrat, ko pomeni vaš dar del vas samih,« je zapisal Kahlil Gibran v svoji znameniti knjigi Prerok.

Slovenski krščanski demokrati domžalske občine so sredi aprila povabili na pogovor o vrednotah današnjega časa in na predstavitev njene knjige Ženska pisma v domžalsko knjižnico Manco Košir, publicistko, docentko za teorijo novinarskega sporočanja na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, mamu in ministrico dobre volje.

V izrednem duhovnem ozračju, ki sta ga ustvarila beseda in povezanost Mance Košir z navzočimi ljudmi dobre volje vseh generacij, je bilo jasno čutiti, da »nam po takšnih

ljudeh Bog izgovarja besede in skozi njihove oči žari njegov nasmeh na zemljo.« Od kod izvira njeno duhovno bogastvo? V svoji knjigi Ženska pisma to skrivnost odkriva z naslednjimi besedami: »Imam edini kapital, ki je kaj vreden na tem in na onem svetu – Ljubezen.«

Manca, hvala ti za del sebe, ki si ga nam zastoj podarila tistega Zlahtnega aprilskega večera, o katerem si v svoj dnevnik zapisala tudi te besede: »Zvečer sem v domžalski knjižnici. Predstavitev ŽENSKIH PISMA in pogovor z občinstvom. Čudoviti ljudje pridejo. Kako bogati so stiki z lepimi ljudmi! Kar ne moremo se posloviti in gremo še v gostilno.« (TRIBUNA, 29. april 1991)

BOGDAN OSOLIN

OB OKROGLI MIZI »NADALJNI RAZVOJ OBRTI IN PODJETNIŠTVA V SLOVENIJI IN OBČINI DOMŽALE«

Da drobno gospodarstvo ne bo prav drobno...

V sklopu spremljajočih prireditev »Slovenija open 91« so v Domžalah pripravili okroglo mizo na temo, kjer smo posebno v naši občini dosegli že veliko. Prav zato so naši občinski možje lahko opravili zelo ilustrativen prikaz stanja, predložili so ukrepe občine za spodbujanje te veje gospodarstva ter davčne ukrepe. Ob tem so bili tudi načrtani okvirji razvoja za naprej in tudi predložene želje, cilji in nameni za naprej. Bralcem posredujemo nekaj podatkov, ki smo jih na okrogli mizi slišali:

– v občini je več kot 1700 nosilcev obrti – rednih in popoldanskih obrtnikov;

– pri njih je redno zaposleno več kot 1600 delavcev;

– obrt pomeni več kot 10 odstotkov v družbenem proizvodu občine;

– zasebnih podjetij je registrirano že 550, od katerih jih okrog 200 redno posluje in

imajo redno zaposlenih okrog 220 ljudi;

– skupno dela v zasebnem sektorju okrog 3500 delavcev, to pa pomeni praktično več kot tretjino zaposlenih v gospodarstvu in negospodarstvu občine Domžale.

Predloženi so bili različni ukrepi, pojasnjeni pristopi pri sprejemanju »obrtnih« odločitev, podano pojasnilo, zakaj so na občini zaposlili svetovalca za drobno obrt. Na občini obstaja (v okviru dela Izvršnega sveta) posebna komisija za razvoj podjetništva in obrti. V Izvršnem svetu je imenovan poseben član prav za to področje, skrbi za obrt in podjetništvo pa je še več.

Vsekakor je organizacija raznoterih skrbi lahko zgled za druge občine tudi za naprej, saj so rezultati, ki so posledica pravih odločitev in pravega pristopa do obrti v preteklosti tolikšni, da lahko hišo naše obrti in podjetništva gradimo na trdnih in močnih temeljih.

V sklopu predavanj za boljše medsebojne odnose je v domžalski knjižnici v petek, 24. 5. 1991, potekalo zadnje od omenjenih predavanj na temo Vloga starih staršev, ki so ga organizirali Slovenski krščanski demokrati.

Dr. Rudi Koncilija je govoril o modrosti sivih las. Da je starost žalost, je lahko pesimistično izražena realnost posameznika; pred tem si ne smemo zatiskati oči. Vemo, da je mnogo ostarelih v domovih upokojevcem, ki bi vendarle lahko bili v domačem okolju. Res pa je tudi, da so med ostarelimi razlike. Nekateri jemljejo starost kot bolezen in se nenehno pritožujejo nad življenjem, drugi dolgočasno nergajo. Obstajajo pa tudi taki, ki so vedri in duševno bogati, z modrimi mislimi in dobrimi zgledi. Slednji so nam lahko v pravo veselje.

Ko pride čas, da se otroci poročijo in zapustijo dom, pride do izraza stara ljubezen za katero pravimo, da nikdar ne zarjavi. V tem trenutku je pomembno kako se zakonca razume in spoštuje, saj sta kot zrel zakonski par lahko lep vzor

mladima dvema. V takem primeru se ni bati, da bi prišlo do pretirane navezanosti vnukov na stare starše. Če pa že pride do tega, je nujno, da stari starši zavestno usmerjajo vnuke nazaj k staršem. Redki in primerno redki obiski so sprejemljivi za obe strani.

V primeru, ko živita dve generaciji skupaj, je vsekakor treba priznati, kako zelo je lahko stara mama v pomoč prezaposleni mami. Tudi dedek se ob mladi družini ves pomladi. Do nesoglasij pride največkrat, ko želijo stari starši svoje življenjske izkušnje vsiljevati mladim. Ob tem naletijo na velik odpor. Dr. Rudi Koncilija svetuje, da v tem primeru poskušajo nevsiljivo prodreti z dobronamernim nasvetom v obliki vprašanj, ki jih dajejo v razmislek mlademu paru. Zelo pomembno je tudi, da znajo mlade poslušati. Lažje se bodo poglabili v njihove težave, če jih bodo slišali iz njihovih ust.

Zelo pomembno je načelo, da pri sporu mladih zakoncev ne posredujejo. Kaj kmalu bi sicer lahko ugotovili, da se bo mladi par zagotovo enotno upravljal pri posredovanju. Pomagajo naj le

v primeru, ko si posredovanja želita oba mlada zakona. Ob tem naj nikar ne pozabita, da krivda ni nikdar samo na eni strani. Skrb za življenje mladih je srčna zadeva, saj gre za njihove otroke, zato je to normalno. Napačno postane le tedaj, ko to izražajo vedno z istimi besedami, ki jih lahko že vnaprej predvidimo.

Pri razvoju otrok zelo negativno delujejo različna mnenja starih in mladih staršev. Otrok hitro opazi različnost in jo sebi v prid izkoristi. Zato se potrudimo in pogovorimo na samem o določeni zadevi, šele nato

enotno nastopimo. V primeru, da ni bilo možnosti predhodnega posvetovanja, se obvladamo in pritrdimo že izrečenim besedam.

Ko babica ali dedek obležita, se potrudimo in napotimo otroka k njim na obisk. Starši naj bodo zgled in podoba človeka, ki spoštuje starše, čeprav so že v letih. Poudarjati moramo pomembnost pozdravljanja starejših ljudi, tudi tistih, ki jih ne poznamo, saj to nič ne stane, gradi pa mostove in prijetno vzdruže med generacijami.

DARINKA GRUM

JE PRAV, DA SE SPRAŠUJEM ALI BI MI MORALO BITI NEMARA VSE JASNO?

Samospraševanja...

Je samospraševanje tistega, ki je bil sam del sistema, se mu tako in drugače udinjal in podrejal, moralno dejanje ali ne?

So znane resnice, in dolgo se je zdelo, da so res, večne ali gmota trditve na zgodovinskem prepihu?

So te resnice zacementirane za zmeraj in neomajna zgodovina, ali vendarle še vedno spreminjajoča gmota, ki ji bo dokončno podoba dal čas?

Kaj si NOB? Si morda narodova svetinja in vrednota ali si en strnjjen in krvav zločin? Si, kakršna je tudi človek, nekaj sredinskega, med obema skrajnostma lebdečega?

Naj te NOB hranimo kot vrednoto in svetinjo ali naj te gledamo s prihajajočimi generacijami – ne po božansko, pač pa po človeško?

So žrtve, ki so med NOB padle za svoje ideale svobode, padle, zaman? Je avreola herojskega pripadla le enim in drugim ne!

Je odločitev o avreoli herojskega in mučeništva in o tem, komu ta avreola pripada, odvisna od tega, kdo je na oblasti?

So mrtvi, ki so padli za svoje čiste in jasne ideale (za katere so mislili in verjeli, da so v resnici čisti) padli zama, in za to, da čas izbriše vrednost njihovega žrtvovanja?

Ali gre tistim, ki so bili nosilci borbe proti okupatorju, pa niso spoznali, da so izigrani kot marionete za nekaj drugega, odvzeta visoka moralnost dejanja? Jih je mit o NOB naredil sodegovorne za zločine revolucije ali pa – ker niso vedeli, čemu so služili – njihove krivde vendarle ni?

Je z žrtvovanjem posameznika za svobodo naroda kaj narobe, če je že bilo narobe s tistimi, ki so ostali?

Ali vrednote svoboda, suverenost, osvoboditev izpod okupatorja sploh lahko zastarijo?

Kdo je padel za prave vrednote in kdo za vrednote, ki so jim preživeli ljudje vzeli narodovo legitimost?

Pa je v smrti tistih, ki so padli za svobodo naroda in onih, ki so padli za rdečo revolucijo (oboju pa so padli za svoj tedaj

neskaljeni ideal) moč delati razliko, da bodo še v smrti neenaki, ko smo že ves človeški vek neenotni v življenju?

Je bil slovenski narod herojsko osvobojen ali izdajalsko in usodno prizadejan? Je bila osvoboditev himnično dejanje enkratno uspešne inovativne partizanske vojaške doktrine ali usoden, katastrofično dolg razkol z Evropo, ki se ji še danes nismo pridružili in se ji še kar nekaj časa (vsaj enakovredno!!) ne bomo?

Ali vsi junaki: heroji, karizmatične osebnosti, svetilniki desetletij naše zgodovine zaslužijo, da jih postavljamo v narodnostni oltar? Ali to zaslužijo današnji akterji? Kaj pa če bi današnja prizadevanja za narodov blagor morali razumeti tako, kot nas uči izkušnja?

Kdo je kriv, da po obračunu z okupatorjem nismo zaživel evropocentrično (kamor smo kot narod že od pamtveka spadali) in kdo je kriv, da se nam je narodova usoda obrnila v nekaj najbolj črnega, kar ta čas na svetu obstoja – v balkanizem?

Ali ni osvoboditev leta 1945 pomenila začetek mraka, ki mu še danes pravimo balkanizem našim medsebojnih razprtij, iz katerih se nikakor ne moremo iztrgati?

Ali bi drugače končana vojna (brez izvedene revolucije) prinesla tak razvoj, kot ga imata naši sosedi na severu in zahodu? Ali bi brez »osvoboditve« – kakršna je bila – slovenski narod živel po zahodnih standardih? Ali bi bilo potem prizaneseno z grozotami in poboji prvega in drugega leta »svobode«?

Ali nas bodo še enkrat ti ali oni popeljali na pota še ene dokončne resnice, ali pa si morda resnico osvaja vsak sam: po lastnem poštenju, lastni pravičnosti, na globoki človečnosti v želji nikogar prizadeti in ponižati zanalasč?

Čigava si in kje si resnica? Boš vnovič postavljena in ukazana ali pa te bodo merili posebej z vatlom poštenja, veljavim pred svetom, Bogom, ljudmi?

Kdo bi te spoznal, resnica?!

M. BROJAN

IZVRŠNI SVET OBČINE DOMŽALE

in
LEILA, AGENCIJA ZA KADROVSKO SVETOVANJE

Brezposelni, posel je na obzorju!

vabita vse brezposelne oziroma tehnološke viške, da se prijavijo na seminar, katerega končni cilj je zaposlitev čimvečjega števila udeležencev. Prijave sprejema Leila, agencija za kadrovske svetovanje, Kidričeva 9, Ljubljana, vsak delovnik od 8. do 11. ure. Informacije po telefonu 219-088.

Večkrat je domači kos kruha manjši, je pa zato slajši.

(slovenski pregovor)

POGOVOR Z ODVETNICO JAGODO CUJNIK:

Pravna pomoč za člane sindikata...

Po sodiščih ne hodimo radi. Vendar pa življenje pripelje človeka kdaj pa kdaj v položaj, ko mora svojo pravico iskati prav tam. Spremembe zakonov, preoblikovanje in propadanje podjetij, ukinjanje raznih služb – postavljajo danes delavca v nezaščitljiv položaj. Kot njegov zaščitnik nastopa sindikat, v končni fazi tudi kot organizator pravne pomoči. Le-to po pogodbi izvaja odvetnica JAGODA CUJNIK, ki ima svojo odvetniško pisarno skupaj s kolegico-odvetnico ALENKO KOVAČIČ na Ljubljanski 34, v pritličju zgradbe, kjer so prej domovali SIS-i ali bolje:

v starem Domu počitka. Mladi in prizadevni odvetnici sta pisarno odprli konec leta 1990, za seboj pa imata obe večletno prakso, tako na področju delovnega kot tudi kazenskega in civilnega prava.

Pravna pomoč Jagode Cujnik je na voljo vsem delavcem – članom sindikata vsak dan od 9. do 13. ure, ob torkih, in sredo pa tudi od 17. do 19. ure. Če je v tem času slučajno odsotna zaradi obravnav, »vsokoči« kolegica Alenka Kovačič iz sosednje pisarne. Poleg brezplačne pravne pomoči članom sindikata, odvetnici seveda redno nudita tudi druge odvetniške storitve.

Koliko se delavci sploh poslužujejo pravne pomoči?

»Delavci brezplačne pravne pomoči v okviru sindikata ne ko-

ristijo v takem obsegu, kot bi jo lahko. Po nasvete pridejo zelo redko, običajno se oglašijo šele, ko je postopek že v teku, nemalokrat tudi, ko je že prepozno. Prihajajo z dokončnimi sklepi o prenehanju delovnega razmerja, z nepopolno dokumentacijo.

V takih primerih človeku težko pomagaš. Seveda storim vse, kar se da. Želela pa bi, da bi prizadelet delavci bolj sodelovali. Zgodi se, da se pri meni oglašijo vsi razburjeni in je potem temu primerno tudi njihovo prikazovanje dejanskega stanja. Trajanju in stroškom postopka to ni v prid.

Delavec s svojim zahtevkom uspe lahko le, če da točne podatke, če se le da, podkrepjene z dokumenti (sklepi, odločbami) in če v teku postopka sodeluje z mano. Žal pa se mnogi tega ne držijo,« je povedala Jagoda Cujnik.

Kakšni so trenutno problemi, s katerimi se spoprijemajo naši delavci?

»Največ nejasnosti je s trajnimi presežki. Delavce, ki pridejo po nasvet opozarjam, naj bodo previdni glede odločb in sklepov, ki jih prejema. Događa se namreč, da jim ponujajo v podpis sporazumne prekinitve delovnega razmerja, spet druge jim obljubljajo, da jih bodo vzeli nazaj v delovno razmerje, če se ne pritožijo in podobno. Dobivamo veliko anonimnih klincev in vprašanj, vendar moram povedati, da

v tem primeru ne moremo ukrepati. Svetovala bi, da se delavci bolj organizirajo in povežejo s sindikalnim zaupnikom, če si ne upajo problema izpostaviti sami. Zlasti bi tak organiziran skupinski nastop priporočila v stečajnih postopkih glede katerih delavci morda niti ne vedo, da v njih lahko uveljavljajo terjatve, ki jih imajo iz naslova osebnih dohodkov.

V tem času se podpisujejo tudi pogodbe o zaposlitvi. Tudi tu opozarjam na previdnost. Nič ne bo zamujenega, če delavec, ki dvomi v pravilnost pogodbe, v roku 30 dni, ki jih ima do podpisa, pride po nasvet.

Kakšen je postopek delovanja sindikalne pomoči?

»Delavca v odvetniško pisarno napoti strokovna služba občinskega sindikalnega sveta z napotnico. Ko delavec predstavi svoj problem in predloži dokumentacijo, ukrepam glede na to, v kateri fazi je postopek. Včasih zadostuje že nasvet ali razgovor z odgovornimi v podjetju, če pa to ni mogoče, se z zahtevo za varstvo pravic obrnemo na organ upravljanja v podjetju ali zavodu oz. s predlogom na sodišče zdrženega dela. Delavcem nudim praviloma pravno pomoč brezplačno le v zadevah, ki izvirajo iz delovnega razmerja, v izjemnih primerih, če to odobri občinski sindikalni svet, pa tudi v drugih zadevah. Gre namreč za primere, ko je delavec – član sindikata v težkem gmotnem položaju, pa nujno potrebuje pravno pomoč npr. v kakšni premoženjski zadevi.

Po pravilniku o organizaciji pravne pomoči v občinski sindikalni organizaciji le-ta vključuje naslednja opravila:

- dajanje pravnih nasvetov
- sestavljanje vlog v postopkih pred organi upravljanja v podjetju ali zavodu in sodišču
- zastopanje in zagovor pred organi upravljanja v podjetju ali zavodu, sodišču ali drugimi institucijami v postopkih zaradi varstva pravic delavcev.

ML

OKROGLI MIZI O TURIZMU V DOMŽALSKI OBČINI NA ROB: ZA POPOTNICO V USPEŠNO URESNIČEVANJE POVEDANEGA

Turizem – doklej boš deseti brat gospodarstva?

Že dolgo časa se po raznih omizjih, od katerih mnoga pomenijo, da so usodna za položaj gospodarstva, pogovarjamo o tem, kaj naj turizem pomeni (naj bi pomenil, če bi...), kako v njem ukrepati, kolikšna je njegova gospodarska teža, kolikšni njegovi doseženi rezultati itd... V letu 1988 je bil ta delež turizma v republiki Sloveniji 2,47 odstotkov družbenega proizvoda, v občini Domžale pa le 1,43 odstotka.

Četudi se medijsko želimo včasih drugače predstavljati, turizem še ni pomembnejša gospodarska panoga, saj je dovolj zgovoren podatek – denimo plačana turistična taksa.

Po številu gostišč je občina udeležena v republiki s 2,36 odstotka, po številu sedežev pa z 1,08 odstotka.

Število gostov sicer narašča, vendar je doseglo leta 1990 zgolj 0,11 odstotka vseh nočitev v Sloveniji. Prevladujejo domači gostje, ki predstavljajo 71 odstotkov vseh gostov. Pomemben napredek je bil dosežen na področju športno-rekreativne ponudbe, kjer delujeta zasebno podjetje SPIN CENTER

v Domžalah, Tenis pool Domžale ter zasebno podjetje v ustanavljanju FIT TOP Mengeš, TEN-TEN.

V živahni razpravi o perspektivah turizma v naši občini so bili predloženi mnogi načrti, želje in nakazane tudi potrebe. Turizem lahko postane tehtna gospodarska panoga, če se bomo spustili na realna tla, trezno in pretehtano načrtovali in

ukrepali. Megalomanskim načrtom, kakorkoli so slišati vzpodbudni, ne more slediti predvideno uresničevanje, zato je neplodno se-jati, kjer ne bo možno žeti. V okviru možnega pa so na vrsti mali koraki in izboljšave tistega, kar že imamo in lahko ponudimo gostom, ki jih je manj, kot domnevamo, da jih je. Domžale so tranzitni kraj,

Okrogla miza – in njeni soustvarjalci v predsedstvu. Okrogle mize se je udeležil tudi minister za turizem in gostinstvo g. Ingo PAŠ (drugi z desne)

g. Anton Repovš je predložil nekatere aktualne misli o tem, kje v turizmu smo – in kje nismo!

zato je iluzorno pričakovati, da bi ob tem dejstvu lahko naredili iz kraja znatnejše turistično središče. Lahko pa iz dejstva, da je blizu Ljubljane, potegnemo koristno misel, kako to dejstvo izrabi bolj, kot doslej. To pa bi bil tudi trenutno optimalni izplen iz turizma; izplen brez večjih vlaganj, ki jih (resnici na ljubo povedano) ta čas niti finančno nismo sposobni. Ukrepati trezno, preudarno, v okviru možnega je iztočnica, ki se je velja držati. To je naposled tudi zaključek okrogle mize, ki sicer ni dala velikih rezultatov, je pa pomenila redko, a zanimivo in tehtno inventuro vsega, kar v turizmu imamo in lahko ponudimo.

M. BROJAN

OD DIMNIKARSTVA DO ENERGETSKEGA INŽENIRINGA:

Skrb za dimnike in kurišča

Nova, tržno usmerjena gospodarska politika v Sloveniji nam je omogočila ustanovitvi podjetje Energetski servis, d.o.o., v katerem smo se, oziroma se bomo v bodoče še v večjem številu zbrali mladi strokovnjaki s področja energije. Osnovni cilj našega podjetja je preprečevati in reševati nastale energetske, ekološke in požarno varnostne probleme na energetskih sistemih za proizvodnjo toplote v obratovalnih pogojih. Opravljamo kakovostne storitve tako na individualnih ogrevalnih sistemih kot tudi v večjih ogrevalnih sistemih, kot so v podjetjih, stanovanjskih skupnostih, vrtcih, šolah itd.

Delo bomo opravljali z najodobnejšo opremo, ki je v glavnem iz uvoza. Prav tako imamo v programu permanentno izobraževanje naših kadrov tako doma kot v tujini. Ta izobraževanja so predvidena na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani, pri proizvajalcih posameznih opreme in proizvajalcih energetskih postrojenj ter na posameznih šolah v Avstriji in Nemčiji, katere so specializirane za posamezne dejavnosti, ki jih bomo opravljali.

Nudili bomo tudi usluge s področja svetovanja (brezplačno), rekonstrukcij, sanacij, projektiranja, izobraževanja potrošnikov s področja ogrevalnih sistemov.

Ugotovite, kolikšen je izkoristek kurjenja

Poleg že znane dejavnosti dimnikarstva bomo opravljali tudi preglede kurilnih in dimovodnih naprav, meritve toplotno-tehničnih karakteristik in emisije dimnih plinov. Na osnovi izmerjenih parametrov je seveda možno določiti tudi izkoristek kurilne naprave, prihranka goriva itd. S strokovnimi pregledi in meritvami bomo preventivno preprečili tudi potencialna žarišča onesnaževanja okolja in požarne nevarnosti.

Med osnovne dejavnosti vzdrževanja večjih in manjših energetskih postrojenj spada tudi čiščenje kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih naprav. Da pa potrebna čiščenja ne bodo prepogosta, bomo skrbeli tudi z nasveti načinov kurjenja za posamezne vrste kurišč in izbrano strokovno in tudi individualno, za vse vrste kurilnih naprav in vse velikosti toplotnih postrojenj.

Kaj pa preventiva?

S preventivnimi pregledi novih in obstoječih dimnikov v obratovanju bi ob eventualnih nastalih nepravilnostih ustrezno ukrepali. V kolikor bo redno vzdrževanje in redni nadzor strokovno usposobljenih delavcev našega podjetja in uporabnika, bo praktično odstranjena nevarnost požara. To pa je v vsakem primeru nujno potrebno zagotoviti, ker je

v interesu posameznika in družbe kot celote.

Poleg preventivnih pregledov novih dimovodnih naprav in ob čiščenju le-teh bomo po potrebi izvajali tudi meritve tesnosti dimovodnih naprav v skladu z veljavnimi predpisi (JUS in DIN). Meritve tesnosti dimnika so pomembne tudi iz varnostnega vidika zaradi eventualnih zastrupitev v bivalnih prostorih. Preventivni pregledi pa so posebej pomembni pri starejših zgradbah in že iztrošenih dimovodnih napravah.

Nudili bomo še naslednje usluge:

- nastavljanje gorilnikov,
- servisiranje gorilnikov,
- manjša popravila ogrevalnih sistemov,
- sanacija dimnikov in dimovodov,
- čiščenje kotlov z vodne strani,
- projektantsko-izvajalska dela
- inženiring za ogrevalne sisteme in dimnike,
- izobraževanje individualnih potrošnikov,
- svetovanje in izobraževanje upravljalcev kotlovnice in ogrevalnih sistemov,
- prevzem v nadzor in upravljanje posameznih kotlovnice itd.

Navedena dela bomo izvajali z lastnimi kadri ter tudi s pogodbeno vezanimi visoko usposobljenimi posamezniki in podjetji.

Podjetje Energetski servis bo v občini Domžale zaposlovalo 20

delavcev. Kadrovska sestava je naslednja:

- 7 delavcev z visokošolsko izobrazbo,
- 2 s srednješolsko izobrazbo,
- 9 dimnikarjev z dimnikarsko šolo,
- 2 KV dimnikarja z interno kvalifikacijo

Konkurenčni bomo tudi po cenah!

Podjetje Energetski servis bo konkurenčen tudi na cenovnem področju, saj so cene realno nižje za 40 do 50% od dosedanjega izvajalca – Dimnikarskega Ljubljana in njihovega nanovo ustanovljenega podjetja PREMIA. Prav tako trdimo, da bodo cene naših dodatnih storitev (nedimnikarska dela) nižje, kot so dela v podjetjih, katera se ukvarjajo s podobnimi deli.

Naša želja je, da se končno pride do spoznanja, da je klasični monopol te dejavnosti, napravil škodo ne samo celotni družbi, temveč tudi sami dejavnosti kot taki. Slaba organizacija dela, prevelik administrativni aparat so samo deli vzrokov za tako stanje. Želimo si, da z uvajanjem novih tehnologij, dobro organizirano, visoko kvaliteto del ob optimalno nizkih cenah, dosežemo evropsko raven naših storitev. Le-to je možno doseči s strokovnimi kadri, družbeno preverjenim in ekonomsko močnim programom, ob sodelovanju vseh subjektov, kateri skrbijo, da so naše storitve v neposredno korist, tako posamezniku, kot tudi družbi kot celoti.

Servis občanom bomo!

Postati moramo dejansko »servis« vsem občanom. Le z usklajevanjem želja, zahtev in potreb občanov z našo strokovno pomočjo bo možno povečati požarno varnost, zmanjšati porabo goriva in ob minimalni možni emisiji dimnih plinov doseči čisto in varno okolje.

Podjetje Energetski servis ob-

vešča občane, da bomo dostopni v dopoldanskem in popoldanskem času, ob sobotah in nedeljah. Dobite nas na telefon (061) 374-565 ali na naslov: Energetski servis E. S. d.o.o., Palmejeva 18, Ljubljana.

Po sklepu izvršnega sveta Občine Domžale bo podjetje Energetski servis pričelo opravljati svojo dejavnost od 1. 7. 1991 na celotnem teritoriju Občine Domžale.

Kaj pravijo sklepi?

Na podlagi 281. člena prečiščenega besedila statuta občine Domžale (Ur. vestnik občine Domžale, št. 2/85 in 13/89) je Izvršni svet Skupščine občine Domžale na 29. seji dne 6. 3. 1991 obravnaval predlog za določitev izvajalca dimnikarske službe na območju občine Domžale ter sprejel naslednje

SKLEPE:

1. Izvršni svet določa ENERGETSKI SERVIS E. S., d.o.o., Palmejeva 18, Ljubljana kot najugodnejšega ponudnika za opravljanje dimnikarskih storitev na območju občine Domžale. Dimnikarske storitve začne opravljati s 1. 7. 1991.

2. Pripravi se pogodba, s katero se podrobneje opredelijo pogoji za opravljanje dimnikarske službe na območju občine Domžale. Za podpis dogovora se pooblašča Antona Preskarja, predsednika Izvršnega sveta.

3. Po sklenitvi pogodbe z Energetskim servisom se da pisna odpoved dosedanjemu izvajalcu dimnikarske službe na območju občine Domžale, to je Komunalnemu podjetju Ljubljana – TOZD Dimnikarstvo ter se obvesti ostale ponudnike za opravljanje dimnikarskih storitev, da niso bili izbrani.

Republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE
Izvršni svet

PREDSEDNIK
Izvršnega sveta
Anton PRESKAR, dipl. ing. gr.

JUBILEJ GLASBENE ŠOLE DOMŽALE:

Pozabljena obletnica

Veliko tiskarskega črnila je bilo prelitega v našem lokalnem časopisu (medtem se je tudi že preimenoval), veliko obletnic in jubilejev je bilo zabeleženih (tudi skromnih), od 20. decembra 1990, ko je Glasbena šola Domžale praznovala 40. obletnico obstoja. Kljub uradnemu povabilu našim medijskim novinarjem in mnogim, ki jih srbi novinarsko pero, pa se slavnostnega koncerta, za to priložnost skrbno pripravljene, »poklicani« niso udeležili. Še manj, da bi se vsaj kdo spomnil in objavil nekaj vrstic o tej pomembni obletnici, tudi tega ne... Najbrž bo res, da mora pač vsakdo poročati o samem sebi, če hoče, da bo javnost zvedela o njem. To se mi zdi še posebej »samokritično«!

Pa pustimo to ob strani, saj ima danes lahko vsakdo svoje mnenje. Vrnimo se rajši k obletnici in koncertu. Da jubilej ni bil nepomemben govori dejstvo, da je bila avla

osnovne šole Šlandrove brigade, »ki je mimogrede povedano edina koncertna dvorana v Domžalah« nabito polna staršev, kulturnikov, pedagogov, tudi politikov in drugih ljubiteljev glasbe. Program se je pričel s petjem otroškega zbora, ki je raznežil srca staršev, nadaljevali pa so solisti, komorni godalni orkester, harmonikarski orkester in na koncu pihalni orkester Glasbene šole Domžale. Ob tem lahko mirne duše rečemo, da malokatera glasbena šola lahko »spravi skupaj« toliko instrumentalnih skupin kot naša jubilarica. Muziciranje v glasbenih skupinah pa je ena najvišjih prvin glasbene vzgoje. Lahko zelo samokritično zapišemo, da smo na to ponosni. V priložnostnem govoru ravnatelja Glasbene šole Domžale so bili omenjeni ljudje in posamezniki, ki so kakorkoli prispevali k razvoju šole, med njimi še posebno nestor glasbenega življenja v občini g. Stane Habe.

Ob takšnem dvigovanju delovanja Glasbene šole Domžale, se nehote spomnim na članek v Bernskem kantonalnem časopisu (Švica), ki mi je prišel slučajno v roke pred letom dni. Tam je pisalo kako so prebivalci tega mesta blizu Berna ponosni na 20. obletnico glasbene šole, ki tam deluje. Ponosni? Švicarji? Na tak jubilej ob njihovi pol tisočletni zgodovini... Toda očitno so tam ljudje bolj nagnjeni k ohranjanju glasbene tradicije. V članku nadalje pišejo, da je glasbena šola zašla v finančne težave in kdo bo pokrival stroške delovanja. Odborniki mestnega parlamenta so sklenili, da starši ne bodo smeli kriti več kot 45% stroškov delovanja in pomislite to v trdem švicarskem kapitalizmu. Pri nas pa smo v financiranju glasbene šole še na višjem evropskem standardu, saj morajo starši plačevati 50% stroškov. Torej je Glasbena šola Domžale ena redkih, če ne edina glas-

bena šola v Sloveniji, ki je že prestopila prag Evrope, tako po kvaliteti, kot tudi v sistemu financiranja. Druge glasbene šole na Slovenskem so daleč za nami, saj plačujejo starši tam veliko manjše šolnine. Kaj jim pa moremo, sami so krivi, da niso v Evropi!

TONE SAVNIK

naša humanost • naša humanost

Brezskrbni dnevi s Karitasom!

Starši že sedaj razmišljate, kje bo in kaj bo delal vaš otrok dopoldne, ko boste v službi. Kljub vsem možnim kombinacijam je število dni dopusta vedno manjše od počitniških dni vaših otrok.

Župnijska Karitas v Domžalah bi vam rada pomagala. Za učence od prvega do vključno četrtega razreda bomo v času od 1. 7. do 14. 7. 1991 od 9. do 13. ure pripravili vrsto interesnih dejavnosti. Pod vodstvom odraslih bodo učenci preživeli prijetno dopoldne. Ure pravljic se bodo prepletale z družabnimi in športnimi igrami, glasbenimi urami, igrali bomo šah, tkaličili. Ob prikazovanju diapozitivov bomo izvedli nekaj o fotografiranju in zaslugi lepote naših gora. Pripravili bomo enodnevni izlet na Orgljice. Otroci bodo svoje vtise z izleta izrazili z likovnimi deli, ki jih bomo skupaj s posnetimi fotografijami razstavili.

S petjem, igranjem, skeči in znanjem se bodo otroci predstavili v oddaji »Pokaži kaj znaš« in počitniški »Kviskoteki«.

Dejavnosti bomo prilagodili interesom učencev, poskrbeli pa bomo, da bodo čimveč časa preživeli v naravi. Vsi starši, ki želijo otroka vključiti v štirinajstdnevno organizirano počitnikovanje, naj to sporočijo domžalski Karitas vsak torek ob 20. uri v veroučni učilnici ali v župnišče ob uradnih urah.

župnijska karitas Domžale

SREČANJE BOLNIH, OSTARELIH IN INVALIDOV:

Žarek v temi poznih let

V okviru župnijske KARITAS Domžale deluje med drugimi tudi karitativna dejavnost z bolnimi, ostareli in pomoči potrebnimi. V to se vključuje tudi pomoč ljudem na domu (prinašanje iz trgovine, pomoč pri delu na vrtu, pospravljanje), obiski bolnikov in ostarelih v domu za ostarele.

Res je, da je vedno problem čas. Vendar Ljubezen premaga tudi največje ovire. Ljubezen naj bi prekipela iz naših src, naših družin, tudi do src naših preizkušanih bratov. Osrečimo jih lahko z drobnimi pozornostmi: obiskom, prijazno besedo in tudi samo z nasmehom. Koliko nas stane to?! Njim pa s tem olepšamo dan, omilimo trpljenje in osamjenost.

Zato smo v okviru Karitas na Binkošti 19. maja ob 15. uri organizirali v župnijski cerkvi v Domžalah srečanje za bolnike in ostarele. Srečanje je vodil urednik lista Prijatelj g. Jože Zupančič.

Vozniki z avtomobili in mladina so se odzvali vabilu Karitas za pomoč pri prevozu bolnikov v cerkev. Lepo je bilo videti mladino, ki je skrbno vozila bolnike z invalidskimi vozički v cerkev in nazaj, voznike z avtomobili, ki so pripeljali svoje varovance pred vrata cerkve in skrbeli zanje ves čas do vrnitve v dom. Ni čudno, da je bilo slišati, kot je po vrnitvi v dom dejal udeleženec srečanja prijatelju, ki se tega ni udeležil: »Zakaj nisi šel, saj so nam vse pomagali, še noge so pomagali dvigniti čez prag avtomobila!«.

Po maši so ostarele in pomoči potrebne povabili na tople človeški pogovor, saj so – kot vsak človek – tople besede najbolj potrebne.

Kako malo je potrebno, da si med sabo pokažemo in povemo, da smo navsezadnje vendarle samo ljudje; z vsemi slabostmi, težavami... pa tudi vrlinami!

Kako malo je potrebno, da osrečimo nekoga, ki potrebuje veliko pomoči!

Cerkev je bila lepo okrašena, kot vsako nedeljo, posebno pa še v majniku, Marijinem mesecu. Pred mašo in med njo je bila prilika za spoved. Med mašo je bilo maziljenje bolnikov in ostarelih, kot pomoč in moč za lažje prenašanje križev bolezni in trpljenja.

Po maši je bilo srečanje v veroučnih prostorih. Mladina je skrbno pripravila prostor, mize obložila z dobrotami, ki so jih napekle pridne gospodinje. Poskrbljeno je bilo tudi za žejno in osvežitev. Ostareli in bolniki so ob prigrizku pokramljali, zapeli in prehitro je minil čas, ko se je bilo treba vrniti domov.

Vsi, ki jim je bilo srečanje namenjeno, so radostno pripovedovali: »Lepo je bilo!«

Srečni pa smo bili najbolj mi, ki smo lahko pomagali, kot droben kamenček v mozaiku, pri sestavi in organizaciji tega srečanja.

ŠTEFKA STREHAR in
MARIJA KARLOVŠEK

BOGDAN OSOLIN

PRIHAJAJOČEMU ČASNIKU NA ROB

Bog živi Slovenca!

Upam, da bo prva številka novega slovenskega dnevnika Slovenec že prej ugledala luč sveta, kot teh nekaj misli, ki jih bom v tem članku nanizal ob njegovem težko pričakovanem rojstvu.

Priprave na časopis so bile ves čas zavite v skrivnost, bile so tajne, dostop do informacij je bil blokiran. V sredstvih obveščanja so se pojavljala številna ugibanja, podtikanja in seveda grožnje, ki so morda koga navdajale tudi s strahom. Naša, že nekaj časa ne več konstruktivna opozicija in simpatizerji enopartijskega sistema in njegovega načina razmišljanja, so iz tega vseslovenskega projekta ustvarjali zanimive okoliščine, v katerih je negativna informacija porajala ugodne odmeve, potencirala pričakovanja in krepila radovednost. Skratka, to je bil, tako ga pač razumemo, čas dobre reklame, za katero niso bila potrebna kaka večja dodatna sredstva.

Menim, da je Slovenec prav gotovo narodna zadeva, ki ima vsenarodni pomen! Slovenec ne

bo, kot že vemo, strankarski, pozicijski ali vladni časopis, ampak vseslovenski, ki bo po vsebinski opredelitvi namenjen najširšemu krogu bralcev doma in po svetu.

»Slovenec bo svojo identifikacijo iskal v razmerju do stvari, o katerih bo pisal, in v avtonomiji ljudi, ki bodo dogodke komentirali po svojem znanju in iskrenem prepričanju. Njegova evropska naravnost pa mu bo pomagala, da bo na politiko, gospodarstvo, znanost in šolstvo, na kulturo in tehnologijo, pa tudi na šport in vsakdanjost, skratka na življenje, gledal tudi v luči podedovanih človeških in etičnih vrednot in norm.« Tako ga je nekje označil eden od tistih sodelavcev projekta Slovenec.

Zaželimo mu tudi v imenu našega Slamnika, da bo Slovenec svoje poslanstvo tako uresničeval, da ga bodo brali v vsaki slovenski družini. Naj mu slovenske rojnice podarijo dolgo in bogato življenje! K sreči je bila PLURALIZACIJA MEDIJEV trdoživo dete!

OPOZORILO:

Dolgo pričakovani predpisi in ukrepi v kmetijstvu so tu!

Opozarjamo vse kmetovalce, Krajevne skupnosti, Kmetijsko združenje in Kmetijsko svetovalno službo, da so v Uradnem listu Republike Slovenije št. 21, ki je izšel v petek 24/5-1991, objavljeni dolgo in težko pričakovani predpisi, ki določajo možnosti in pogoje za pridobitev, oziroma uveljavljanje republiških finančnih sredstev za pomoč pri ohranjanju in razvoju kmetijstva ter za urejanje podeželja in obnovo vasi v letu 1991.

1. V odloku o uvedbi finančnih intervencij za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter proizvodnje hrane za leto 1991 so opredeljene možnosti in pravice kmetijskih proizvajalcev za uveljavitev intervencij:

– za razvoj živinoreje: regres, nadomestila in podpore v govedoreji, prašičereji, konjereji, drobnici, kunčereji, čebelarstvu in ribištvi;

– za razvoj in pospešitev rastlinske proizvodnje: semenske pšenice, sladkorne pese, oljne ogr-

čice, trajnih nasadov, krompirja itd.;

– za pomoč pri strokovno razvojnih in pospeševalnih nalogah;

– za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah;

– za obresti in tečajne razlike: regresi za kredite.

2. V odloku o uvedbi finančnih intervencij za zagotavljanje primarne in uravnotežene porabe osnovnih živil na trgu v letu 1991 so opredeljene intervencije v osnovni preskrbi: regresi in nadomestila za odkup v tržne rezerve: pšenice, oljne ogrščice; za ohranjanje kmetijske proizvodnje: mleka in mlečnih izdelkov, mlado pitano govedo; regresiranje cen blaga iz rezerv ob naravnih nesrečah ter regresiranje drugih določenih proizvodov.

3. V odloku o uvedbi finančnih intervencij za celostno urejanje podeželja in obnovo vasi za leto 1991 so opredeljene možnosti in pogoji za financiranje hidromelioracij, agromelioracij, komasacij, odkupa

zemljišč in drugih ukrepov za urejanje podeželja in vasi.

Ob vsakem od navedenih odlokov so objavljena tudi obsežna navodila, kako in kje je vse te finančne intervencije možno uveljavljati.

Pri uveljavljanju teh intervencijskih ukrepov bo imela zelo pomembno vlogo kmetijska svetovalna služba, katere nalogo bo, da kmete in druge upravičence natančno informira, jim pomaga pri sestavljanju zahtevkov in njihovem uveljavljanju.

Opozarjamo na novost, da bodo finančna sredstva lahko uveljavljale fizične osebe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo hrane, kmetje neposredno, ali pa preko podjetij in združenj, če jih bodo zato pooblastili.

Občane obveščamo, naj se obrnejo na področnega kmetijskega svetovalca na terenu, ki vam bo nudil natančnejše informacije.

Sekretariat za družbeno planiranje in razvoj

Kdor je zdoma ima eno misel; kdor je doma, jih ima sto!

(slovenski pregovor)

KO SE POSLAVLJA NAJROSNEJŠE OTROŠTVO:

»Čebelica« je odletela ... v prijazen spomin

Še nekaj dni in moj »veliki fant« bo zadnjič prestopil prag svojega vrtca, v katerega sva hodila 4 leta in kjer se nama je zgodilo toliko lepih stvari.

Spominjava se negotovih korakov, ki sva jih naredila prvi dan, ko je moj malček radovedno, a hkrati boječe opazoval novo okolje, novo tovarišico, nove prijatelje. Najbrž samo on ve, kako močno je bilo njegovo srce in kako strah je bilo njegovo mamičko, saj je fant prvič odhajal od nje.

Pa je prvih osem ur hitro minilo in ko je mamička po končani službi prišla po svojega Mateja, kar verjeti ni mogla, kako hitro se je vživel v novo okolje, kako

»njegova« je bila naša tovarišica in kako dober čaj zna skuhati njihova Joži.

In potem so minevali dnevi in tedni, meseci in leta, vmes pa veliko otroških igraric, prask in praskic, zgodbic, okroglih in oglatih črt, razburljivih in manj razburljivih dogodkov, tudi kakšna solzica je bila vmes, predvsem pa veliko veselja, lepih pričakovanj in prijetnih prireditev, ki se jih bova jaz in moj »možakarček« rada spominjala.

Otroštvo mojemu fantu za zmeraj podaja roko. Za njim je veliko sončnih dni, prijetnih dogodkov, v katerih je tudi delček vaših prizadevanj, drage tovarišice. Najbrž moj veliki fant še ne ve, kaj izgublja, ko se poslavlja

od vrtca, svojega drugega doma, kot radi rečemo, sluti pa, da se zanj začne novo obdobje, ki bo precej spremenilo njegovo življenje.

Vrata vrtca se za mojim fantom za vedno zapirajo. Na stečaj pa so že odprta nova, skozi katera bo naš Matej vstopil jeseni. Vstopil z znanjem, ki ga je dobil tudi v vrtcu, z izkušnjami, ki jih je dobil med svojimi prijatelji in pod našim vodstvom, drage tovarišice iz vrtca Čebelica. Skozi vrata učenosti bo stopil fant, ki se bo rad spominjal svojega zgodnjega otroštva, katerega prijetnejši del je tudi njegovo obiskovanje vrtca.

Hvala vam, drage tovarišice. Del vašega truda je za vedno pustil sledove v mojem »možakarčku«, ki se bo Čebelice in njenih tovarišic, skupaj s svojimi starši, vedno rad spominjal!

Matejeva mamička

Novice iz SKUŠ

Učenci usnjarsko-konfekcijske usmeritve so si v okviru naravoslovnega dne ogledali tovarno Mura v Murski Soboti.

× × ×

Podjetje Primex iz Nove Gorice je na šoli izvedlo enotedensko demonstracijo programske opreme italijanskega podjetja Olivetti. Demonstracijo so napravili v okviru praktičnega pouka, saj je za današ-

nega strojnega tehnika poznavanje krmiljenja obdelovalnih strojev z računalnikom nujno. Prednost Olivettijeve programske opreme pred ostalimi, ki jih šole že imajo, je neposredna uporabnost, saj večina podjetij prisega na Olivettijevo opremo. Na večini šol uporabljajo

× × ×

28. maja so učenci 4. letnikov izvedli v Festivalni dvorani v Ljubljani maturantski ples. Dijaki zaključnih letnikov bodo končali pouk 7. junija. Potem jih čakajo še zaključni izpiti. Slabši učenci bodo v začetku julija morali napraviti tudi popravne izpite (na sliki levo).

× × ×

Učenci usnjarske usmeritve bodo tudi letos pripravili modno revijo in razstavo svojih izdelkov. Prireditev bo 6. in 7. junija v Knjižnici Domžale. Tekst in foto: Igor Lipovšek

OŠ ŠLANDROVE BRIGADE

Turistični krožek na naši šoli je zaživel ...

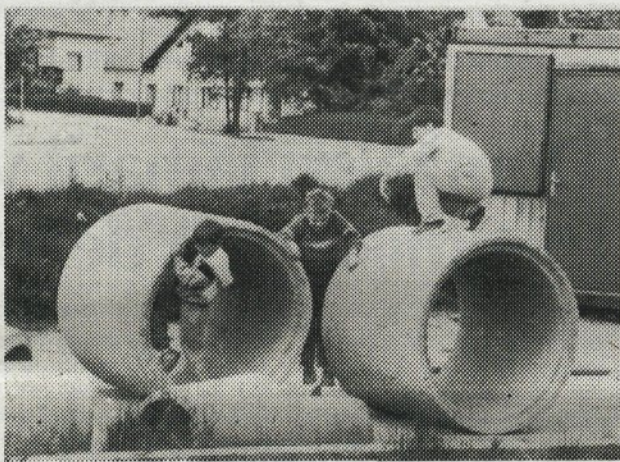
V tem šolskem letu smo na pobudo Turističnega društva Domžale ustanovili turistični krožek. Odziv pri učencih je bil množičen, saj ga doslej redno obiskuje 30 učencev od 4. do 8. razreda.

Učenci spoznavajo narodne običaje, kuhajo raznovrstne narodne jedi, vezejo prtičke z narodnimi motivi ipd. Slovenski kulturni praznik, ki ga praznujemo v februarju, je bil izizz tudi za te učence, zato so skupaj z mentorico, učiteljico gospodinjstva, Metko Mazovec, načrtovali prikaz pogrnjov za slovesne in manj slovesne priložnosti. Hoteli pa so prikazati tudi nekaj narodnih jedi. Zaradi bolezni učiteljice se je vse zavleklo v marec, ko so poleg že prej načrtovanega vključili še pisanice, ki jih v naših družinah barvajo v velikonočnem tednu. V šolski avli so učenci pripravili štiri pogrnjene mize. Na prvi je bil pogrnjen za slavnostno kosilo, na drugi za večerjo ali zajtrk. Tretja miza je bila pogrnjena s prtom v narodnih motivih, namesto rož pa so jo učenci okrasili z živobarvnimi pisanicami. Na sredi mize se je košatila velika orehova potica, zraven pa je bilo še razno drobno pecivo za praznične dni. Ker je ta miza predstavljala narodne jedi, so bili ob strani še dolenski štruklji z zabelo, zabeljeni gorenjski ajdovi žganci in kisle zelje s klobaso. Zanimiva je bila tudi miza za »žurke«, ki bi je bile najbolj vesele mamičke, saj lahko tako enostaven in ličen pogrnjenek pripravi pač vsak otrok sam, ko povabi svoje prijatelje na praznovanje. Poleg vsega na mizah so učenci pripravili tudi lične plakate z različnimi recepti in nasveti v gospodinjstvu.

Članice krožka so ta dan pridno razlagale vsem učencem, ki so si v času dopoldneva razstavo ogledali. Čeprav so se vsem oči najbolj ustavljale na sladkarijah, pa smo prepričani, da se bodo ob slavnostnih dneih le radi potrudili, da bodo mizo tudi pripravili. Starši, dajte jim možnost in videli boste, da se boste za tako pogrnjeno mizo dobro počutili!

Turistični krožek OŠ Šlandrove brigade Domžale

Otroško igrišče v Preserjeh

Ali mora spet poseči vmes smrt in prekiniti še eno srečno otroštvo in srečo v eni od družin?

OBISK KNJIŽEVNIKA, DRAMATURGA, HUMORISTA

Tone Partljič med našimi otroki

V sklopu aktivnosti ob zaključku šolskega leta je dve naši osnovni šoli obiskal književnik, dramaturg in humorist Tone Partljič. Na Osnovni šoli Josip Broz Tito so 6. učencem 6., 7. in 8. razredov podelili bralno značko ter prisluhnili odlomkom iz Partljičeve nove knjige »Slišal sem, kako trava raste«.

Na Osnovni šoli Vencija Perka pa bralne značke še niso podelili (na višji stopnji jo je

osvojilo približno 130 učencev), saj so želeli gostov obisk kar najbolje izkoristiti. Tudi na tej šoli je pisatelj prebral zanimive odlomke avtobiografske narave, ki jih je kot vedno komentiral na svoj, humoren način.

Poklicali smo na obe šoli: Tonetovega obiska si še želijo, saj se je na obeh šolah kratek čas obiska vse prehitro iztekel...

B.

NAŠ POPOTNI PODLISTEK:

Korajžne babnice po Avstraliji

Ženska karavana s kolesi po peti celini

Petek, 5. april je bil za večino kolesark zadnji delovni dan, ki pa je bil skrajšan za nekaj ur, saj so se ob dveh popoldne že zbrale na kamniškem trgu. Še pred tem pa so na bankah hite le z zadnjimi denarnimi oz. deviznimi opravki. Slovo od Kamnika, številnih prijateljev in znancev je bilo prijetno. Veselo, zelo glasno in poskočno je bilo tudi na brniškem letališču, za kar so »krivi« mingeški godbeniki. Po zadnjih rokovanjih je sledil odhod z Brnika proti Beogradu z letalom Adrie Airways. No, v Beogradu pa je imela sreča mlade. JAT-ovi mehaniki so po prihodu v Beograd zvedeli za naše popotovanje, saj so nehali »štrajkati« in so nas prav prijazno povabili z velikansko jekleno ptico DC 10. Tik pred novim dnevom smo odletele v višave.

Prvi postanek je bil v glavnem mestu Združenih Arabskih Emirátov v Dubaju. Tu nas je pričakalo toplo jutro (23°C) in uro smo premaknile za dve številki naprej; ob našem

pristanku je bila ura natanko 6.20. Dubai pa je bil zaradi izredno poceni zlata za nekatere prava paša za oči. Nekaj jih je že seglo po prihrankih in si kupilo zlato v brezcarinski trgovini. Nato je sledil polet proti Singapuru, kjer je bil že drugi dnevni postanek. Singapursko letališče, z razkošno letališko zgradbo, nas je sprejelo ob 18.50 po lokalnem tamkajšnjem času. Ker je bil topel dan (27°C), nam je bilo prav lepo v družbi slapov in celih dreves orhidej na letališču, ki slovi kot najlepše na svetu. Dan je bil zelo dolg in noč v letalu smo si pričarale z zavesicami na oknih. Ob pristanku na letališču v Melbourne nas je presenetilo hladno jutro (11°C). Za seboj smo imele 17.000 km zračne poti, 12.000 metrov visoko nad oblaki pri hitrosti 1000 km/uro z ugodnimi vetrovi v hrbet pa smo potovale le »21 ur in 40 minut«.

Nedelja, 7. april. Ob prihodu na letališče v Melbourne so nas kmalu čakali strogi avstralski cariniki. Le-ti niso ugotovili, da je Franc Židan »pretihotapil« domače mesne dobrote. Kmalu zatem so bili z nami številni Slovenci, pa tudi predstavnik firme WESTBUS, John Papaleo. Odpeljali so nas v najstarejšo Slo-

vensko društvo JADRAN, kjer smo želodce dodobra napolnile z njihovim značilnim, »Krepkim« zajtrkom. Prijaznim Primorcem smo pustile pet kilogramov težak spominček, eno od treh prelepih ročnih del, s katerimi nas je na pot pospremil Matjaž Brojan, odgovorni urednik Slamnika. Še isti dan smo se srečale z dvema patrma in sicer z Nikom in Bazilijem. Obiskov pa s tem še ni bilo konec. Odpeljale smo se še v društvo PLANICA. Tu smo morale najprej pokukati v učni hram učiteljice Lucije, šele nato smo si ogledale »manj pomembne« prostore, kjer Slovenci predvsem ob nedeljah iščejo svoje veselje. Večer v prijetnem hotelu QUEEN-SLODGE v bližini centra, z majhnim jezerom na dvorišču je prinesel sladek spanec, po katerem smo se naslednje jutro prebudile v prerojene Avstralke!

Ponedeljek, 8. april. Če je bila nedelja, predvsem pa prva noč v Avstraliji dan oz. noč aklimatizacije, potem je bil ponedeljek dan relaksacije. Z mini busom AVIS, ki smo ga to jutro prevzele kar pred hotelom, smo se s spremljevalkami, Lucijo in Meto, odpeljale

Kadar korajžne babnice niso bile na kolesih, so se potepale z minibusom AVIS

skozi znamenita »zahodna vrata«, ki se odpirajo skozi največji most WEST GATE BRIDGE, na izlet v drugo največje mesto v Viktoriji Gellong. Na poti v Geelong smo se ustavile v ljubkem naselju hišic ob morju, kjer ima svoje počitniško gnezdo tudi naša spremljevalka Lucija. Tu smo se okrepčale in oddahnile po obilni malici, nato pa smo se mimo muzeja AUSTRALIAN ARMY COMMAND AND COLLEGE odpeljale v majhen rezervat. Tu smo si ogledale njihove značilne živalske predstavnike od katerih nam je bil najbolj pri srcu znameniti vrečar kenguru. Ta dan smo tudi prvič zrle v mogočne valove oceana na južnem delu Avstralije, ujetega v Tasmanjsko morje. Občudovali smo pogum avstralskih

deskarjev, ki so se upali igrati z visokimi valovi. Zvečer smo bile še gostje prijazne slovenske družine Vogrin. Preživele smo lep in dolg večer z njimi, ki je zaradi prijetnih zvokov iz harmonike hitro minil.

Torek, 9. april. Dobro jutro smo si voščile s tekmo okoli jezera, saj nismo hotele biti slabše od številnih »hitrih« avstralskih popotnikov. Tega dne smo »križarile« po Melbourne, ki se baha s 70 kilometrskim premerom. Mesto je lepo, s številnimi poslovnimi zgradbami, vodometi in zelenjem. Tri ure smo si od blizu ogledovale živalski svet, nato pa nas je pot vodila v znameniti ART-umetniški center; v njegovi neposredni bližini je tudi radijski studio 3 ZZZ. Urednik radij-

skega studia 3 ZZZ je Ivo Lebr, pomaga pa mu življenjska družica Helena. Ta dan popoldne smo hitele novi avanturi naproti. Bile smo na otoku Phillip Island, kjer je znameniti rezervat pingvinov. Ti pingvini so nenavadni zaradi velikosti, saj so najvišji visoki komaj 33 centimetrov. Nekaj ur pred sončnim zahodom se zberejo v skupine in ko se zmračijo zlezejo iz morja in po plaži odidejo v svoje brloge, kjer prenočujejo. To je bil za nas zadnji dan pred velikim pričakovanjem srečanja s pravo Avstralijo.

Sreda, 10. april. To je bil prvi dan kolesarjenja od Melbourne do Morwella v dolžini 149 kilometrov. Vstale smo že ob 5.30 kot vse naslednje dni kolesarjenja. Določile smo tudi čas zajtrka in sicer 6.30, da smo naše jeklene konjičke lahko zajahale ob 7. uri. Za avstralske pojme je to zelo zgodaj in avtomobili, ki so ob tem času dokaj redki, vozijo še s prižganimi lučmi. Ob spremstvu patra Nika ter zakoncev Stopar se je naša četica kar uspešno prebijala čez mestni vrvež. Vozile smo seveda po levi strani in smo morale biti pri prečkanju križišč zelo previdne, saj smo ponavadi gledale ravno v nasprotno smer kot so prihajali avtomobili. Jutranji mraz nas je prijetno presenetil, nič manj pa opekline, ki nam jih je povzročilo sonce, ki ga med potjo sploh nismo čutile. Pot je bila »lepo« valovita, veter v hrbet pa je bil tokrat naš zaveznik. Tega večera dne smo se najbolj razveselile zgodnjega odhoda v posteljo, saj tega pred polnočjo nismo doživele, odkar smo pripotovali v Avstralijo.

Nadaljevanje prihodnjic

Kdor po sili z domačega praga hiti, na tujem le gloda obrane kosti!

(slovenski pregovor)

OB TRIDESETLETNICI MENGEŠKEGA
VODOVODA!

Živa voda izpod Krvavca

V arhivskih virih je Mengeš omenjen leta 1154. Starejši cerkveni zgodovinarji pa so mnenja, da naj bi bilo pomembno misijonsko središče v Mengšu že v prvem tisočletju, ko se je v 8., 9. in 10. stoletju krščanstvo razširilo v naše kraje. Kraj ima ob cesti med Ljubljano in Kamnikom ugodno lego, na zahodni strani pa se naslanja na hrib Gobavico. Mengeš se je skozi stoletja iz navadne vasi razvil v majhno mestec. Pod hribom se vije reka Pšata, kar je bilo za Mengešane zelo ugodno, saj s preskrbo vode niso imeli nobenih težav. Pšata je bila tako čista, da so jo uporabljali kot dobro in zdravo pitno vodo ter za kuhinjo.

Skozi razvoj naselij je bila voda iz desetletja v desetletje vse bolj onesnažena in sčasoma ni bila več primerna za pitje. Zato so bili Mengešani prisiljeni, da so začeli kopati vodnjake.

Prava mengeška posebnost so bili javni vodnjaki, ki jih je bilo v našem kraju kar precej. Začnimo na severnem delu. Pri Drnovški na Gorenjski cesti št. 4 nekdanji javni vodnjak še danes stoji, pri Vesu na Prešernovi št. 22 pa ga ni več. Na Glavnem trgu nasproti Kandušarjeve hiše št. 6 je stal vodnjak Pri Mariji (v bližini je bilo vaško Marijino znamenje). Zdaj je tam zaradi križišča razširjena cesta. Tudi Škofčlovega vodnjaka na Ulici talcev št. 3 ni več. Na Kidričevi cesti št. 14 je pred starim gasilskim domom stal javni vodnjak. Ob obnovitvi doma so ga podrlji in zasuli. Naslednji

vodnjak je bil pred nekdanjo Slamnikarsko zadrugo, to je na Kidričevi št. 28. Na dvorišču Vidaličeve hiše na Trdinovem trgu št. 18 je eden redkih mengeških vodnjakov, ki še stoji.

V nekdanjem Malem Mengšu so bili trije javni vodnjaki. Prvi je bil ob vhodu v dvorišče Sušarskeve hiše, ki pa so ga že kmalu po osvojitvi podrlji. Drugi je stal pred stavbo nekdanje osnovne šole oziroma zdajšnje glasbene šole in pošto, ki pa ga tudi ni več, na desni strani Liparjeve ceste, na pločniku nasproti nekdanje gostilne Pri Matičku, pa še stoji.

Star vodnjak pri spodnjem Staretozem gradu, katerega zadnji lastnik je bil Alojz Kanc, je še ohranjen, kot tudi vodnjak pri Biču, to je v Jelovškovi ulici št. 7.

Vsi ti vodnjaki so kar precej globoki, od 15 do 30 metrov, v glavnem pa so obloženi s kamenjem; po prvi svetovni vojni pa so jih začeli betonirati. Ti imajo nekakšne polmetrske okrogle stopnice.

V sušnih obdobjih so nastajale težave, saj se je večkrat dogodilo, da je v vodnjakih zmanjkalo vode, posebno v severnem delu Mengša. Pri teh vodnjakih je bilo kar prijetno zbirališče za klepet starih in mladih, žená in mož, deklet in fantov, pa tudi otroci so tod imeli svoje veselje, saj so bila okoli njih prava vasna igrišča. Posebno v poletnih dneh je bilo prijetno, ko je bila pod košatimi lipami in kostanjmi, ki so rasli ob vodnjakih, dobrodošla hladna senca. Tu so se razpravljale

in reševale številne hišne in domače zadeve. Pogovarjali so se o usodah prenekaterih Mengešanov, o dobrem in slabem, predvsem pa o ljubezni mied fanti in dekleti. Besede so tekle tudi o razprtijah. Na teh mestih je tako potekal glavni tok informacij in svežih novic o dogajanju v Mengšu in bližnji okolici.

Na vodnjaku je prenekateri lahko dobil dobro in hladno osvežitev, če je bil zaradi alkohola preveč zagret. Otroci so na poti iz šole ob vodnjakih delali nekakšne postaje, zato so domov grede porabili še enkrat toliko časa kot pa na poti v šolo.

Vsi ti vodnjaki so bili uporabni še po drugi svetovni vojni.

Premožnejši Mengešani so si sčasoma na dvoriščih izkopali svoje vodnjake, nekateri obrtniki pa so si iz globokih vodnjakov uredili svoj vodovod na električno črpalko – Kanc, Jenčič, Šubja.

Mengešani in okoličani se odločajo za svoj vodovod

Vedno večja potreba po zdravi in pitni vodi je narekovala, da so Mengešani in okoličani v letu 1954 o gradnji vodovoda začeli bolj na široko razmišljati. Prvi uradni pogovori so stekli na občini Mengeš, pozneje pa v Ljubljani na Biroju za nizke gradnje. Raziskave so pokazale, da bi bila za izkop in izgradnjo vodnjakov najbolj primerna lokacija med Mengšem in Topolami, na polju, kjer je sedaj gramoznica in remontna delavnica Slovenija ceste. Strokovnjaki so predvidevali, da je na tem območju dovolj podtalnice ter da bi zadostovala za pitno in tehnološko vodo Mengša in okoliških vasi.

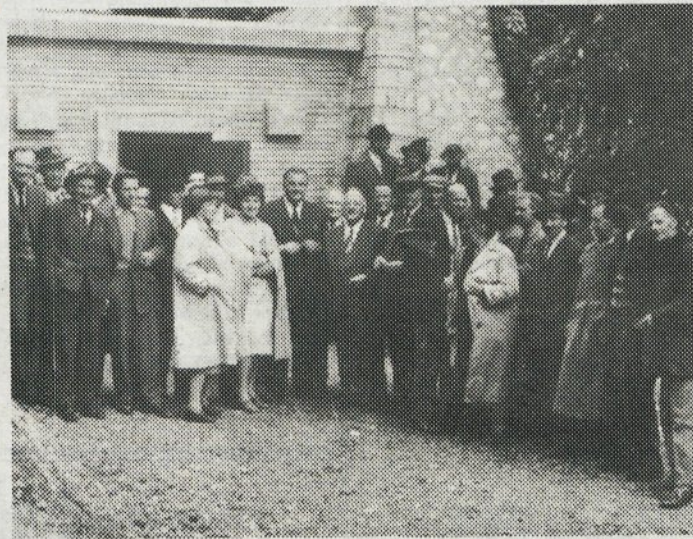
Za izgradnjo vodovoda pa so se tokrat začeli zanimati tudi drugi kraji južne Gorenjske, to so Vodice, Komenda in Cerklje z okoliškimi vasi. Povsod so bili navdušeni, da bi prišli do zdrave, predvsem pa stalne pitne vode. S tem se je območje, ki naj bi ga izgradnja in napeljava vodovoda zajeli, razširilo, prvotna zamisel, da bi vodnjake zgradili na topolskih njivah,

pa je bila opuščena.

Omenjeni biro za nizke gradnje je začel z raziskavo treh studencev pod Krvavcem. Posebno dva izvira sta bila dokaj močna. Raziskave so trajale skoraj štiri leta, tako da je bilo zajetih kar največ medletnih sušnih obdobji. Izkazalo se je, da bo dovolj pitne vode za celotno področje, ki je zajemalo dolino pod Krvavcem, Cerklje, Brnike, Komendo, Vodice, Moste, Suhadole, Topole, Mengeš, Loko in Trzin – z vsemi okoliškimi vasi in zaselki.

Vodna skupnost Cerklje–Vodice–Mengeš

Na tej podlagi je bil v Mengšu ustanovljen upravni odbor za iz-

Upravni odbor Vodne skupnosti Cerklje–Vodice–Mengeš pred prvim zajetjem pod Krvavcem. Na sredi, desno od dveh žensk stoji predsednik odbora Anton Blejc, drugi desno od njega pa Tomo Brejc.

gradnjo vodovoda – Vodna skupnost Cerklje–Vodice–Mengeš s sežem v Mengšu. Predsednik odbora je bil Anton Blejc iz Mengša. Na trdnem zagotovilu strokovnjakov, da bo za vse to območje dovolj vode, se je v letu 1957 začela

izgradnja zajetij, to je na dveh močnejših studencih. Prvo zajetje je od spodnje postaje Žičnice Krvavec oddaljeno komaj deset minut hoda po dolini navzgor. Drugo zajetje pa je še malo višje, prav tako v tej dolini, na levi strani gozdne ceste pod Krvavcem. Zajetji sta bili zgrajeni v letu 1959. Druga dva vodovodna objekta sta zgrajena malo nižje od žičniške postaje, tik ob cesti; to sta raztežilnika. Že samo ime pove, da se v tem objektu nekaj razteži, pri tem pa se sprosti pritisk vode, ki se zaradi višinske razlike ustvarja v cevih. Objekta sta zgrajena v primerni razdalji, tako da je bila višinska razlika razdeljena na približno 50 metrov in s tem na okrog 5 atmosfer pritiska.

Prvi rezervoar je na hribu v vasi Grad, zgrajen je bil v letu 1961,

v tem letu pa so bila opravljena tudi že vsa montažna dela. Iz tega rezervoarja se voda deli v dveh smeri. Glavni cevovod gre v smeri proti vasem Pšata in Poženik, druga smer pa je vas Grad in Cerklje. Približno 30 odstotkov vode je zahteval Vodovod Kranj; to je za nekakšno odškodnino, ker je vodovod zgrajen na kranjskem območju.

Cevi pod spodnjim raztežilnikom je večkrat razneslo

Rezervoar Grad je bil pripravljen za obratovanje v zadnji polovici leta 1961, s tem pa so bili v Gradu in Cerkljah že lahko opravljeni prvi priključki. Toda, ker je vodovod gravitacijskega značaja, so se začeli problemi, in to že pri začetnem obratovanju. Bilo je kar precej težav, predvsem, kako vodo iz zajetja preko dveh raztežilnikov spuščati v rezervoar Grad. Pri treh poskusih je pod spodnjim raztežilnikom vedno razneslo cevi.

Vodovod sta projektirala inženirja Kandus in Rupnik iz Biroja za nizke gradnje Ljubljana. Obema se je zastavljalo vprašanje, zakaj se to dogaja. Delovni vodja montažnih del na objektih Lado Zabret iz Mengša ju je prepričeval in dokazoval, da cevovod ni dovolj odzraččen ter da voda stisne zrak do take moči in do tolikšnega pritiska, da ga cevi več ne prenesejo in popokajo. Skupaj so ugotovili, da je bila napaka že v načrtih, kjer na cevovodu v obeh raztežilnikih ni bilo predvidenih odzračevalnikov. Izdelali in montirali so manjkajoče odzračevalnike na cevovodu in voda je pri tekle v rezervoar Grad brez vsakih težav in problemov.

nadaljevanje prihodnjic

En mesec pred obletnico KSP Domžale

Okroglo mesec dni nas loči od prve obletnice prenosa stanovanjske dejavnosti iz RZD na KSPD kakor označujemo KOMUNALNO STANOVANJSKO PODJETJE DOMŽALE od 1. 7. 1990 dalje. Od tedaj se je odnos do stanovanjskega fonda v družbeni lasti bistveno spremenil. V praksi je bilo delo na vzdrževanju objektov osredotočeno predvsem ali samo v intervencijsko popravilne in odpravljanje akutnih napak.

Posledica je bila, da je objekt že navzven kazal vsa popravila in s tem dobil vedno bolj mizeren izgled. Gospodarno gospodariti je bila želja plačnikov in danes so to predvsem etažni lastniki, ki morajo iz lastnega žepa naenkrat zelo globoko seči. Novo vodstvo stanovanjske dejavnosti se je spoprijelo z vrsto problemov in trdo delalo na prenovi gospodarjenja. Trdo delo je obrodilo sadove in že se kažejo rezultati novih prijemov. Občani so lahko že v tem letu opazili intenzivna obnovitvena dela manjših posegov, kar so mnogi toplo pozdravili.

Letni plan prenove je bil letos sprejet kasneje kot bi bilo običajno in tako so se dela pričela izvajati na več mestih hkrati. Na natečaj za kooperante se je javila cela vrsta kvalitetnih firm in privatnih obrtnikov (blizu 100), ki so se aktivno vključili na podlagi razpisov za posamezna dela.

Velik problem predstavlja pri delu pomanjkanje dokumentacije, ki omogoči točno definicijo možnih napak in njihove odprave. Zelo redki so hišni sveti, ki imajo načrt svojega objekta in začuda jih večina stolpnic ali blokov novejših gradnje nima. Tudi to kaže na slabo gospodarjenje in tega ne bo mogoče kmalu odpraviti. Bloki v V. Vlahoviča ne morejo postreči z načrti za kanalizacijo in tako smo prisiljeni raziskovati, kot da imamo opravka s srednjeveškimi gradovi, ki pa imajo že boljše dokumentacijo. To raziskovanje bi si lahko prihranili.

Kako gospodarimo in kaj želimo? V prvi vrsti želimo iz obstoječega

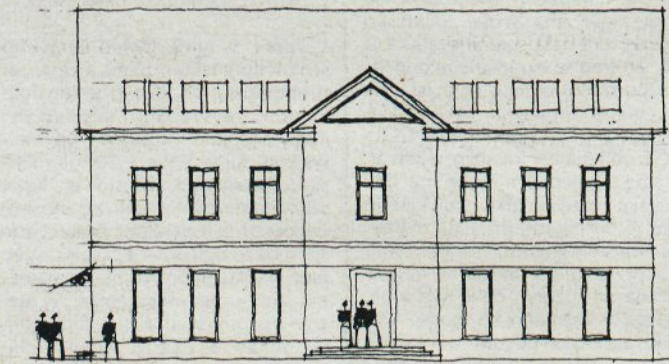
stanovanjskega fonda narediti kvalitetnejši standard in izkoristiti prazne prostore in predvsem podstrešja. Te želimo usposobiti za iskanje namen ter za prodajo ali najem. Pomanjkanje parcel za gradnjo je tovrstno iskanje površin močno povečalo.

V ta namen smo izvedli obsežne predpriprave, da prenovimo najbolj kritične in eksponirane objekte v vsej občini. Za obletnico obstoja KSPD bo prvi večji objekt prenovljen do svoje končne fasade. 10. maja so se namreč pričela obnovitvena dela na »starem hotelu« v Mengšu na Trdinovem trgu 6. Objekt bo dobil svoj prvotni izgled, ki ga bo izdelalo ljubljansko GP BEŽI-GRAD, kot najugodnejši ponudnik v natečaju za ta objekt.

Tik pred zdajci je tudi oddaja del za obnovo zunanosti domžalske METALKE, ki naj bi bila izdelana do jeseni tega leta. V pripravi pa so že tudi popisi za obnovo fasade v Moravčah, kjer bomo renovirali osrednji objekt, Trg svobode 4.

Upravljamo z 204 objekti družbene in mešane lastnine na podlagi medsebojnih pogodb, ki smo jih to leto obnovili. Trudimo se in trud ni zaman. Letni plan, ki smo ga že skoraj 40% realizirali, naj bi bil do pozne jeseni še pred zaključkom leta povsem realiziran.

Nadejamo se, da bodo stanovanjska kvalitetejša, izboljšana standarda in tako tudi večje vrednosti. Želimo nadaljevati s takšnim načinom gospodarjenja tudi naslednje leto, ker potrebe naraščajo.

Ohraniti nekaj starega naselja za spomin

Poseben program smo izdelali za objekt nekdanje knjižnice v Kolodvorski 8. Domžale so namreč v zadnjem desetletju skoraj izgubile domžalski videz. Stari objekti so po vrsti odstopili svoje mesto novim oblikam po okusu sodobnikov in tisto malo, kar je ostalo, skušamo ohraniti v svoji prvotni obliki, da ohranimo ambient, ki ga mnogi gledajo z nostalgijo. Kolodvorska ulica naj se ohrani in eden najlepših objektov je prav številka 8.

Glede na svojo lego med sodiščem in občino je objekt zelo primeren za poslovne namene. Program, ki smo ga izdelali, predvideva v kleti vinoteko, v pritličju 5 manjših lokalov, v nadstropju štiri advokature ali predstavništva ter v podstrešju mansardno izvedene prostore za atelje ali projekt biro.

Objekt bo predvidoma šel v obnovo to leto in v skrajnem primeru v letu 1992 spomladi, kar je odvisno predvsem od uspešnih predpriprav. Tehnično bi bilo že v tem letu pristopiti k realizaciji projekta, kar pa je pogojeno tudi s sredstvi, ki jih je potrebno predhodno zagotoviti.

Za okoli deset soinvestorjev ali najemnikov, kolikor jih predvidevamo, bi bili lokali pripravljeni do 4. gradbene faze v sredi naslednjega leta.

Cim bomo imeli znane cene kvadratnega metra bomo objavili nate-

čaj za oddajo lokalov kot že rečeno, v najem ali odkup oziroma soinvestitorstvo.

To je le nekaj del iz letošnjega programa vzdrževanja objektov in v kolikor bo zakonodaja omogočala tudi naslednje leto sredstva namenjeni za dostojno in načrtno izboljševanje objektov, bo mogoče dokaj dvigniti vrednost stanovanj in s tem objektov.

Idejni osnutek preureditve objekta v Kolodvorski 8 smo naročili pri biroju inž. KARLOVŠEK v Domžalah, iz katerega informativno navajamo nekaj podrobnosti. Kletna etaža v skupni površini 149 m² nudi možnost izdelave vinoteke boljšega razreda. Možna izdelava kurilnice v kasnejšem času na plin.

Pritličje nudi možnost izdelave 4 oziroma pet lokalov. Dostop je predviden iz pasaze, ki poteka po sredini. To so lokali s 33 oziroma 36 m² ter trafika 14 m². Nadstropje je orientirano v štiri lokale oziroma pisarne okoli skupne čakalnice. Poslovni prostori v velikosti od 28 m², 30 m², 37 m² in 45 m² z dvema ali tremi pisarnami ter skupnimi sanitarijami.

Mansardno podstrešje je predvideno za projektivni biro ali slikarski oziroma fotografski atelje. Skupna površina je preko 200 m².

Objekt se nahaja v strogem centru mesta, ki naj bi bil kasneje pretežno pešev prostor, saj že danes ne dovoljuje več lokacije novih parkirnih prostorov. Iz tega razloga je zaželeno, da se lokali oddajo za takšne namembnosti, ki ne potrebujejo transportnih storitev niti skladišč.

Slaščičarna Kalimero se bo morala umakniti, da bo ta objekt pridobil na celovitem izgledu z restaurirano fasado in urejeno okolico in vrtom za goste. Določeni lokali so bili že rezervirani in vse kaže, da bo potrebno tudi druge objekte na dobrih mestih smotrno preurediti v cilju dobrega gospodarjenja.

Vodja stanovanjske dejavnosti
I. K.
pri KSP Domžale

Domžalski jamarji v trikotniku treh dežel

Jamarskega srečanja treh dežel, ki so ga tokrat pripravili sežanski jamarji pred jamo Vilenico v Sežani, in je trajalo od petka zvečer, 24. maja, do nedelje, 26. maja, sta se sicer samo v soboto udeležila dva domžalska jamarja. V dopoldanskem času se je kot je na teh srečanjih običajno zvrstil bogat kulturni program.

Po slovesnosti je bila seja predsedstva Jamarske zveze Slovenije z osrednjo točko dnevnega reda, zaključili so kandidacijski postopek za bodočega funkcionarja te zveze, ki jih bodo volili na občnem zboru v Idriji čez štirinajst dni. Po kosilu so se udeleženci razdelili v dve skupini. Ena skupina je imela akcijo v Lipiško jamo, kjer so imeli največ dela fotografi. Akcija je trajala štiri ure.

Hkrati je pred Škocjansko jamo potekala okrogla miza o različnostih zakonov za zaščito krasa v Sloveniji, Italiji in Avstriji.

STANE STRAŽAR

MALI JELNIK DOBIVA UREJENO OSKRBO Z DRAGOCENO TEKOČINO

Voda prihaja!

O vasi Mali Jelnik nad Blagovico smo v našem časopisu že pisali in predstavili prijazne ljudi v njej. Leto 1991 naj bi zanje pomenilo prelomnico, saj so začeli z izgradnjo vodovoda, ki naj bi vsem gospodrstvom v vasi zagotovil zdravo pitno vodo.

Pridobljeni so bili ustrezni načrti, v proračunu občine zagotovljeni tudi nekaj finančnih sredstev in pod strokovnim vodstvom Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale se je v mesecu aprilu začela akcija kopanja jarkov, v katere naj bi položili vodovodne cevi.

Krajanji so že preje vedeli, da finančna sredstva, zagotovljena v proračunu, niti slučajno ne bodo zadoščala. Zato je vsako gospodinjstvo prispevalo tudi znatno vsoto denarja, odločili pa so se tudi za prostovoljno delo, saj je bilo zaradi terena nemogoče vse jarke izkopati strojno. Dan za dnem so se srečevali na trasi in izkopavali jarke, odkrivali električni kabel in druge ovire za kopanje s strojem. Danes jih je pri delu sodelovalo 11, včeraj 6, jutri jih bo 10, so se dogovarjali in tu in tam je bilo potrebno opravljati tudi traktorske ure, ki jih tudi ni bilo malo. Poleg izkopavanja in zasipanja je bilo tu še nošenje železnih vodovodnih cevi v hrib, pa urejanje zemljišč, s katerih je bilo potrebno po končanem zasipanju pobrati kameenje in jih usposobiti za nadaljnjo kmetijsko obdelavo. Koliko finančnih sredstev je bilo tako prihranjenih, vedo najbolje sami.

Vmes jih je presenetilo še obilno deževje in nekaj snega, zaradi česar je cesta, ob kateri so izkopavali jarke, postala blatna in neprevozna. Zabrneli so traktorji, krajanji so vzeli v roke lopate in s pridnim nasipanjem peska poskrbeli, da je bila cesta spet prevozna.

Tako je bilo skupaj samo za izkop in zasip jarka za vodovod opravljenega 654 ur prostovoljnega dela, položeno so bile vse vodovodne cevi, zmanjkalo pa je tudi sredstev za nadaljnjo izgradnjo vodovoda. Krajanji so z delom sicer nadaljevali, saj so iz lastnih sredstev nabavili les za ostreže črpalnišča, ga tudi obdelali, vmes pa kupili tudi gradbeni material za izgradnjo črpalnišča, ki ga bodo tudi sami izgradili. Zmanjkalo pa je denarja za opremo črpalnišča, kar znese še kar nekaj sto tisoč denarjev.

Krajanji si želijo, da bi ta denar dobili še letos, saj bo le tako dosežen smoter vsega njihovega dela t. j. zdrava pitna voda v vseh domačijah na Malem Jelniku.

V. V.

Če je patriotizem ena vera, manj bomo o njej govorili in njena moč bo večja!

(R. DE Gourmond)

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

Papirnica in dom firme »Canon«

V OBRTNI CONI TRZIN (NASPROTI BETONARNE) SMO ODPRLI ZA VAS PAPIRNICO »SPONKA«, kjer boste lahko izbirali med:

- šolskimi potrebščinami
- drobno papirno galanterijo
- darila za vse priložnosti
- igračami
- biro opremo (prodaja in servis CANON)

PO VAŠI ŽELJI VAM BOMO NAREDILI FOTOKOPIJE, POVEČAVE, POMANJŠAVE NA BEL ALI BARVNI PAPIR. •

Z VESELJEM VAM BOMO POSTREGLI OD 13. MAJA 1991 NAPREJ

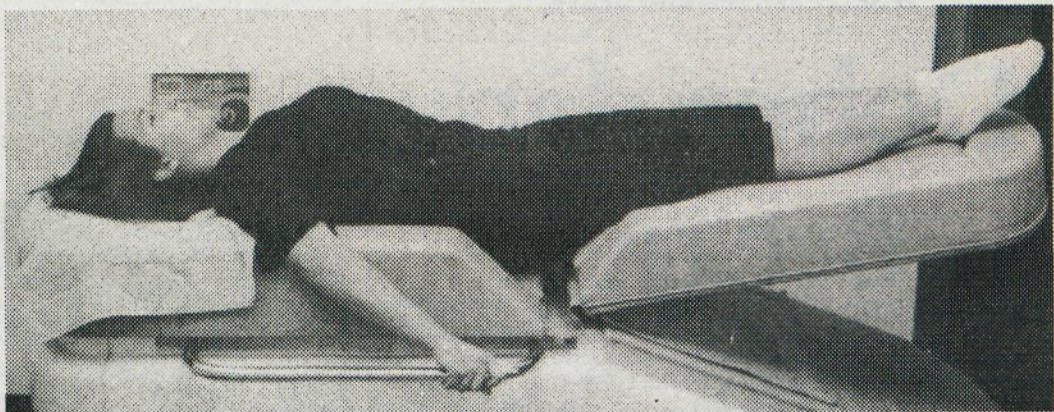
- ZJUTRAJ OD 8. DO 12. URE
- POPOLDAN OD 15.30 DO 19.30
- SOBOTA OD 9. DO 13. URE

DOBRODOŠLI!

»SPONKA«

PAPIRNICA – FOTOKOPIRANJE – CANON SERVIS

Zakonca KOSTEROV v novoodprti prodajalni »Sponka« v obrtno industrijski coni Trzina

POSEBEJ ATRAKTIVNA NOVOST ZA ŽENSKE:

Pot k zdravju - gimnastika MO-GY

Informacije in naročila sporočajte na tel. 728-539

V Preserjah, Kamniška 21 (točno nasproti gostilne »Pri Jurju«) so pred dnevi odprli zanimivo, inovativno, zdravstveno-rekreativno, resnično idealno terapijo pomoči telesu za dosego zdravja.

Na šestih računalniško vodenih mizah najodobnejše ameriške tehnologije boste lahko idealno poskrbeli brez diete, napora, izčrpanosti in utrujenosti za svoje zdravje in za:

- oblikovanje postave,
- masažo,
- razgibavanje sklepov,
- boljšo prekrvavitev telesa,
- izboljšanje fizične in psihične kondicije,
- sprostitve.

Deležni boste fizioterapevtskega pregleda, na osnovi katerega bodo vsako stranko obravnavali glede na njene telesne specifičnosti in njej primerno pripravili program. Vse podatke vnašajo v računalnik in po vsaki peti meritvi bodo naredili nove meritve.

V salonu MO-GY na Kamniški 21 v Preserjah pri Radomljah vas čakajo vsako popoldne. Želijo vam ustreči in poskrbeti za vaše zdravje. Vi se morate odločiti samo za prvi obisk. Vse ostalo je njihova skrb. Boste v skrbi za svoje zdravje odrekli? Ne! Torej gremo v Preserje! MO-GY

NA VIRU, NASPROTI TOSAME:

Sonja za lepo pričesko!

Nasproti Tosame na Viru boste našli imenitno priložnost, da pridete do nove pričeske. Ponudili vam bodo storitev modnega striženja in oblikovanja ženskih in moških frizur.

Ponujajo vam tudi storitve barvanja, vodno in trajno preprazacijo las, kar bodo storili z uvoženimi materiali. Pozor: modno striženje in oblikovanje pričeske za otroke.

Cene so konkurenčne. Sonja vam bo za obisk v popoldanskem času priznala deset odstotni popust na običajne cene! Odprto je od 8. do 19. ure.

Vabi vas frizerski salon Sonja!

vsi naši gradovi • vsi naši gradovi • vsi naši gradovi

Grad Belnek (Wildenech)

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Po vojni so se domačini nekajkrat pogovarjali, da bi ostrejšje obnovili in grad pokrili, a dlje niso prišli. Cesar ni naredil časa, se je posrečilo domačinom, ki so v belneškem gradu videli samo še gradbeni material za gradnjo svojih novih hiš ter utrjevanje in napanje potov. Kamenje z belneškega gradu so vozili na vse strani Moravske doline vse dokler nismo nekdanj trdnega in prijetnega dvonadstropnega gradu niso ostale samo z grmovjem porasčena razvaline.

Zemljišče, kjer je stal grad in vrt z globokim vodnjakom, so kot splošno ljudsko premoženje 2. maja 1946 v zemljiški knjigi prepisali občini Moravče, ki ga je pozneje razprodala in je na tem prostoru nastal zaselek štirih sodobnih delavskih hiš.

Kapelica zadnji ostanek Belneka.

V gradu samem ni bilo kapele. K gradu pa je spadalo zidano znamenje ob vhodu na grajsko dvorišče. Kapelica, ki je bila obnovljena, je zadnji spomin na grad v Belneku. V kapelici je bila vsa leta, kar stari ljudje pomnijo lep kip, kopija čenstahovske Marije, domačini pa mu pravijo »ta črna Marija«. V viharjih povojnih letih, ko nobeno nabožno znamenje ni bilo več varno, so domačini kip prenesli v drtijsko cerkev, kjer je še sedaj.

Belneški grb v Šimnovi hiši na Dobravi.

Na belneški grad spominja tudi še stari sklepnik z dvema grboma, levi je Valvasorjev. Skupaj s kamenjem so Šimnovi odpeljali tudi iz moravskega peščenjaka lepo oblikovan sklepnik. Pri obnovi stanovanjskega dela Šimnovega mlina so ga vzdali v steno na zahodni strani zunaj in je še viden.

Partizanska orožarna v Belneku.

Ker gospodarsko poslopje, domačini so rekli »belneško kozolec«, v letu 1943 ni pogorelo, so partizani v avgustu 1944 vanje preselili orožarno iz bunkerja na Brezovici pri Dobu. Nemci so orožarno že po nekaj tednih našli in jo skupaj s poslopjem požgali.

Ana Mrčun-Berličeva se spominja tudi partizanskega mitinga, ki so ga imeli na vrtu ob požganem gradu.

ŽIVELI IN DELALI SO VČERAJ ZA NAŠ JUTRI... (6)

Ob 70-letnici Bonačeve tovarne – Papirnice Količevo

V prvo je uvrstil strojevodje kartonskih in papirnih strojev, v deseto delavke sušilnice in sortirnice starega papirja. Za nadure se je določil 50-odstotni pribitek (za praznike so razglasili 10 dni, med njimi tudi 1. maj). Za posebno umazana ali naporna dela, na primer v kanalih, vročih sušilnih bobnih in podobno, so delavci prejeli za te dni 100-odstotni pribitek. Neprekinjeno nočno delo kot tako se ni posebej nagrajevalo.

Kolektivna pogodba za 75 odstotkov delavcev

Statistike nam povedo, da je bilo približno ob tem času zaposlenih v papirniški stroki na Slovenskem nekako 2000 delavcev, da pa je imelo le okoli 1500 ali 75% delavcev urejeno delovno razmerje s kolektivno pogodbo. V nekaterih drugih panogah je bilo stanje še mnogo slabše (na primer med stavbnimi, lesnimi, gozdničnimi delavci itd.)

Dne 10. januarja 1937 so bile spet volitve delavskih zaupnikov v tovarni. Izvoljeni so bili Franc Bukovec, Alojzij Kržan, Valentin Rems, Andrej Ravnikar, Antonija Bevc, Frančiška Novak – in šest namestnikov. Mesec dni za temi volitvami je bil občini zbor tovarniške podružnice JSZ. Za predsednika so izbrali Jožeta Avseca, za tajnika pa Franca Bukovca – itd. Kot je večkrat prej je tudi sedaj govoril Bukovec in sicer o nujnosti delavske organizacije. Potem so delavci razpravljali še o potrebi lastnega delavskega doma na Količevem. Za izobrazbo vsega delav-

stva so uvedli predavanja. Na enem takih predavanj je govoril Bukovec o razvoju delavskih strokovnih organizacij.

Mezde – plače

V splošnem so šle konkretne težnje količevskega delavstva za tem, da se čim bolj približajo vevškim delavcem, zlasti seveda glede mezd, kajti vevški delavci so bili najbolje plačani delavci izmed vsega jugoslovanskega papirniškega delavstva. S to perspektivo v mislih so postavili količevski delavci vodstvu podjetja svoje zahteve. Toda prišlo je do meznega spora. JSZ je zato prosila bansko upravo za posredovanje in na razpravi 1. junija 1937 je prišlo do sporazuma. Sklenili so, da bodo od 4. junija dalje prejeli delavci naslednje mezde:

Delavci	din na uro
I. kategorije	8,25
II. kategorije	5,40
III. kategorije	5,15
IV. kategorije	4,75
V. kategorije	4,40
VI. kategorije	4,15
VII. kategorije	4,00
VIII. kategorije	3,25
IX. kategorije	3,00
X. kategorije	2,75

Ta sporazum naj bi veljal leto dni; če se ne bi odpovedal mesec dni pred rokom, naj bi se podaljšal še za eno leto. V glavnem so se delavci borili za boljše mezde še dalje in že proti koncu leta 1937 je bilo podjetje prisiljeno, da je zvišalo mezde za okoli 15%. Te mezde so veljale približno leto dni; potem so zaradi druginje pričeli delavci oktobra 1938 novo mezdno gibanje in gibanje za sklenitev prave kolektivne pogodbe. Dosegli so tako imenovani prispevek, ki je za samske delavce in delavke znašal 200 din, za poročene 300 din. Prispevek je veljal za čas od 1. julija 1938 do 31. marca 1939.

Medtem je bil 8. januarja 1938 spet občni zbor podružnice JSZ; v odboru ni bilo več Bukovca. Ta je namreč medtem postal član komunistične partije Slovenije in se je posvetil drugemu delu.

Novi odbor je vodil proti koncu julija novo mezdno gibanje za povišanje nabavnega prispevka. Gibanje je uspelo, ker je po novem odpadlo na delavca po 216 din (določili so namreč, da se prispevek letno poviša za skupnih 54.000 din, delavcev pa je v tovarni bilo 250).

Druga svetovna vojna

S septembrom 1939. leta je svet zajela druga svetovna vojna, z njo pa neizbežna druginja. V teh okoliščinah je 12. decembra 1939 zahtevalo količevsko delavstvo zvišanje mezd za 25% in delno prekategorizacijo. Pri pogajanjih je bilo podjetje pripravljeno dati 4 din druginjske doklade na dan, vendar je pozneje le obveljalo v glavnem delavska zahteva. Zvišanje za okoli 22% je veljalo od 1. januarja 1940 dalje. Nova mezdna tarifa je bila naslednja:

Za moške	Za ženske
od 8,25 din na 8,60 din	od 3,00 din na 3,75 din
od 5,40 din na 6,25 din	od 2,75 din na 3,50 din
od 5,15 din na 5,80 din	(drugih kategorij za ženske ni bilo)
od 4,40 din na	

Pojasnilo ob koncu

Že na začetku tega prispevka, to je zgodovine Papirnice Količevo, je bilo zapisano, da je avtor znani slovenski zgodovinar dr. Jože Šorn in je to delo potemtakem ponatis iz slovenske zgodovinske revije Kronika, iz leta 1967. Prav zato mi ni bilo dovoljeno česar koli spreminjati. Na nekatere pripombe še živčih delavcev, da je v tem prispevku nekaj zgodovinskih netočnosti, moram pojasniti, da je tak pač original; jaz sem ga samo priredil, to je opremil z vmesnimi podnaslovi in slikami. Mogoče bo za popravek in pojasnilo kdo še kaj napisal, kar bi bilo dobrodošlo in zanimivo.

VESELJE IMENOVANO CESTA:

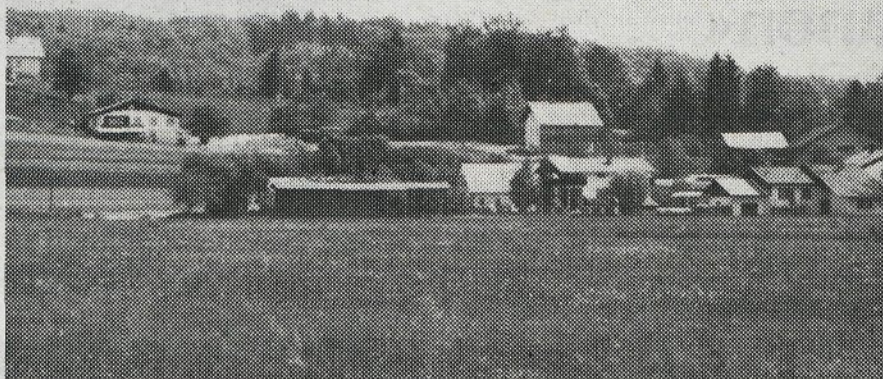
Dober dan, Brezje!

Le dober streljal od Krtine se še v tej krajevni skupnosti sreča s prijazno vasico Brezje. Prijetne hiše, med njimi manjše kmečke domačije, lepo urejena dvorišča in opleti vrtovi ob cesti, ki se je polepšala z asfaltno prevleko in tako dala vasi nov sijaj.

Kdo ve koliko desetletij so godrnjali nad cesto, ki se strmo vzpenja med hišami in s katere je vsako deževje izpiralo pesek v dolino in grozilo, da zamaši tudi kanalizacijske cevi v drugem delu te KS. Lansko prvonovembrsko deževje je postavilo krajanje pred dilemo: dopustiti, da voda odnaša in odnaša vse, ali pa dokončno urediti nekaj več kot 200 metrov dolgo cesto. Odločitev zaradi pridnosti ni bila težka: cesto uredimo. V makadamski izvedbi sami, za pomoč pri asfaltiranju zaprosimo občino. In so uredili: sami pridobili vso potrebno dokumentacijo, opravili 100 traktorskih in trikrat toliko ur prostovoljnega dela, zbrali so tudi precej denarja, saj jim KS žal ni mogla pomagati,

vse skupaj je zneslo cca 160.000,00 din. Stefan Polajžar jim je izvedel makadamsko pripravo ceste, prisluhnila jim je tudi občina: ne v celoti pa vendar jim je odobrila nekaj več kot pol potrebnih sredstev, na ostalo, manjkajoči del denarja so si sposodili, še upajo.

Nekaj več kot 70 ljudi živi v tej majhni vasi na 15 domačijah. Asfalt jim je življenje naredil še prijetnejše, saj je omogočil, da bo vasica še urejenejša, lepša. Nova pridobitev pa je nenazadnje združila vse sile v vasi. Pozabljeni so bili prepri in preprički. Kot eden so se lotili dela in ob otvoritvi, ki so jo zaradi dežja pripravili v domu KUD Miran Jarc na Studencu, je bilo prijetno. Še prej so se skupaj z gosti zapeljali po novi cesti, ki je podobna mestni ulici, le da je še bolj urejena in če bo še javna razsvetljava, ki jo že tudi čakajo, kdo ve, od kdaj, potem se prijazni vasi Brezje in njenim ljudem resnično obetajo svetlejši časi.

Vas Brezje – z asfaltno še lepša in urejenejša

Da so zadovoljni, kažejo tudi njihove izjave, prisluhnimo jim:

Franc Peterka – asfalt je velika pridobitev za vse krajanje, še posebej pomembno pa je, da smo zaradi njega »stopili skupaj«. Kolikokrat smo se pogovarjali, sebe in druge prepričevali, da je edina rešitev asfaltiranje in končno to tudi v praksi ugotovili. Veseli smo, da ne bomo spet trepetali ob vsakem nalivu. Sicer pa je v naši vasi lepo, le javno razsvetljava že predolgo čakamo, vendar upamo, da bo tudi ta kmalu zasvetila.

Janez Omahna – v Brezjah živim z družino že deset let. Prijetno je tukaj, problemov nimamo, s sosedi se razumem, da bi le ostalo tako. Pravzaprav sam ne pogrešam ničesar, mladi pa zelo prostoro, v katerih bi se lahko sestajali, pripravljali različne prireditve, srečanja. V zadnjem času smo dobili tudi telefone, sploh pa je naša vas zelo napredovala v zadnjih letih.

Jože Kos – Napredujemo iz dneva v dan. Dobili smo asfalt, urejajo električno napetost, tako da v prihodnje tudi tu ne bo težav, zazvonili so telefoni in nas približali svetu. Asfalt skozi vas imamo, radi bi ga še do šole, saj bi tako otrokom omogočili lepšo in varnejšo pot v šolo. Nove ceste smo veseli, vemo, da je v njej tudi naše delo in da je to še en dokaz, da z združenimi močmi naredimo marsikaj, vsak zase pa bolj malo.

Franciška Lončar – v vasi živim že 40 let in lahko rečem, da se je v tem času veliko spremenilo – v glavnem vse na boljše. Napredek je viden vseh področjih, tako v vasi kot na posameznih domačijah. Želim si več razumevanja v vasi in

zaključek komasacij, ki nam grenijo življenje, saj človeka boli srce, ko vidi, kaj se dogaja. Mi pa bi radi svojo zemljo obdelovali, zgradili do konca nov hlev in nadaljevali z življenjem na kmetiji.

Slavka Smolnikar – v sedmih letih, kar živim v Brezjah, se je ogromno spremenilo. Na splošno se je zaradi novih pridobitev, v katerih je veliko dela in prizadevanj krajanov, vas zelo polepšala, domačije napredujejo, gradijo se nove hiše, Brezje se širi in postaja lepše. K temu prispevajo urejene hiše s prvim mestnim videzom, urejenimi dvorišči ter z rožami in zelenjem obkrožene domačije, ki odražajo skrb domačinov za lepo okolje.

Darja Kos – hodim v 5. razred Osnovne šole Martin Koželj v Dobu in upam, da bom odlična. V prostem času doma na kmetiji poprimem za vsako delo, tudi pokosim. Rada imam obe kobilici, ki ju večkrat ženem na pašo, pa tudi svojega kučka. Včasih vozim tudi traktor. Nove ceste sem tako, kot vsi v vasi, zelo vesela.

VERA VOJSKA

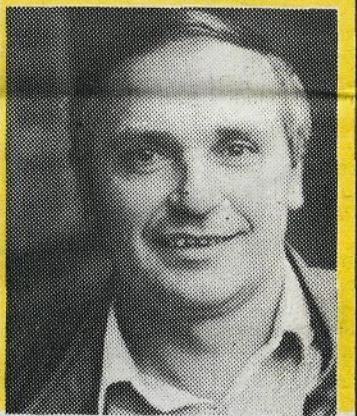

V imenu KS Krtina je zbrane ob odprtju ceste pozdravil

Do Rač po as – iz obel

V maju so v Krajevni skupnosti Krtina »uradno« odprli tudi 850 metrov dolg asfaltirani odcep ceste Brezje-Rača, ki je del programa krajevnega samoprispevka. Že prej je bil asfaltiran prvi odcep te ceste in sicer od Ulčarjevega znamenja do Račnega vrha, v lanskem letu pa so krajanje ob pomoči izvajalcev začeli opravljati zemeljska dela.

Zaradi nekaterih težav pri pridobivanju soglasij, katerim se je letos pridružil še problem pomanjkanja finančnih sredstev, cesta ni v celoti asfaltirana, vendar krajanje upajo, da bo to čimprej. Svoj delež v delu

VERA VOJSKA

NAŠ OBISK

Pri pojoči družini OMAHNA

Odločitev, koga posebej obiskati v Brezju, ni bila težka. Pri družini, brez pretiravanja lahko rečemo glasbeni ali pa pojoči, Omahna sva se oglasila in v razgovoru z očetom Janezom in enim izmed treh sinov odkrivala skrivnosti njihove velike družinske prijateljice: glasbe. Beseda je tekla o narodnozabavni in zabavni glasbi, ki jo imajo pri Omahnovih radi vsi: od mame Vere, ki dela pri Napredku, do očeta Janeza, ki pravi, da so glasbene korenine v njihovem rodu močne in dolge, do vseh treh sinov Janka, Marka in Tonija, ki so stebri ANSAMBLA OMAHNA.

Oče Janez je hodil v glasbeno šolo, da bi postal trobentač, pa se je zasukalo tako, da je pri vojaki začel igrati na kitaro in pri njej tudi ostal. Mama Vera, ki ima menda celo boljše posluš kot ata, rada zapoje – za svoje veselje in v veselje družini, so povedali. Nje same žal ni bilo doma. Ljudsko petje pa je sploh doma v Omahnovi družini – kdo ve koliko rodov nazaj. Kitaro je ata igral v ansamblu Franca Fle-

reta in ob vsakodnevni prisotnosti glasbe v družini so se je »nalezli« tudi fantje. »En, dva, tri,« je rekel ata, ko so imeli obiske, pa so fantje zapeli. Najprej le doma, kasneje tudi na različnih manjših prireditvah. Ata je pritegnil s kitaro, povabili so tudi godca Habjeniča in vsi ki so jih imeli priložnost slišati, bi jih vedno znova radi slišali.

Janko, najstarejši, danes ima 23 let, je poročen in ima hčerkico Mašo, v ansamblu pa igra bas kitaro in poje, se je učil petja v glasbeni šoli, danes pa poje tudi v OKTETU TOSAMA. 21-letni Marko igra kitaro in je v službi pri PLASTENKI, najmlajši 17-letni Toni igra harmoniko in hodi v srednjo lesno šolo v Kamniku. Poleg njih v ansamblu, ki igra predvsem narodnozabavno glasbo, igra še Franci Burja iz Gradišča bas kitaro, medtem ko je Andreja Mavrič iz Moravč njihova pevalka.

Po različnih priznanjih, ki jih je v veliki »glasbeni« sobi, v kateri ansambel tudi redno vadi, veliko, ugotovimo, da je ansambel prvič

»uradno« nastopil poleti 1985 na prireditvi V DOMZALAH SE DOBIMO. Tako je bila uspešno začeta pot ansambla OMAHNA, ki se rad spominja tudi 20. junija 1986. Tedaj so nastopili na Viru v oddaji RTV Ljubljana – KAR ZNAŠ, TO VELJAŠ.

Od tedaj do danes igrajo na različnih družinskih in zabavnih prireditvah, na festivalih. Preveč prostora bi porabili, če bi našli vse kraje, kjer so že igrali, lepo so bili sprejeti tudi pri naših zdomcih v Švici. Ob vsem tem pa veliko vadijo. Njihovo zatočišče je domača hiša Brezje 22, kjer vsak dan odmevajo zvoki kitar, harmonike in glasov mladih glasbenikov. Njihov repertoar je različen, v njem so tudi lastne skladbe, ki so predvsem delo Marka in Andreja. Pomembno mesto v delu ansambla Omahna ima tudi mentor Ciril Jerman iz Radomelj, katerega prizadevanja so tudi vtekana v uspešno pot ansambla.

Sedaj se pripravljajo na Ptujski festival, zanesljivo se bodo udeležili tudi 2. srečanja mladih ansamblov na Rovih, pa tudi na tradicionalni prireditvi Glasba treh dežel, ki bo v avgustu v letnem gledališču na Studencu, ne bodo manjkali. Pripravljajo tudi novo kaseto.

Vodja ansambla je Janko. Ko so bili mlajši, jih je navadno spremljal ata, jih vozil okoli in jim pomagal. »Nas rini naprej,« se radi pošalijo fantje. Tudi mama gre rada z njimi, da je s svojimi fanti, pa tudi zapleše rada.

Prosti čas je »muzka« pravijo fantje. Ne pozabijo omeniti Tonijevih uspehov kot harmonikarja, saj so v njegovih vitrinah zmage na Pokljuki, kjer je bil prvi kar dvakrat, pa spomin na uspešen nastop na prireditvi Po domače pri Repanški, priznanja pa ga spominjajo tudi na uspehe v Begunjah, Cerkljah in

v Logatcu. Praktično je dosegel vse, kar je le mogel, njegova nadaljnja pot pa bo še tesneje povezana z ansamblom OMAHNA.

Glasba je v hiši, velikokrat, zlasti ob praznikih in družinskih praznovanjih, se vsedejo skupaj in zapojejo. Narodne in umetne, tudi njihove skladbe zazvenijo in jim polepšajo dneve. Vse pesmi po vrsti imajo radi in kar težko se odločijo, katera skladba jim je ljubša od drugih. Pa se vendar odločijo, da je mami najbrž najbolj všeč Rastejo

v strmi gori bele planike tri, sami najljubše skladbe nimajo. »Se menjajo,« pripovedujejo, »ko nastane, je najlepša, ko jo zaigramo desetič, dvajsetič je le še lep spomin na uspešen nastop.«

Janko, Marko, Toni, Franci in Andreja, mladi glasbeniki – člani ANSAMBLA OMAHNA igrajo in pojejo narodno zabavno pa tudi zabavno glasbo. Tudi vam, če želite. Pokličite jih lahko po telefonu 714-418, ali se oglasite v Brezju 22!

VERA VOJSKA

SEVARJEVO ZNAMENJE JE OBNOVLJENO...

Lepa otvoritvena prireditev

Blizu Mošonove domačije na gorskem, včasih zelo prometnem križišču, je nekdanje stalo slopasto zidano znamenje, ki je bilo po tradiciji kužno. Da je bila ta stara pot v starih časih bolj prometna, pove hišno ime Tovorove domačije, ki je ni več. Ko je sredi prejšnjega stoletja po Zasavju stekla železnica in je bila edino ceno in hitro prevozno sredstvo, so ljudje iz zahodnega dela Moravske doline in hribovskih vasi tja do Žej in Zaloga pod Sv. Trojico mimo Jemčevega znamenja hodili peš do broda ali kot so rekli do »pruk« in se prepeljali čez Savo med Dolskim in Lazami, kjer je bila železniška postaja. Jemčevo znamenje je ime dobilo menda po Tomažini hiši na Hribu, kjer so se pisali Jemc.

Po ustnem izročilu naj bi stari Mošon tu iskal zaklad – »šac« in znamenje tako izpodkopal, da se je okoli leta 1870 podrl. Potem so pozidali novo, podobno prejšnjemu, katerega je potres leta 1895 spet podrl. Naslednje leto naj bi na tem križišču postavili že tretje slopasto znamenje, ki je bilo še zmeraj Jemčevo, a se je moralo ob razširitvi poti umakniti. Potem je dal tedanji gospodar Anton Planinc-Sevar iz Zgoranje Javošice nekaj metrov stran na svojem zemljišču postaviti veliko kapelo zaprtega tipa, da so jo popotniki videli že od daleč.

O tem, katerega leta so jo pozidali ni zanesljivih podatkov, po nekem viru naj bi bilo leta 1903.

Marijin kip, ki je delo kiparja Franca Ksaverija Tončiča iz Kamnika ima poleg njegovega podpisu v podstavku vrezan datum 10. 9. 1896. Če je bil kip nov za to kapelo, jo je Anton Planinc postavil po potresu leta 1896. Pred kapelo, ki je obrnjena proti jugu, sta domači dekleti Franciška in Ivanka Planinc-Sevarjevi pred odhodom v Ameriko leta 1908 zasadili lipi.

V letu 1931 je znamenje v fre-

sko tehniki na novo poslikal ali bolj verjetno obnovil starejšo bolj kakovostno slikarico Franc Merčun iz Bišča.

V letu 1980 je v lipo in zname-

Obnovljena SEVARJEVA kapelica (pri nekdanji domačiji Mošonovih) na Zgornji Javorščici...

Samo v lastni moči leži usoda vsakega naroda.

(Moltke)

DOBER DAN, DOMŽALSKI OBČAN

Lojze Zupančič

Da bi amater zmoget v strokovnem smislu bogatiti strokovnjaka na njegovem področju – to se prav redko dogaja. Pa vendar je tak amater in sicer na področju sadjarstva naš občan iz Nove ulice v Domžalah Lojze Zupančič. Vse svoje življenje je Lojze posvetil poleg poklica strojnega tehnika, ki ga je opravljal, eni sami ljubezni – sadnemu drevju, skrbi zanj in pridelavi sadja. Ena sama velika ljubezen je bilo to početje, oddod tudi poglobljena znanja, pridobljena izkušnje, ki jih je znal povezati v svoja sadjarska prizadevanja.

Prva znanja in izkušnje doma v Jevnici

Lojze je sin kmečkih staršev, doma pa je v Jevnici. Devetero otrok je bilo pri hiši. Štirje fantje in pet deklet. Lojze je družino soustvarjal kot četrti otrok. V domači Jevnici je bilo ogromno sadja.

»Ko sem bila mlada,« pripoveduje Lojzetova soproga, »imela sem dobrih 18 let, sta bila v Jevnici dva kmeta, vsak z neverjetno veliko sadja. Eden izmed njiju je bil Lojzetov oče. In to kakšnega sadja! Samo breskev je bilo za celo njivo, sicer pa je oče Zupančič gojil vse vrste, vendar največ jabolka dveh sort ONTARIO in JONATAN. Očeta v Jevnici ni več, sedaj na domačiji gospodarji ne čakinja.

Tudi danes skoraj enako

Tudi danes, ko je ata Lojze Zupančič že skoraj osemdeset let, skuša vzdrževati enako vsestranski sadovnjak. Kljub relativno majhni površini vrta so v njem praktično vsa sadna drevesa, čeprav tudi njega najbolj zanimajo jabolka. Posebej dobrodošlo so zgodnje sorte, saj zgodnja jabolka človeku največ pomenijo. Beličnik vsi poznajo.

»Ker ne morem imeti vseh drev, imam denimo eno drevo cepljeno tako, da na njem rastejo kar 4 zgodnje sorte!

Najzgodnejša jabolka so sorte DISCOVERY, zelo okusna so jabolka rdečkaste progaste barve, sorte CLOSE, lepa in okusna so jabolka sorte RED MELBA, vseč mi je sorta TUDEMAN. Jabolka zorijo postopoma, eno za drugo, predvsem v začetku julija, potem pa vso sezono.

Skrb za drevesce – ko je mlado

Z drevescem je enako kot s človekom. Največ skrbi potrebuje, ko je mlado. Tedaj mu je treba uravnati gostoto vej, važno jih je upogibati, prav tako je treba veliko pozornosti nameniti obrezovanju. Ljudje premalo skrbi posvečajo t.i. letnemu rezu, saj tako soncu omogočimo, da zlasti v juliju in avgustu posije na plodove, ki se tako lahko rdeče obarvajo. Mladike, ki rastejo v napačno smer, je treba čimprej pospraviti.

Redno rodnost bodo dosegli samo tisti, ki redno redčijo plodove – pred in v času njihovega odpadanja, zlasti tiste, ki niso dobro opraseni.

»Špricamo« čedalje manj!

»Tudi sam sem pristaš čedalje manj špricanja drevja. Treba se je ravnati po prognozični službi in drevje škropiti le pred resnično ogroženostjo oz. celo samo tedaj, ko je prekoračen prag tolerirane škodljivosti.

Seveda je treba vedeti, kdaj nastopajo posamezne bolezni, potrebno pa je tudi nenehno opazovanje. V zadnjem času se v sadjarstvu opredeljujejo za takomenovano integralno zaščito, pri kateri se uporablja čim manj strupenih sredstev.

Ata Lojze govori nezaustavljivo. Kar ne dovoli, da bi v pogovoru prešla na drugo temo. Toliko je pomembnega in vse naj bi slišal. Pogovarjava se tudi o strupih v človeku, tistih, ki smo jih že pojedli.

»Veste, jaz sem se vedno držal t.i. karence. To je doba po škropljenju, čas, ko strupi izgubijo svojo strupeno škodljivost. Vendar je najnovejša spoznanje v tem, da se strupi vendarle nabirajo v eni od

sestavin lupine, kjer je rezervoar vsega tega. Zato je po najnovejšem treba sadje olupiti, saj so se strupi na sadežu zbirali celo leto. Obstaja torej najnovejša dilema: Ali škropiti ali pa lupiti!!!

Znanje se skriva v knjigah, literaturi

Lojze je že zgodaj spoznal, da so izkušnje, ki si jih pridobi človek sam, vendarle premalo. Zato se je celo življenje učil, povezoval z drugimi strokovnjaki, izmenjeval literaturo, izkušnje, kar je sam doživel, pa skrbno zapisoval. Pripoveduje, da je bila zanj najzanimivejša revija NAŠ VRT, dobra pa je tudi revija MOJ MALI SVET, naročen je na revijo DOBRO JUTRO iz Novega Sada, ki je prav tako zelo kakovostna, prejema VOČARSTVO iz Čačka. Veliko je pisal v NAŠ VRT, pisal članke, ki so jih avtorji vnašali celo v strokovne knjige, omenja tistega o osi brstari, ki je velik škodljivec...

Redno je hodil vsako leto na enotedensko izpopolnjevanje (v februarju) na BIOTEHNIŠKO FAKULTETO, povezoval se je s strokovnjaki kot sta fitopatolog dr. Jože Maček iz Ljubljane in prof. Črno iz Maribora.

Kjer se je Lojze pojavil, je skušal svoje bogate sadjarske izkušnje prispevati k sadjarski stroki. Vsako leto se je redno udeleževal sadjarskih ekskurzij po Sloveniji.

Dolga sadjarska leta in rezultati so zabeleženi v zvezkih

Veliko je tudi pisal, zapisoval. Zapisov se je zbralo v zvezkih za dolgo knjižno polico. V njih so skrbno nanizani vsi podatki sajenja, rasti, škropljenja, obrezovanja, obiranja, podatki o količinah, ki so na posameznem drevesu zrasle. Ata nima računalnika, pa je to skrb

neje zabeleženo vse, kot bi kazal pravi računalniški ekran.

Bolezen mu je letos preprečila pot

Hudo mu je, da se letošnje sadjarske ekskurzije po Sloveniji ni mogel udeležiti. V soboto so se podali v Celje na ogled vrtnarje in sadjarstva, šli so v Bistrico ob Sotli, kjer je ogleda vreden sadovnjak dvajsetih hektarov, v Hudin, Atomskih toplicah.

Kako žal mu je, da se ni mogel udeležiti. Ko govori, pomislim, da ve o ekskurziji več kot tisti, ki je morda bil s telesom na ekskurziji, ne pa s srcem. Lojze jo je pač doživljal doma in točno ve, kaj vse so videli na njej...

Za sadjarstvo moraš dozoriti...

Lojzetu in soprogi se je v zakonu rodilo četrto otrok: Jelka, Darko, Miran, Marko, trije sinovi in ena hči. Vnučkov imata ducat. Premladosti, da bi jih zanimalo sadjarstvo, saj je potrebno človeško dozoreti in odrasti.

Ata Lojze trenutno ni zelo pri močeh, malo ga je načela tudi že bolezen. Ampak toliko ne, da ne bi vsak dan posebej prehodil svojega sadovnjaka in skrbno pregledal vsake sadike, drevesa, cepiča, posebej, da ne bi skrbno ocenil, kaj je potrebno storiti.

»Veste,« pripoveduje, »vreme je za sadje slabo. Bolezen se v mokrem vremenu in dolgotrajni vlažnosti najraje širi in razvija. Cvetenje je bilo letos zaradi vremena zelo oteženo. Vprašanje je, kako je bilo z opravevanjem. Spominjam se nekaj tednov nazaj, da je bilo neko drevo popolnoma belo od cvetja, danes pa ima komaj kak nastavek za sadeže. Tako je to v sadjarstvu.

Nevarnosti je veliko

Res, nevarnosti je veliko. Kot za človeka tudi za drevesa. Vsem pa se je treba skušati izogniti. Pa skrb in ljubezen sta potrebni. Tudi denimo za to, da ne škropiš tedaj, ko so na delu čebele. Res, večina ljudi se že briga za to, vsi pa žal še ne. Ko bo tako, bo ta svet morda vendarle prijaznejši. Saj je ta svet vendarle lahko kot en sam cvetoči sadni vrt, ali pa vrt tedaj, ko sadje zori.

Ko bi vsi zmogli, hoteli in znali – kot zna to moj sosed iz Nove ulice, Lojze Zupančič.

M. Brojan

MORAVŠKI PORTRET

Jože Novak – kronist moravške doline

Prav je, da predstavim krepkega 63-letnika, ki v živ spremlja dogodke in ljudi moravške doline. Njegove prispevke v sliki in besedi poznamo iz »Občinskega poročevalca«, »Vzajemnosti«, »TV-Ir«, »Kmečkem glasu« in še iz drugih časopisov in revij.

Pa ga spoznajmo! Jože NOVAK stalno živi na Vrhpolju, v krajevni skupnosti Vrhpolje-Zalog že 27 let. Dvanajst let je že upokojen in kot honorarni tajnik 12 let ureja vse krajevne zadeve. Seveda je tudi dedek in ob svoji ženi Angeli razveseljuje kar 10 vnukov.

Njegovo pokončno držo in nasmejan obraz vzdržuje s kondicijo pšhodnika, kolesarja, planinca. Jože je »glavni« v društvu upokojencev Moravče, za rekreacijo. Pripravlja programe rekreativnih dejavnosti in je za seboj potegnil že veliko moravških upokojencev in upokojenk. Na ta način spoznava in spoznavajo vse lepote moravške doline in gričevja ter še mnogo širše. Organizira izlete peš in s kolesi na Limbarsko goro, Slivno, v kamniške planine in po partizanskih poteh občine Domžale.

Namesto pištole, kot jih mnogi nosijo v naši deželi, ga vedno spremlja fotoaparati, beležka in pisalo. Posame vse dogodke na Moravškem – gradnje in obnove cest, mostov, gradbenih objektov. Na njegovi dolgi polici v dnevnem prostoru, ki se šibi od albumov polnih fotografij dedkov in babic in drugih srečnih in

tudi manj srečnih ljudi; ko zapisuje srebrne in zlate obletnice, o znamenjih, ki jih srečujemo ob poti po moravških gozdovih in poljih. Predvsem se razhudi, ko srečuje na svojih obhodih v gozdovih in poljih mnogo nenaravnega, odvrženih nič več uporabnih predmetov. Tako tudi precej prispeva z razgaljanjem k lepšemu okolju. Pa še se hudi, kot mi je že večkrat pripovedoval, na prepočasn razvoj krajevne skupnosti in tako ljudje hodijo na delo v Domžale in v Ljubljano in še drugam, ker je naša zemlja skopa. »Vendar,« pravi Jože, »vseeno se razvija današnji in jutrišnji boljši dan!«

Ob koncu skromnega prispevka o našem kronistu in dopisniku mu želimo, da bo še dolgo let z objektivom dokumentiral na njegov značilen način dogodke in jih opisoval kot zna le on; Jože Novak!

Bogo GERMOVŠEK
Zg. Javrošica 12

PRI REPANŠKU 7. TEKMOVANJE:

Ljudski godci, pripravite se!

ZKO Domžale in Kamnik, skupaj z gostilno Repanšek na čelu, bodo tudi letos pripravili medobčinsko tekmovanje godcev in sicer zadnje nedeljo v juniju, torej 30. junija ob 16.00. Tekmovanje bo posebej potekalo v kategoriji do 15 let in nad 15 let, tako kot lani. Tudi vse drugo ostane enako, od komisij do nagrad. Vsak godec bo dobil posebno priznanje, poleg tega pa še lepe knjižne nagrade, majolke in še veliko drugih vrednih nagrad. Vsaj vsak drugi bo dobil po kakšno nagrado, tako da se vam splača prijaviti in odigrati tisto skladbo, ki vam gre najbolj izpod prstov. Prijave bomo sprejemali dve uri pred prireditvijo,

torej v nedeljo od 14.00 naprej. Komisija tudi letos ne bo preveč stroga, tako da se bodo dobro počutili tako godci kot njihovi svojci, ki zmeraj do zadnjega kotička napolnijo prireditveni prostor pod starimi Repanškovimi kostanji. 7. medobčinsko tekmovanje ljudskih godcev bo povezoval priljubljeni Videomehovec Boris Kopitar, ki se znajde v vsakem položaju, zraven pa pove rad še marsikatero novo šalo. Godci, skrajni čas je, da začnete za tekmovanje pri Repanškovih vadi, kajti konec junija bo vsak čas tu, na Repanškovem dvorišču na Homcu pa vas tisto nedeljo od dveh naprej ne- strpno pričakujejo...

I. S.

Nastop okteta Mengeški zvon na proslavi dneva invalidov v hali KC

Zahvala invalidov za pomoč ob pripravi prireditve ob njihovem prazniku

Ob dnevu invalidov so v Hali komunalnega centra pripravili lepo prireditev, na katero so povabili tudi goste iz Laškega in Izole. Invalidi so docela napolnili domžalsko dvorano.

Društvo invalidov Domžale je že pred dobrim mesecem v Hali komunalnega centra priredilo ob mednarodnem dnevu invalidov proslavo z bogatim kulturnim programom. Za tako veliko prireditev društvo ni imelo lastnih sredstev, zato je društvo organiziralo med občani in zasebnimi obrtniki ter v družbenih organizacijah zbiranje prostovoljnih prispevkov

pa tudi dobitkov za srečolov. Društvo invalidov se vsem, ki so v tej akciji sodelovali, najlepše zahvaljuje. Zahvaljujejo se tudi pokroviteljem, da so omogočili to veliko prireditev ob dnevu invalidov. Posebno se zahvaljujejo nastopajočim ansamblom Razpotnik in triu Svetlin iz Moravč, pevskemu zboru Mengeški zvon iz Mengša, folklorni skupini iz Mengša, osnovni šoli Olge Avbelj, osnovni šoli Trzin, povezovalki proslave Mimi Cotmanovi in Sabini Vrhovec z Vira.

Pomagali so jim kot pokrovitelji:

Mercator Pekarna Grosuplje, Mercator Eta Kamnik, Helios Domžale, Farma Ihan, Komunalno podjetje Domžale, Novak Janez iz Ljubljane.

Denarna sredstva so prispevali:

Tosama Domžale, Zarja Kamnik, Trgovsko podjetje PKB Trzin, KPC Jablje, Trzin, Semesadike Mengeš, LB Banka Domžale, Kmečka stranka – Ljudska stranka, Slovenska demokratična zveza, AMD Mengeš, Tesnila Kolenc Trzin, Gostinsko podjetje Repovž Domžale, Senk Dane iz Trzina, Arneš Miha iz Domžal, Alič Franc z Vira, Šubelj Stane iz Domžal, Pavli Nataša

Društvo invalidov Domžale je ob mednarodnem dnevu invalidov pripravilo prireditev zanje. Navzoči so bili tudi njihovi gostje iz pobratenih društev iz Laškega in Izole.

Domžale, Hribnik Vinko Domžale, Burja Drago Domžale, Lipovšek Jana Domžale, Market Brigita Mengeš, Koscec Janez Mengeš, Avtočar Mengeš, Kašak Franc Mengeš, Spremo Mito Trzin, Florjan ekspres Domžale, Omers Ivanka Domžale, Ložar Franc Domžale, Lovše, Sp. Jarče, Mesarija Kmetič Trzin, Plametnik Kutorič Mengeš, Vehovec Franc Moravče, Verbič Peter ml. Jarše, Obrtnik Horjak iz Domžal, Union pivo Mengeš, Gostilna pri Rožici Mengeš, Gostilna pri Narobetu Trzin, Kmečki turizem Dobeno, Gostilna Ručigaj Dobeno, Jamarski dom Ravnikar, Fit-Top Mengeš, Kralj Alojz Trzin, Habat Silvo Trzin, Kimi Komerc Trzin, Vehovec Marina Trzin, Štefe Janko Trzin, Alič Rajko Vir, Plešec Franc Depala vas, Horjak Maks Lukovica.

Invalidi se zahvaljujejo izvršnemu svetu Občine Domžale, ker je omogočil izvedbo tradicionalne proslave dneva invalidov z oprostitvijo plačila najemnine dvorane.

Zmagala bo ljubezen do domovine in neizmerna želja po slavi...

(Vergil)

KDOR ZNA, PA ZNA:

Plečnik v Mengšu

Fotokrožek Osnovne šole Mengeš je sredi maja odprl v avli šole fotografsko razstavo z naslovom Plečnikova Ljubljana. Tako odprtje kot tudi razstava sama nista bili namenjeni samo učencem in pedagogom šole, ampak tudi vsem drugim obiskovalcem. Ravnatelj mengeške šole Branko Lipar je uredil tako, da je bila razstava odprta pol ure pred govornimi urami višjih razredov, tako da je na odprtje prišlo veliko staršev, ob tem pa se je odvil prijeten program, ki so ga pripravili štirje učenci in dva pedagoga, vse skupaj pod vodstvom Majde Lampič. Med glasbo so vsi nastopajoči nazorno osvetlili Plečnikovo življenjsko pot in povedali veliko o njegovem delu od začetkov do konca, s poudarkom na tistem, kar nam je s svojo likovno dediščino za zmeraj zapustil v Ljubljani, pa tudi v Mengšu, kjer na velikega umetnika spominja kar nekaj del, s krstilnico v ospredju.

Fotografije so pripravili učenci šole tako, da so pod mentorskim vodstvom obiskali Ljubljano in poslikali večino pomembnih objektov, ki jih je ustvaril Jože Plečnik. Tako so nam na panojih nazorno prikazali, kaj vse si lahko ogledamo v Ljubljani in v domačem Mengšu. Veliko je tega in zdi se, da se komajda zavedamo, kaj pomeni Plečnik v naši arhitekturi. Razstava je na kratko in jedrnat prikazala skupaj s programom, kako se da nekoga predstaviti tudi s skromnimi sredstvi. Vse skupaj lahko izzzveni tudi kot napotek, kako se dá nekaj pomembnega približati ljudem z majhnimi stroški.

I. Sivec

JUBILEJNI KONCERT V OŠ ŠLANDROVE BRIGADE:

Naši dekliški slavčki praznujejo 10-letnico

Če smemo kateremu izmed naših zborov vzdeti pridevek, da gre za pojoče slavčke, potem je to Dekliški pevski zbor KD Domžale, ki ga vodi KAREL LESKOVEC. Zbor, ki ga je ustanovila in vodila METKA PICHLER do svoje prerane smrti, je z enako močjo zakoračil, obo-

močjo, voljo, hotenjem in ljubeznijo do petja na pot novih uspehov doma in na tujem.

Pred juljskim nastopom deklet in zborovodje v Holandiji smo imeli priložnost prisostvovati njihovemu jubilejnemu koncertu, ki so ga naštudirali ob 10-letnici obstoja zbora.

Vsebinski in slogovni lok pe-

Vrhničan Vrhničanu Stane Habe podarja spominsko darilo svojemu glasbenemu kolegu pevovodji Karlu LESKOVCU.

vov različnih slogov, avtorjev in časov. Dekleta, obdarjena s čistimi, zvonkimi glasovi, so stopnjevala navdušenje vse do Flosarske Radovana Gobca, ko so morala še in še dodajati nove in nove pesmi in dodatke.

Bil je pravcati duševni praznik. Pa ne le zaradi prelepega petja. Bil je kot praznik tudi zato, ker smo se vnovič z zapeto pesmijo za kratke trenutke tega večera 19. maja predali še malo varljivemu upanju, da je ta svet en sam pojoči čas mladih deklet, pojočih o pomladih, metuljčkih, cvetju in o vsem tistem, za kar bi radi verjeli, da je s petjem in ob petju res. Pa, žal, ni!

BROJAN

ODRASLI PEVSKI ZBORI GORENJSKE SO SE SREČALI V KAMNIKU

Gorenjci pojemo radi

Začetek aprila je bil za mesto Kamnik v letošnji pomladi najbolj glasbeno obarvan.

Na Srednji ekonomski-naravoslovni šoli Rudolfa Maistra so se namreč srečali pevski zbori šestih gorenjskih občin in sicer: obrtniški pevski zbor (zborovodja Janez Foršek) iz Kranja, ženski pevski zbor Milko Škoberne, DPD Svoboda Tone Čufar (zborovodja Anton Cimerman) iz Jesenic, komorni zbor Peko (zborovodja Jožef Močnik) iz Tržiča, mešani pevski zbor Lubnik (zborovodja Tomaž Tozon) iz Škofje Loke, prvo slovensko pevsko društvo

Mešani pevski zbor Šentviški zvon iz Šentvida pod vodstvom Karla LESKOVCA na srečanju odraslih pevskih zborov Gorenjske v Kamniku. Karel LESKOVEC trenutno nadomešča odsotno Metko NOVAK.

Lira (zborovodja Samo Vremšak) iz Kamnika.

Domžalsko občino je zastopal mešani pevski zbor Šentviški zbor, KUD Zarja Prevoje (zborovodja Karel LESKOVEC).

Program zborov je bil zastavljen široko; prispevali so pesmi od J. Gallusa, O. di Piazza, W. A. Mozarta, A. Foersterja, preko P. Merkušja, J. Ipavca, K. S. Mokranjca, do priredb narodnih K. Pahorja in L. Kramolca.

Skupaj smo doživeli lepo glasbeno srečanje, ki je pokazalo, da so morda ravno taka pregledna srečanja izven svoje občine vodilo in vzpodbuda pevcem za nadaljnje vztrajanje, pa tudi za dvig kakovosti.

Srečanje je potekalo v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Gorenjske ter Zveze kulturnih organizacij Kamnik.

Marta KERŽAN

DRAGOCENI PRISPEVKI:

Zobozdravnik na Slovenskem skozi čas (ob predstavitvi knjige Zobozdravstvo na Slovenskem do leta 1940) dr. Velimirja Vulikiča

Knjižnica Domžale je priredila ob koncu maja prijazen večer s pisateljem dr. Velimirjem Vulikičem s predstavitvijo njegove knjige Zobozdravstvo na Slovenskem do leta 1940. Pogovor sta vodila prof. dr. Ivo Pavšič in prof. dr. Ivo Antolič, za prijetno vzdušje je poskrbel tudi Stojljanski oktet s svojim lepim prepevanjem narodnih pesmi, po uradni predstavitvi pa se je razvila tudi precej živahna razprava o zobozdravstvu in njegovi zgodovini pri nas.

Primarij dr. Velimir Vulikič živi v Domžalah od leta 1952 naprej. Poročen je z Domžalčanko, imata že dva odrasla otroka, močno pa je ypet v naši občini tako v zobozdravstveno kot tudi kulturno dejavnost. Pred leti je že izšla Vulikičeva knjiga o zobozdravstvu med NOB, za katero je dobil tudi Kajuhovo nagrado, s svojo najnovejšo knjigo pa je posegel v obdobje pred ta čas, torej od začetkov zobozdravstva pri nas pa vse do leta 1940. Takšne knjige v Sloveniji, pa tudi v Jugoslaviji in celo v večini evropskih držav

ni, zato je dr. Velimir Vulikič naredil še toliko večje dejanje, saj je dobesedno iztrgal pozabi veliko zgodovinskih drobecv te veje zdravstva.

Vsi trije, tako avtor kot oba njegova kolega, so na predstavitvi knjige pripovedovali o tem, kako je bilo zobozdravstvo na svojih začet-

kih zaničevano, kako so jemali tovrstne zdravnike samo kot brivce in nepomembne padarje, zanimiva pa je tudi pot od prvega umetnega zoba do danes, ko imamo razvito zobozdravstvo na dokaj visoki ravni. Dr. Vulikič je obiskal na ducate zobozdravstvenih delavcev, pregledal je veliko gradiva, ki je

bilo še arhivirano (mnogo je bilo uničenega), preštudiral je na stotine drugih virov in vse nabrano zbral v knjigi, ki nazorno prikazuje zobozdravstvo na naših tleh, tam od leta 1814. naprej. Opravil je takšno delo, kakršnega ni še nihče pred njim in – kot kaže – tudi nima velikih naslednikov, sicer pa bo sam

tako in tako pripravil še eno knjigo, in to o ljudskem zobozdravstvu na Slovenskem.

Pričakovati bi bilo, da se bo večer ob predstavitvi takšne strokovne knjige nagnil pretirano v strokovne vode, vendar so znali vsi trije pripovedovati take zanimivosti, da jih je lahko sprejel tudi nezdravniški poslušalec, nekaj nazornih primerov iz Vulikičeve knjige pa je ob tem prebral tudi Ivček Kepic. Razvnela se je precej živahna razprava, zakaj zobozdravstveni delavci niso doslej kaj več storili za zbiranje tovrstnih zgodovinskih drobecv in kako bi bilo treba to urediti v prihodnje. Na srečo imamo v Sloveniji – ne samo v Domžalah – dr. Velimirja Vulikiča, ki je po lastni iniciativi zbral vse te predragocene podatke in jih za večno iztrgal pozabi v svoji najnovejši knjigi, ki ugodno odmeva po vsem slovenskem prostoru, pa tudi izven naših meja.

O tem problematiki so spregovo-

rili tudi dr. Miro Stiplovec (ki je Vulikiču pomagal z metodološkim pristopom k snovi), Stane Stražar s stališča krajevne zgodovine ter še nekateri, piko na i pa je pristavil Ivček Kepic, ki je primarija Vulikiča priporočil Bogu, da bo še naprej tako zdrav in vnet za delo – tako na svojem področju kot tudi na literarnem – vse nas pa sveti Apoloniji, zavetnici te dejavnosti, da nas na zdravniškem stroju ne bi preveč bolelo. Zobobol obstaja toliko časa, kolikor človeštvo, dobro pa je vedeti nekaj tudi o tovrstni zgodovini, ki zgovorno priča še o marsičem drugem in nas po svoje potrjuje v širšem evropskem prostoru. Z Vulikičovo knjigo smo prekosili celo nekatere vodilne evropske narode, ki takšnih zgodovin še nimajo napisanih. Prav zato je ta njegov prispevek še toliko bolj dragocen, kar je poudaril tudi ravnatelj Knjižnice Domžale Pavel Pevec ob skupnih čestitkah.

I. Sivec

ANDREJ ŠIFRER IN SKUPINA RONDO V LETNEM GLEDALIŠČU NA STUDENCU:

Andrej mladost ima, zato jo lahko daje!

Škocjanskih kulturnikov odslej ne more ustaviti prav nič – še najmanj pa seveda slabo vreme. Nova pomnična streha je tudi v nedeljo, 26. maja 1991 popoldne rešila koncert pevca Andreja Šifrera. Naj kar lije, mi pa smo pod varno streho lahko na ves glas prepevali in se veselili dneva, ko bo umrla država.

Na začetku pa so se predstavile plesalke skupine RONDO iz Jev-

nice. Četudi ne prihajajo iz pomembnega središča, pa so vendarle pokazale, da znajo dobro plesati tudi na obrobju. In kot so povedale same in se pohvalile, so bile njihove kvalitete večkrat potrjene že tudi v tujini. Prejele so pomembna priznanja na plesnih tekmovanjih v Avstriji, Belgiji in na Nizozemskem. Videli smo, da s plesno vzgojo začenjajo zelo zgodaj, saj je publiko še posebej navdušil komaj

osemletni plesalec, pa vendarle je zmagovalac na mednarodnem tekmovanju. Ogledali smo si lahko tudi oba njihova koreografsko najboljše dovršena plesa: Cats 1 in Cats 2, s katerima so nastopili tudi že na Televiziji Slovenija.

Potem pa se je po številnih nastopih v dvoranah, kulturnih domovih, zaporih in norišnicah v letnem gledališču (prvič!) predstavil Andrej Šifrer, ki s svojo glasbo na kaseti HITI

POČASI prav gotovo kljub svojim 39-im letom doživlja svojo drugo pomlad. Njegovi vdani in najzvestejši poslušalci so otroci, kar smo lahko videli tudi v Škocjanu. Morda tudi zaradi spota, ki so ga posneli za promocijo kasete in v katerem se Šifrer do neskončnosti valja v blatu (Umivajo naj se samo umazanci). Otroci so si ob odru sami izborili plesišče in se veselili ob njihovih priljubljenih komadih, ki jih mnogi

(tudi že zelo majhni) znajo na pamet. Seveda pa je Andrej otrokom dokazal, da znajo njegove nekoliko starejše pesmi (Vse manj je dobrih gostiln) tudi njihovi starši. Šifrer je z lahkoto pripravil staro in mlado, da so peli z njim, na hitro pa je iz najmlajših celo sestavil orkester za spremljavo. In nas v teh nič kaj prijetnih časih nasmejal in razveselil.

Cveta

Za domovino je sladko živeti, sladko je tudi umreti!

(H. HEINE)

LETNI KONCERT MEPZ SVOBODA MENGEŠ:

Če znaš, prepevaj!

V čudoviti baročni cerkvi v Grobljah je bil ob koncu maja letni koncert Mešanega pevskega zbora Svoboda – Mengeš, ki se je v dveh delih predstavljal z zahtevnim programom od Jakoba Gallusa do Monteverdija in Mozarta, pa od Nageleta do Goršiča in kar šest skladb iz Adamičeve vokalne literature. Mladi dirigent Matevž Goršič za ta koncert ni napisal samo izvirne skladbe na Gradnikove verzice, ampak je tudi nadvse posrečeno izbral celovečerni spored, vsakemu poslušalcu pa je že po prvi skladbi postalo jasno, da so mengeški pevci v pravih rokah in da vidno napredujejo iz leta v leto pod odličnim strokovnim vodstvom.

Svoje pri tem naredi seveda tudi izvrstna akustika grobeljske cerkve,

tako da glasovi ne ostajajo na odru ali celo za odrom, ampak da zaplavajo po cerkveni ladji do slehernega poslušalca in mu tako ponudijo vse bogastvo glasov zbora. K še večjemu estetskemu užitku je pripomogla pri nekaterih skladbah tudi Ana Benda z orgelsko spremeljavo, lepe uvodne besede pa je znal ubrati tudi povezovalac Boštjan Napotnik, ki nas je z nevsiljivo konferanso ponesel v prekrasen pevski večer.

Dirigent Matevž Goršič je zbral program tako, da je tekel od težjega k lažjemu, pa vendar še vedno zahtevnemu, zato je vzdušje ves čas raslo in doseglo kulminacijo ob Adamičevem Rožmarinu. Občinstvo je nagradilo vztrajno in prizadevno delo Mešanega pevskega

Mešani pevski zbor Svoboda Mengeš ob nastopu v Grobljah

zbora Svoboda – Mengeš z dolgimi aplavzi, s šopki pa je bila posvečena pozornost prvemu možu večera – Matevžu Goršiču, pa tudi pevki Nataši Stopar in voditelju Boštjanu Napotniku. V imenu Svobode se je vsem zahvalil Franc Jerič, v imenu pevcev pa se je oddolžil pevovodji predsednik zbora Anton Košenina.

Že prva Gallusova pesem je priporočala: »Če znaš, prepevaj!« Mengeški pevci so geslo pevskega velikana, ki je verjetno naše gore

list, vzeli zares in nas popeljali v prijeten večer z vokalno glasbo z delovnim naslovom Od Gallusa do Adamiča, posvečen 400-letnici Gallusa, 200-letnici Mzarta in 55-letnici Adamičeve smrti. Ob navdušenem aplavdiranju je moral mengeški zbor dodati še eno skladbo in sicer Pa se sliš od svet'ga Vida zvon, ki se je čudovito ujel z večernim zvonjenjem v grobeljskem zvniku. Obogateni in notranje pomlajeni smo odšli v mehko majskega večera ...

IVAN SIVEC

RAZSTAVA:

Slovenska kmečka skrinja

V soboto na večer, 25. maja 1991, je naš ljudski umetnik Matjaž Brojan priredil na Slovenčevi domačiji v Mali Loki razstavo z naslovom: SLOVENSKA KMEČKA SKRINJA. V prijetnem okolju na vrtu Slovenčevine, kjer gostita oče Andrej Zajc in njegov sin Milan, ki sta v južnem delu naše občine nosilca turistične ponudbe, se je zbrala družina ljubiteljev ljudske etnografske umetnosti.

Matjaž Brojan ustvarja v lesu. Svoje umetnine je razstavljal že v številnih krajih Slovenije. Njegove stvaritve so včasih svojevrsne rezbarije, ko pusti del narave – oblike, ki se je pojavila ob klanju lesa, dobrodošla mu je kakršnakoli grča ali izrastek, vse skupaj pa je vkomponirano v rezbarijo, ki se v glavnem zrcali v slovenski ornamentiki.

Matjaž diha in živi z lesom; preden zareže ga obrača in boža. Prvi rez je nežen, potem pa vse hitreje in vse globlje. Pritisk na rezilo je usklajeno, kot gib dobrega jahača v sedlu, ki se ujema s korakom konja. Rez za rezom, več tisoč jih je treba, da po zarisani osnovni nastane umetnina. Matjaž les ljubi in spoštuje, izrezljane umetnine pa mu ljubezen hvaležno vračajo. Na vsaki razstavi so obešeni ali postavljeni eksponati kot pevski zbor, ki ljubiteljem etnografije, predvsem pa njemu samemu prepeva slovenske melodije; ta večer so v bližnjem grmovju okrog Slovenčeve domačije veselo sodelovali tudi ptiči pevci.

Tokratna razstava je bila slovenska etnografska zapuščina v prenovljeni podobi. Prava domžalska FORMA VIVA. Na stojalih v višini pogleda so se v prijetnem zelenju košatile in bohotile posamezne niše – polnila slovenskih kmečkih skrinj. Le da so na pravih skrinjah, ki so stare 150 do 200 let in jih je bilo največ na Škofjeloškem, v glavnem oljnate podobe. Naš Matjaž pa te rože ali različno ornamentiko prenese na les in vse to izrežlja. V starinski ali ostareli rjavi barvi lesa ta ornamentika zadira in zaživi. Po ogledu je s prireditvijo začel pravi ljudski govornik in znani pisec humoresk, oče Andrej. Tudi tokrat je v prijateljsko šaljivem in kulturnem tonu predstavil Matjaža Brojana in njegovo razstavo. Za njim so lep večer popestrili baritonist Janez Majcenovič, basist Rok Lap in citrar Tomaž Plahutnik. Prisluhnili smo starejšim slovenskim ljudskim pesmim, ki so kot kmečke skrinje s svojimi podobami del slovenske biti in slovenske zgodovine.

Ob sodelovanju narodnih noš iz Ihana in Male Loke z domačim harmonikarjem sta kulturni večer začinila še mojster slovenske besede in dramski igralec Aleksander Valič in ljudski humorist Svetozar Guček.

Po kulturnem sporedu se je razstavljač Matjaž zahvalil vsem udeležencem, posebno pa še izvajalcem kulturnega programa. V času, ko se Slovenci borimo za samostojnost in obstanek, je priložnost nanesla, da smo se ljubitelji Matjaževih umetnin srečali v Mali Loki pri SLOVENČEVIIH, ki je verjetno edinstveno slovensko hišno ime.

Takih prijetnih kulturnih večerov si še želimo.

FRANCE CERAR

PALČKI NA POHODU:

Na mengeškem hribu odkrili palčke

V soboto, 8. junija, bo na mengeškem hribu, ob vsakem vremenu, nadvse živahno. V paviljonu Jurček ob Mengeški koči bodo Knjižnica Domžale, Mladinska knjiga Domžale in mengeški taborniki Upornega plamena prvič pri nas predstavili palčko odkritje, da po Sloveniji kar mrgoli različnih palčkov, od nekaj milimetrskih do 7 centimetrskih, od gozdnih do vrtnih, od mladoletnih do tristoletnih. Vse to je zapisano v novi knjigi pisateljice Ivana Sivca in narisano s čudovitimi barvnimi slikami akademske slikarke Dunje Kofler iz Ljubljane z naslovom DOBER DAN, PALČKI. O štirinajstih pričevanjih, kje živijo palčki, bodo poleg avtorjev knjige spregovorili tudi etnolog dr. Janez Bogataj,

predstavnika Dolenjske založbe, kjer so to knjigo tiskali, ter dramski igralec. Marko Okorn, ki ga otroci dobro poznajo s televizije in Cveta Zalokar-Oražem, ki bo večer vodila. Za prijetno glasbeno vzdušje bo poskbel prof. Tomaž Habe, mengeški taborniki pa pripravljajo še nekaj drugih presenečenj. Tako ste na mengeški hrib ob 18.00 vabljeni vsi, ki bi radi kaj več zvedeli o palčkih, torej otroci od 3. do 103. Treba je namreč videti, da je ena od vrst palčkov doma prav na mengeški Gobavici, sicer pa avtorja knjige še naprej zbira zgodbe o njih – v knjigi jih je objavljeno le 14 – zato bosta vesela, če jim boste tudi vi povedali kakšno.

Vsi malčki bodo ob tej priložnosti dobili zastoj lizike, kajti palčki so sicer res sila nagajivi in živahni – zdaj jih vidiš zdaj ne – imajo pa radi vse otroke sveta, zato svoje prve predstavitve ne zamudite. Palčki vam kličejo: na svidenje v soboto na mengeškem hribu, v paviljonu Jurček ob koči!

P. P.

RAZSTAVI DUŠEVNO PRIZADETIH V ORANŽERII NA ROB

Lepota je v vseh nas

Otvoritev razstave duševno prizadetih oseb – interesne skupine Društva za pomoč duševno prizadetim Domžale-Kamnik

V prostorih ORANŽERIJE – EDIGS Mengeš je bila 17. maja 1991 otvoritev razstave kipov, risb in slik, ki jo je pripravila skupina duševno prizadetih ljudi iz domžalske in kamniške občine pod vodstvom akademskega grafika – specialista Črtomirja Frelaha. Organizatorja te čudovite razstave sta bila Društvo za pomoč duševno prizadetim Domžale-Kamnik in Edigs iz Mengša.

Otvoritev razstave sta obogatila s kulturnim programom Helena Kostešič z violino in Renato Kostešič s harmoniko.

Bogdan Osolin

LEPA, HUMANA POTEZA:

Knjige in videokasete za mlade Lučane

Luče so kraj v Zgornje savinski dolini, skrit v globoko, a nekoliko razširjeno dolino Savinje ob sootoku z Lučnico. Gručasta, stisnjena vas, ki je ob zadnjih prvono-vemskih poplavih utrpela veliko škodo. Urejene, skrbno negovane hiše in kmetije, ki jih večina preživlja gozd, kažejo, da tu žive pridni in gospodarni ljudje.

V Lučah ni veliko življenja – šola, pa cerkev in mnogo dela. Kot smo lahko slišali v pogovoru z ravnateljico luške osnovne šole, tu postaneš polnovreden vašačen le, če si zgradiš in urediš hišo. In narava jim jo je lani krepko zagodla. Plazovi so osnesli mnoge hiše. Tudi

na šoli so trije učitelji in računovodkinja ostali brez domov. To so bile pravkar zgrajene, lepe in nove hiše. Pa ne le hiše, tudi vsi spomini, dokumenti, obleka. Ostala ni niti slika iz fotoalbuma, odneslo je priprave za šolo, osebno izkaznico, avtomobil z dvorišča. Ravnateljica nam pripoveduje, v očeh se ji zaiskri solza, mi pa si komaj zamišljamo, kaj vse to pomeni. Sedimo na šolskem dvorišču, učenci se vračajo prepoteni, kajti imajo športni dan. Ob vsem tem pa smo skoraj pozabili, zakaj smo tam. Knjige in videokasete smo jim peljali na šolo. Kajti njihova knjižnica je skromna, knjige stare, obrabljene in doslej jim ni uspelo razviti dobre knjiž-

nične ponudbe. Kljub temu, da v kraju ni veliko kulture in je stik s knjigo za te otroke zelo pomemben. Mnogi so doma visoko v hribih, pod Raduho, v Matkovem kotu in na najvišje ležečih kmetijah v Sloveniji. Za prvi maj je ponovno padel sneg in otroci se ga niso več veselili. Tudi po pol metra ga je že marsikje, pa hrane za živino že zmanjkuje. Nekateri imajo do šole tudi več kot 30 km, vozijo jih s šolskim kombijem, pa vendarle gredo od doma zgodaj zjutraj in se vračajo pozno popoldne. Vasi so tako oddaljene, da v vsaki govore drugačno narečje. Povprašamo, kako je bilo s pomočjo. Na šolskem dvorišču je še vedno nekaj materiala,

opeka, strešniki, armirano železo, ki ga še vedno ne morejo zvoziti na najbolj oddaljene kraje in še čakajo otoplitve. Nekateri so že v novih hišah, drugi se bodo selili poleti. Pomoči je bilo veliko, pošiljali so posamezniki, Karitas, Rdeči križ. Ob tem so pomagali tudi tistim socialno ogroženim. Pa tudi ljudje so pridni, delavni, vztrajni. Kljubujejo in upajo, da se kaj takega ne bo nikoli ponovilo. Ja, knjig so bili pa veseli. Pobudo za akcijo so dali ljubljanski knjižničarji, ki so za te namene zbrali 60.000 din. Pridružili pa smo se jim tudi v domžalski Knjižnici. Ker še sami nimamo letos dovolj denarja za nakup, smo bili v tiski. Pa smo vendarle zbrali po-

moč. Posneli smo slovenske mladinske filme na videokasete, zbrali nekaj denarja za knjige in ponudili uslugo s prevozom. Kaset so bili še posebej veseli, saj so pravkar dobili novi videorekorder.

Poslovili smo se. Od prijaznih ljudi, ki močno stisnejo roko. Zgroženi smo si ogledovali razrvano dolino Savinje, na desni je odneslo polovico hriba. V vodi je še vedno polno drevja, izruvanih korenin. Na hišah se opazijo robovi, do koder je segala voda. Toda posledice se odpravljajo, povsod se nekaj gradi, grabi, ureja. Tudi v dušah, po prestani nesreči, strahu, tegobi.

Cvetka Zalokar-Oražem

KNJIŽNICA DOMŽALE IN MLADINSKA KNJIGA DOMŽALE

vabita na predstavitev nove knjige pisateljice Ivana Sivca in ilustratorke Dunje Kofler

Dober dan, palčki

v soboto, 8. junija 1991 ob 18. uri v paviljonu Jurček ob Mengeški koči na Gobavici.

Knjigo in svet palčkov vam bodo približali:

igralec MARKO OKORN, glasbenik TOMAŽ HABE z ansamblom in solisti, avtor IVAN SIVEC, ilustratorka DUNJA KOFLER, etnolog dr. JANEZ BOGATAJ, mengeški taborniki, urednica Dolenjske založbe JASNA ŠINKOVEC in voditeljica CVETA ZALOKAR – ORAŽEM.

Najnovejša knjiga pisateljice Ivana Sivca je knjiga o palčkih na Slovenem. V njej je zbranih 14 pravljic, primernih za otroke od 3 do 103 let, s priloženimi palčjevidom in čudovitimi barvnimi ilustracijami. Kajti končno je prišel čas, ko lahko odkrito povemo, da je palčkov veliko in to vsepovsod. Če ne verjamete, potem pridite na Gobavico, odprite svoje srce in odkrili jih boste tudi vi. Če ste zamahnili z roko in se nasmehnili, potem pa to veselje in doživetje privoščite svojim otrokom, vnukom, sosedovim palčavcem. Morda pa vas vendarle čaka presenečenje.

Kruh in sol doma sta slajša, kot marcipan v tujini!

(D. V. GERHARDT-AMYNTOR)

G. Janez ŠKRLEP ob pozdravnem nagovoru mešanega pevskega zbora GALLUS iz Argentine

USPEL KONCERT SLOVENSKEGA PEVSKEGA ZBORA GALLUS IZ ARGENTINE

Bodi zdrava, domovina!

Med pettedenskim popotovanjem v Argentini so me prijazni Slovenci v Buenos Airesu povabili tudi na koncert njihovega mešanega pevskega zbora Gallus. Zbor se je na povabilo ljubljanskega župana gospoda Jožeta Strgarja že pred tem pripravil na turnejo po matični domovini Sloveniji. Pred odhodom pa so v dvorani Slovenske hiše v soboto, 27. aprila zvečer, pripravili celovečerni koncert, ki so ga posvetili 400-letnici smrti skladatelja Jakoba Petelina Gallusa. Zato so v program uvrstili še več njegovih skladb, kot jih prepevajo sicer.

Da so argentinski Slovenci nad svojim zborom, ki že 43 let uspešno nastopa v Argentini in tudi drugod v tujini, in končno po tolikih letih tudi v Sloveniji, navdušeni, pove to, da že nekaj tednov

prej ni bilo več moč dobiti vstopnic za koncert. Obisk na koncertu je bil dober, dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena. Ob zaključku uradnega dela koncerta sem tako pevcem in pevkam kot zborovodkinji Anki Savelli-Gaser k uspehu čestital in jim zaželel uspešno koncertiranje v domovini Sloveniji. V nekaj stvkih sem predstavil pevsko kulturo, številne pevske zore in skupine v občini Domžale. Hkrati sem dodal, da bi bil vesel, če bi tako uspešen njihov nastop doživel tudi v eni izmed dvoran v naši občini. Naj dodam še to, da sem zboru in zborovodkinji izročil ličen izdelek domžalskega rezbarja Matjaža Brojana.

Čeprav je zaradi vnaprej izdelanega programa in še dodatnih nastopov že slabo kazalo, se je zbor, v katerem je tudi precej domači-

nov, odločil še za en koncert pod Kamniškimi planinami. Ker je v občini za tako prireditve najbolj primerna dvorana v Mengšu, smo se torej odločili za Mengeš, posebej zato, ker je tamkajšnja krajevna skupnost prevzela tudi pokroviteljstvo. Čeprav je bil čas za organizacijo koncerta zelo kratek, so poslušalci, poleg domačinov je bilo med njimi precej neznanih obrazov z Dolenjske, Gorenjske in celo iz Ljubljane, ki niso dobili vstopnic za koncerte drugod, v četrtek, 23. maja ob 20. uri, napolnili mengeško dvorano.

Že pred koncertom je bilo pred kulturnim domom v Mengšu prijetno, tu je namreč izseljencem pripravila sprejem mengeška godba in narodne noše z znano harmonikarko Pepco Blejč iz Mengša. Na odru sta zbor iz Argentine pozdravila Janez Škrlep v imenu Krajevne skupnosti Mengeš, v imenu občine Domžale pa župan magister Ervin Anton Schwarzbartl.

Poleg Gallusovih skladb se je zbor predstavil še z drugimi umetnimi in narodnimi pesmimi, zapel pa je tudi nekaj argentinskih. — Go-

tovo pa so najbolj vžgale slovenske domoljubne pesmi. V odmoru, med prvim in drugim delom koncerta, je pevce pozdravil komorni zbor Domžale, ki ga vodi Karel Leskovec. Poleg častnih gostov so koncert popestrile tudi mengeške narodne noše, za dekoracijo pa so poskrbeli v glavnem pevci mengeškega Zvona, ki so med drugim napisali BODI ZDRAVA DOMOVINA... osvetlili s slovenskimi barvami.

Navdušeni poslušalci so pevce z aplavzi bogato nagradili, da so morali po programu zapeti še več pesmi. Po kratkem pogovoru pevec s svojci v Mengšu so imeli večerjo v Jamarskem domu na Gorjuši, kjer so jim narodne noše izvedle priložnostni program, potem pa sta poleg zbora, ki je zapel še nekaj pesmi, prevzela besedo citrar Tomaž Plahutnik in baritonist Janez Majcenovič, ki sta konec lanskega leta nastopala med njimi v Argentini. Srečanje je bilo res prijetno. Nazadnje si je skupina pevec ob tihem ponoči ogledala še jamarsko zbirko v pritličju doma in seveda tudi Železno jamo.

Stane Stražar

NA OBISKU PO ARGENTINI:

Predavanja o slovenskih jamah v Argentini

Po ogledu jamarske zbirke na Gorjuši, v decembru lani, mi je urednik Zedinjene Slovenije v Argentini Time Debeljak, ki me je povabil na obisk, svetoval, naj bi pripravil predavanja o lepota slovenskega krasa. Tako sem v aprilu na pot po Argentini vzel s seboj 300 lepih diapozitivov slovenskih jam.

Nekaj sta mi jih posodila dr. France Habe iz Postojne in Vido Kregar iz Volčjega potoka. Zanimanje za slovenski kras je bilo zelo veliko, tako med našimi rojaki, kot med špansko govorečimi Argentinci. V petih tednih mojega popotovanja po Argentini se je poleg drugih predavanj in pogovorov izvršilo kar enajst predavanj z diapozitivi o lepota našega krasa. Predavanja so bila v slovenskih šolah v Buenos Airesu in Mendoza, za odrasle rojake pa tudi v Miramaru. v Lanusu so dvorano kar štirikrat napolnili učenci šestega in sedmega razreda in učenci srednje trgovske šole, pri čemer mi je s prevodom v špansko priskočil na pomoč tamkajšnji kaplan Jaka Barle. Po številnih vprašanjih, ki so jih učenci zastavljali, sklepam, da je med njimi veliko zanimanje za naš kras. Mnogi so rekli, da bi si ga radi sami ogledali. Že v juliju letos bo, ob uspešnem zaključku srednje šole, prišlo v domovino njihovih staršev 25 srednješolcev. Domenili smo se, da si bodo med drugim ogledali tudi lepote domžalsko-moravskega osa-

melega krasa, Železno jamo in jamarsko zbirko na Gorjuši.

STANE STRAŽAR

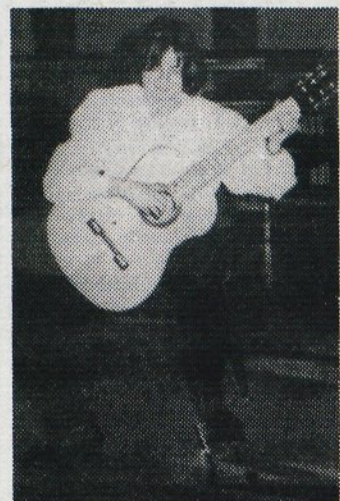
PO KONČANEM ŠOLANJU V DOMŽALAH

Matejin zaključni koncert na kitari

V ponedeljek, 27. maja 1991 se je poslušalcem v avli Osnovne šole Šlandrove brigade predstavila na zaključnem koncertu Mateja ROTAR. Mateja, ki je iz razreda prof. Igorja Sajeta, je v Domžalah končala šestletno glasbeno šolanje. O njenem uspešnem glasbenem delu smo že pisali, saj je doslej že večkrat predstavljala domžalsko Glasbeno šolo na različnih glasbenih tekmovanjih.

Tako se je leta 1989 udeležila Republiškega tekmovanja učencev glasbenih šol, kjer je dobila I. nagrado in Zveznega tekmovanja v Sarajevu, kjer je dobila II. nagrado. Zgodnji uspehi pa je niso uspavali. Začela je vaditi še bolj poglobljeno. Njeno igranje odlikujejo muzikalnost, izjemna občutka za ton in tehnična spretnost.

Jeseni bo Mateja nadaljevala študij kitare na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani. Pri njenem nadaljnjem

študiju ji učitelji Glasbene šole Domžale, njeni prijatelji in uredništvo želimo še veliko uspehov.

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL PREDŠOLSKIH OTROK:

Svoboda, srce, roke...

Vzgojiteljice Lili Jazbec, Lili Ules, Alenka Majdič, Irena Jeglič, Veronika Sečkar in Marjana Cimperman pripravljajo v Trzinu, Mengšu, Domžalah, Radomljah, Ihanu in Dragomlju na vstop v osnovno šolo tiste otroke, ki ne hodijo v vrtec. Med igro in poukom pa pedagoški ustvarijo obilo likovnih izdelkov, ki jih v najboljšem primeru, ko krasijo učilnice, vidijo edino starši. Zato so se vzgojiteljice odločile, da v domžalskem likovnem razstavišču prikažejo najuspešnejše podobe.

Razstavo so odprli 24. maja. Za ljubek uvod so poskrbeli najmlajši gojenci glasbene šole (duet flavt, kitarristki, duet harmonik, čelistka in harmonikarica). Milena Peterka, ravnat-

lejica VVO Domžale, je spregovorila o namenu prireditve in njenem poteku od zamisli do izvedbe.

O likovnem izražanju in otroški ustvarjalnosti pa je spregovorila Marja Stroj, psihologinja iz Svetovalnega centra v Ljubljani. Preprosto in jasno je dokazala, da je edino otroško ustvarjanje še neobremenjeno in temelječe na bistvenih kreativnih izvirih: svobodi, srcu in rokah. Zato je pohvalila vzgojiteljice, ki so otroke vpeljevale v najrazličnejše likovne tehnike in jim na stečaj odprla vrata v svet umetnosti, da so se roke cicibanov svobodno prepustile stremljenju, čutenju, videnju in hremljenju srca. Opozorila je tudi, da odrasli predradi otroke usmerjamo in zatiramo v njih ustvarjalno svobodo.

Uvod v razstavo so pripravili učenci glasbene šole.

Koncerti Groblje 1991

V dvajseti, jubilejni sezoni komornih koncertov v čudovito akustični baročni cerkvi v Grobljah pri Domžalah, z znamenitimi freskami Franca Jelovška,

se bo izvršilo 10 koncertov od junija do oktobra posvečenih 400-letnici smrti Jakoba Gallusa in 200-letnici smrti Wolfganga A. Mozarta.

V juniju bodo koncertirali:

v torek, 18. junija ob 20. uri

Komorni orkester Domžale Kamnik, dirigent Tomaž Habe, solist Jože Kotar — klarinet

Program: Wolfgang Amadeus Mozart: Simfonija A-dur K.V. 134, Koncert za klarinet in orkester A-dur K.V. 622, Mala nočna glasba K.V. 245, Romanze.

V petek, 25. junija ob 20. uri

Andreas Reiner — violina.

Ací Bertoneclj — klavir.

Večer sonat za klavir in violino W.A. Mozarta v e-molu K.V. 304, v B-duru K.V. 378 in v B-duru K.V. 454

Letošnji program Grobljskih koncertov je mednarodni. Do konca oktobra bodo nastopili še Panocha kvartet s Češke z avstrijskim flavtistom Kropfitchem, urugvajski kitarist Baltazar Benitez, Komorni zbor Domžale z dirigentom Karlom Leskovcem, pianistka Jasminka Stančul, Dekliški pevski zbor Domžale z dirigentom Karlom Leskovcem, Komorni orkester RTV Slovenija z dirigentom Markom Letonjo in oboistko Tanjo Petrej ter Slovenski madrigalisti z dirigentom Janezom Boletom.

Predprodaja vstopnic v Knjižnici Domžale vsak dan od 7. do 19. ure.

NA MENGEŠKI ŠOLI:

Mladi člani RK

V sredo, 15. 5., so bili na Osnovni šoli Mengeš učenci prvih razredov sprejeti med mlade člane RK. Gospa Lužarjeva, predsednica RK v KS Mengeš, je mlade člane

seznanila z delom in nalogami te svetovne organizacije. Sledil je lep kulturni spored. V petek, 17. 5., pa so bili med člani RK sprejeti tudi učenci osmih razredov. Pripravili so recital in glasbene točke za program ob sprejemu. Vsi novi člani so prejeli izkaznico, značko in skromno darilo. Obljubili so, da bodo izvrševali vse naloge, ki jih ta organizacija vključuje v svoj program. Mednarodni RK je tako v Mengšu dobil veliko novih članov, ki bodo stopali po humanitarni poti svojih vzornikov.

IZTOK SIVEC, 6. a

IZOLA VABI:

Špela, Zala, Breda... in druge vabijo v Macenov gaj

(v hišicah z imeni deklet je moč najti cenen počitek)

Brez zgražanja, prosim! Tole je čisto spodobno vabilo.

In »dekleta«, ki vabijo, so počitniške hišice, skrite v senčnem macenovem nasadu na t.i. Špici v Izoli. Skromno, a funkcionalno opremljene nudijo ne preveč zahtevnemu gostu vse, kar za teden dni bivanja na morju potrebuje. V vsaki hišici je prostor za štiri ležišča (2 pograda), mini da ne rečem mikro-kuhinja in garderobo. Pred vsako hišico je majhna veranda, kjer lahko posedite, skuhate, jeste. Morje je čisto blizu in prav blagodejno je šumenje njegovih valov, ki se prepleta s šelestenjem v macenovih krošnjah. Zaradi miru je ta del Izole zlasti priljubljen pri upokojenjcih, pa tudi tistih, ki jim je odveč dolgo »cijazenje« po jadranski magistrali.

Žal pa bodisi zaradi težav, ki jih imajo nekatera podjetja na eni strani in zaradi mamljiviješe ponudbe v drugih letoviških krajih na drugi strani, idilične izolske hišice ostajajo prazne. Če želite letovati v Izoli, sporočite svoje želje na občinski sindikalni svet, Domžale, Ljubljanska 70.

Cena letovanja za en dan bivanja v počitniški hišici je 250,00 din.

M. L.

Brez domovine je človek izgubljena točka v naključnem dogajanju časa in prostora.

(Lacordaire)

NAŠ ROJAK, PESNIK DANE ZAJC

Dvoje srečanj s pesnikom

(ob izidu njegovih zbranih del)

Za intervju sva se domenila lanskega novembra in se v enem mrzlih decembrskih popoldnevov, ki hitro potonejo v noč, srečala v ljubljanski kavarni Union. Nekam negotovo je vstopil, saj me ni poznal, in se oziral po človeku s katerim je po telefonu ugotavljal prost termin za pogovor. Ko sem ga povabil k mizi, se je opravičil, da je na temnem s časom, ker je veliko v Mestnem gledališču ljubljanskem, kjer so uprizarjali njegovo Medejo.

Nekaj obotavljajočih stavkov o časopisu (Slamnik), v katerem naj bi intervju izšel in ugotovitev, da večina občanov sploh ne ve, da je Dane Zajc naš rojak, je bil moj uvod v kramljanje. Pesnik pa se je zasmel s časom, ker je veliko v Mestnem gledališču ljubljanskem, kjer so uprizarjali njegovo Medejo.

Niž več nisem zaposlen. Upokojil sem se! me prijazno prekine. »Pa so se še pred kratkim osnovnošolci čudili, ko sem jim razlagal, da je mož iz knjižnice tudi pisec Bele mačice, Abecedarije in V cir-kusu.«

»Zakaj so se čudili?«
»Dejali so, da ste zelo resni.«
»Verjetno so rekli: siten.«
Z nežno in uglajeno kretnjo si je prižgal cigareto in povedal, da ima veliko dela.

»Z oblastjo si nikoli niste bili blizu. Zaradi ideološke neprimer-nosti ste svojo prvo zbirko Požgana trava morali leta 1958 izdati v samozaložbi. Kakšni so vaši spomini na te čase? Vas obremenjujejo?«
»Ne. To je bil tak čas. Čas ene resnice, ki se ji je bilo treba uklanjati.«

»Koliko ste še povezani z rod-nimi kraji? Prihajate na domžalski konec?«
»Včasih. Včasih me povabijo

Na literarnem večeru v Ljubljani (od leve) Josip Osti, Fabijan Hafner, Boris A. Novak, Marija Mitrovič, Dane Zajc, Peter Božič in Veno Taufer.

tudi na moravsko šolo.«
»Da ste z Moravškega, vas je zelo simpatično izdala televizija. Pred kakimi tremi leti ste recitali v neki oddaji svojo pesem Kepa pepela. Ko ste povedali naslov, je zvenelo še povsem nenarečno, ob koncu pesmi pa ste dobili že moravško melodiko in kepa pepela je postala 'kepa pipela'.«

»Zanimivo. Sam tega še nisem opazil,« je dejal in se namuznil s toplimi očmi.
Po kakšni uri klepeta mi je dejal, da bi bilo bolje, če bi odgovoril pisno na moja vprašanja.

Potem je postal predsednik Društva slovenskih pisateljev in pripravljal je svoja zbrana dela. Zato verjamem, da je na vprašanja poza-bil.

V teh dneh pa je Dane spet v središču pozornosti. Izdal je Zbrana dela v petih knjigah in ob tej priložnosti je bil v Cankarjevem domu 20. maja organiziran večer z njim na katerem se je zbrala vsa sloven-ska literarna smetana.

Pred gledalci in poslušalci so se posedli Boris A. Novak, pesnik in urednik Zbranih del. Veno Taufer in Peter Božič, pisca iz Danetove generacije, Milan Dekleva, dr. Marija Mitrovič, profesorica iz Beo-grada, Josip Osti, prevajalec iz Sa-rajeva in Fabijan Hafner, koroški Slovenec, ki Zajca prevaja v nemš-čino ter seveda Dane Zajc.

Večer je bil zelo sproščen in vsakdo iz glavnega omizja je pove-

dal kaj o Danetu Zajcu, pesnik pa je na njegovo željo prebral svojo pesem.

Nekateri so se pesnika lotili po literarni plati, večina pa ga je po-skušala predstaviti anekdotično. In zanimivo: skoraj vse anekdote so se navezovala na Zajčovo molčeč-nost.

Milan Dekleva: »Prejšnji mesec smo potovali na literarne večere v ZDA. 11 ur tja in 11 ur nazaj sva z Danetom sedela skupaj v letalu. Spregovorila nisva niti besede.«

Veno Taufer: »Ko sem videl za-jetnih pet knjig njegovih Zbranih del, sem se začudil, kdaj je ta člo-vek toliko naškrbetal, ko pa tako malo govori.«

Boris A. Novak: »Nekoč je k mo-jem omizju v Unionski kleti prišel Dane in me prosil, če bi lahko pri-sedel k njegovi mizi. Ugodil sem mu in takoj spoznal, kje tiči vzrok. Pri Danetovi mizi je sedel gostobe-sedni govorec in ga zasipal z bese-dami. Pome je prišel, ker se rad spuščam v debate in potem je govo-rec moril mene. Dane pa je užival v svoji tišini.«

K besedi so se na koncu pri-glasili tudi poslušalci in med njimi sta po-sebno izstopala pesnika Niko Gra-fenauer, s komplimenti na Zajčev račun, in Tomaž Salamun, ki se je Danetu zahvalil, da ga je pred 30 leti s svojim literarnim večerom zaznamoval za pesnika.

Tekst in foto: Igor Lipovšek

Imars
elektromontaža in servis

ROMAN AVBELJ

Delavnica: Obrtniška 6, 61230 Domžale
Stanovanje: Krakovska 10-b, 61230 Domžale

Montažo in servis vseh vrst avtoradiokasetofonov in ostale avtoakustične opreme (zvočnikov, anten, CD Player, itd.)

Montažo avtoalarmnih sistemov. Posebna ponudba alarmov »Ricar« (Italija), ki uspešno varuje vaš avto pred krajo, vlomi, itd.

Nudimo tudi daljinsko zaklepanje vrat, elektr. zapiranje oken, elekt. sirene.

NOVO Rust Evader

Enostavno, toda osupljivo odkritje, ki prihaja iz Amerike

• Pisma bralcev • Pisma bralcev •

Pogled izpod spomladan-skega slamnika na Slamnik

Na seji uredniškega odbora v pe-tek, 24. maja 1991, je med oce-nami našega časopisa SLAMNIK padla tudi pripomba, zakaj časopis objavlja staro zgodovino Papirnice Količevo, kaj svežega, sodobnega in živega pa nič. Po svoje uteme-ljena pripomba. Toda sam, kot lju-bitelj zgodovine, zagovarjam stališče, da naj bi bilo v vsaki številki vsaj nekaj zgodovinskih prispev-kov.

Če ne povemo, kaj so bili in kaj so počeli naši predniki, tudi sami sebe ne moremo dobro poznati. Seveda pa karkršnokoli tekoče ob-javljanje, ki preskoči dve ali tri šte-vilke, kot je bilo z zgodovino Papir-nice Količevo, zadeva ali vsebina precej zvoedeni.

Tako pester, bogat in daleč na-okoli po Sloveniji znan in priznan časopis SLAMNIK, za kar ima prav gotovo še največ zaslug naš neu-trudni in prizadevni urednik Matjaž Brojan, ki s srcem in dušo živi za to delo, bi se verjetno dalo popestriti z novo rubriko: IZ NAŠIH TO-

VARN. (Včasih smo rekli IZ NAŠIH KOLEKTIVOV; to je bilo v tistih časih, ko so delavci kot lastniki to-varn s temi tudi upravljali ali samo-upravljali.) Kaj vse bi se dalo pisati ali o tem delavce intervjuvati.

O problemih z odvečnimi delavci, o premajhnih plačah, o pridnosti in vestnosti pri delu, o sindikatih in njihovi borbi za delavske pravice, o morebitnih stvarkah; kako kaj sto-jijo z nabavo surovin in prodajo izdelkov in proizvodov; kaj se do-gaja z različnimi izboljšavami, razi-skavami, inovacijami in tehničnim napredkom, ki nas vodi na evropski trg; kako je kaj s konkurenco in še in še bi lahko našteval.

Nazadnje pa tovarna ni samo to-liko in toliko zaposlenih, toliko strojev in stavb, v katerih se z glavo in rokami ustvarjajo različne do-brine. Tovarne so poleg zasebnikov, kmetov, trgovcev in obrtnikov tudi glavni ustvarjalci denarja za vse druge dejavnosti, kot so pro-

sveta, zdravstvo, javna uprava, kul-tura, šport in vse drugo.

Žal pa posamezna tovarna ne sega samo do svoje ograje. Je veliko večji, širši, višji in globlji prostor.

Onesnaževanje ozračja s plini, di-mom in kislim dežjem nas priza-dene in tepe predvsem zato, ker so velike tovarne sredi naseljenih oko-lišev. Imamo tudi pretiran ropot in hrup. (Konkreten primer: Papirnica Količevo je sama priznala, da ustvarja prekomeren ropot in hrup, toda na pritožbo v časopisu ni bilo niti odgovora. NIČ! Poletje je tu, petnajst metrov oddaljena tovarna spet odpira okna, ti jih pa v svojem stanovanju zapri, če hočeš spati. Kisel dež nam pa zastruplja povr-nino in sadje.)

Zanimiv bi bil intervju z delavci iz različnih tovarn, ki jih je v do-mžalski občini veliko. 40 ali 35 let so pridno, vestno in prizadevno delali, nazadnje pa z nizko pokojnino od-hajajo v pokoj. Bili so primeri, ko so delavci ob tem, da so si »zatego-vali pas«, to je, z denarjem, ki bi moral iti za plače, zidali in širili nova postrojenja ali celo nove to-varne. Takrat je bilo to moderno.

V tovarniške časopise smo zapisali: »Poglejte nas, gradimo s svojim de-narjem, nočemo kreditov!« In de-lavci, ki so bili največkrat politično prepričani (beri: nič vprašani) so bili vedno ZA. Danes pa razočarani odhajajo v pokoj. Pridejo pa mo-gotci z denarjem, kupijo podjetje, delavce pa postavijo na cesto. Izživ za našo vladno, da bi kritične pri-mere le reševala v dobro izigranim in razočaranim delavcem.

Mengeškega glasbenega primera ni treba posebej poudarjati. Zani-mivo pa bi ga bilo malo opisati. Mogoče pa le ni zraven tudi kaj božje kazni, ko je bilo za začetek skupaj nagrabljenega (osvoboje-nega) toliko osnovnega kapitala in materiala.

Zanimivo bi tudi bilo, če bi bilo v našem časopisu še kaj več iz va-škega življenja, in to iz obrobni-h krajev naše občine. Posebno zani-mive so hribovske domačije in kmetije, kjer zaradi vsečega sveta njive lahko obdelujejo samo z ži-vino, kosijo pa na roke ali s hribov-skimi kosilnicami. Druga skrajnost pa so ravninske kmetije, kjer imajo po 50 glav živine, v Preserjah in Jaršah pa že stojita hleva za po 100 glav živine.

Vse kaže, da bi bilo dobro okre-piti novinarsko službo, to je z novi-narjem za po terenu. Kar zdaj pi-šemo, je vse preveč nekakšnega po-ročanja z različnih proslav, priredi-tev in dogodkov. Tako pa bi se preselili tudi v osebni svet delov-nega človeka, to je kmeta, delavca in urednika.

FRANC CERAR

DVE DESETLETJI RADOMELJSKEGA ZBOROVSKEGA PETJA

Ko zapojejo radomeljski obrtniki

Pravzaprav je že leto čez 20-letnico, od kar so začeli pred dvema desetletjema radomeljski pevci organizirano prepevati. Res je, da je bilo veliko prepevanja že prej, a zbor so ustanovili v letu 1970, ko ga je vodil STANE HABE. Že leta 1973 je bil zborovodja STANE MODEC, za njima pa so se zvrstili še mnogi do današnjega zborovodja prof. Franceta Slabeta. Ta je pred dnevi t.j. 24. maja 1991 vodil tudi jubilejni slavnostni koncert. V vsem času zborovskega prepevanja je zboru poseben pečat in

kakovostni višek zagotovila KATA-RINA ARČON-ZAVBI, ko je zbor vodila z uspehom polnih osem let. Pevci našega radomeljskega jubi-lanta so v teh dvajsetih letih nasto-pali marsikje in težko bi našli vse manjše in večje koncerte, ki jih imajo za seboj.

Sami pevci pa pravijo, da je ne-kaj takšnih, na katere so ponosni in se jih radi spominjajo. To je na-stopa v nemških mestih Dachau in Rüdenu, nastop v madžarskem kraju Szenthekkalla, dveh snemanj

**MOŠKI PEVSKI ZBOR
RADOMLJE**
61235 Radomlje

na RTV Ljubljana kot tudi več sode-lovanj z drugimi zbori, mešanim pevskim zborom iz Domžal, moškim pevskim zborom iz Kisovca, Lukovice, Podnarta, Moravč, z ženskim pevskim zborom iz Ko-linske Ljubljane in še bi lahko na-števali. Radomeljskim pevcem pa sta še prav v posebnem spominu ostala dva novoletna koncerta, na katera so povabili Slovenski oktet. Eden zadnjih dosežkov pokaže pri-zadevnost zbora, in to je posnetek na kaseti, kjer sodeluje s sloven-skimi obrtniški zbori.

Jubilejni koncert je gotovo dobra priložnost, da kraj izkaže svojim pevcem potrebno zahvalo za kulturno poslanstvo. Pa se Radomljani niso docela izkazali in niso polno napolnili krajevne dvorane. Pa nič zato: Ko so zapeli prvi glasovi pev-sko zahtevnejših skladb, je bilo za-četo glasbeno dejanje, ki so mu poslušalci namenili dolge aplavze. Posebej velja ob tej prilož-nosti omeniti odmevno rodoljubno pesem Benjamina Ipavca »Domo-

vin« in Jakoba Ježa »Igraj kolce«.

Drugi del koncerta, ki so ga pevci prekinili za komaj opazen predah, je zaznamovalo prepevanje ljud-skih in ponarodelih pesmi oz. moti-vov v priredbah mnogih naših zna-nih skladateljev: Pavla Kernjaka, Matije Tomca, Danila Bučarja, Luke Kramolca, Zdravka Svikašiča in drugih.

Pred koncem koncerta so zboru izrekli veliko lepih čestitk predstav-niki kulturnega življenja, zastopniki drugih zborov, Obrtnega združenja Domžale, radomeljske krajevne skupnosti, Slovenijalesa in drugi. Pevci zbora pa so se tudi zahvalili za razumevanje in pomoč ter v za-hvalo pod vodstvom svoje dolgo-letne pevovodkinje zapeli sloven-sko himno – Zdravljico.

Bilo je lepo, lep praznik doma-čega petja, ki je obetaven zastavek dela že v tretjem desetletju zbora. Navsezadnje pa je do 30-letnice samo še dobrih devet let. Navside-nje tedaj, Radomljani.

BROJAN

Radomeljski pevci ob dvajsetletnem jubileju:

Prvi tenor
Janez Cerar
Andrej Jerman
Janez Močan

Drugi tenor
Andrej Marčun
Franc Rojc
Ivan Šraj
Iztok Šraj
Martn Šraj
Miha Velepec

Prvi bas
Boris Cencelj
Vinko Cencelj
Andrej Cerar
Tine Gorjup
Drago Kaplja
Aco Rojc
Janez Šraj
Jože Velepec

Drugi bas
France Cerar
Lado Mecilošek
Marjan Mlakar
Ciril Nastran
Andrej Šraj
Franci Velepec

Radomljani na jubilejnem koncertu ob 20-letnici zborovskega petja v Ra-domljah

Ljubo doma, kdor ga ima; kdor ga nima, za njim kima.

(slovenski pregovor)

Bruseljski sijaj obvezuje...

Pod okriljem Evropske skupnosti je potekala specialna olimpijada v Bruslju, ki je obsegala vrsto panog in prilagojenih športnih zvrsti. Jugoslovanska ekipa, ki so jo sestavljali slovenski in hrvaški varovanci delavnic pod posebnimi pogoji in šole s prilagojenim programom, je na njej nastopila drugič. Njeno gostovanje je bilo več kot uspešno.

Specialne olimpijske igre potekajo v svetu že vrsto let, udeležba naših predstavnikov pa kaže približevanje tudi naše družbe temu svetu. Vse bolj se namreč potrjuje dejstvo, da tudi otroci z motnjami v duševnem in telesnem razvoju potrebujejo veliko gibanja in novih doživetij izven svojega omejenega življenjskega okolja.

Specialne olimpijske igre niso samo velika športna prireditev, ampak tudi odsev humanega odnosa in skrbi za prizadete, ki so se odražala v organizaciji iger. Ta je slonela na ljudeh dobre volje, različnih poklicev in starosti, ki so s svojo nesebičnostjo dokazali, da bistvo življenja ni v materialnih dobrinah, ampak v medsebojni pomoči in razumevanju.

Specialne olimpijske igre v Bruslju je odprl sam belgijski princ Philippe, medalje pa je podeljeval prvi ministrski predsednik vlade pred polno tribuno gledalcev.

MATJAŽ KLOPČIČ Zlata medalja v skoku v daljavo in teku na 100 m ter 4. mesto v suvanju krogle

Slovenski udeleženci so bili na igrh zelo uspešni. Najbolje sta se odrezala Ivan Brezovar (Ljubljana), ki je bil prvi na teku 200 m, drugi v teku na 100 m in tretji v skoku v daljavo, in Matjaž Klopčič (OŠ Olge Avbelj - Domžale), ki si je priboril zlato medaljo v skoku v daljavo in v teku na 100 m, v suvanju krogle pa je zasedel četrto mesto. Obenem poudarjam veliko strokovno pomoč AK Domžale - trenerja Damjana Berdika in Toneta Založnika, ki sta jo nudila Matjažu na njegovih pripravah.

Tudi ostali predstavniki niso ostali brez odličij: Franci Lakner (Črnomelj), je bil drugi na 400 m, Boštjan Hočevar (Novo mesto), je dobil srebrno v suvanju krogle, Erika Spehar (Črnomelj), je bila druga v teku na 200 m. Hrvaški predstavniki so k slovenskim medaljam dodali še tri zlate.

Športni dosežki so opravičili zaupanje nekaterih podjetij: Napredok Domžale, Mengros Menges in Ljubljanske mlekarne, ki so s svojimi prispevki v obliki prehranbenih izdelkov olajšali finančno zagat, ki se je pojavila ob pripravah na gostovanje. Tudi v bodoče si želimo tako sodelovanje.

Specialne olimpijske igre niso letos edina prireditev na tem področju. Že julija letos namreč pripravljajo še večjo - svetovno olimpijado v ZDA (Minneapolis), ki se je bo udeležila tudi jugoslovanska reprezentanca.

Od 24. do 25. maja pa je bila Dor-nava gostiteljica 4. republiških specialnih iger, na katerih so sodelovali 4 učenci Osnovne šole Olge Avbelj: Irena Stefan, Bojana Lorencič, Matjaž Klopčič in Miha Breznik. Spet je bil uspešen Matjaž Klopčič, ki je osvojil srebrnop medaljo v suvanju krogle.

BRONKA MULEC

TVD PARTIZAN DOMŽALE VABI NA PRIREDITEV

Sabljači v Domžalah

TVD Partizan Domžale prireja v soboto, dne 8. junija 1991 ob 19.00 uri in Hali komunalnega centra Domžale sabljaški turnir v floretu med moškima in ženskima reprezentancama: Pomerili se bosta

SLOVENIJA : HRVATSKA

Tekmovanje bo potekalo na dveh stezan hkrati za veliki pokal Domžal. Celotna prireditev bo posvečena Svetovnemu slovenskemu kongresu.

Novo ob teniškem prireditvenem centru TEN-TEN v Domžalah:

TENIŠKA AKADEMIJA ICS - TENTEN DOMŽALE

Tel. 063 26-288
061 314-121
fax 038 063 26-288

s teniško akademijo ICS in sodelovanjem Fakultete za telesno kulturo iz Ljubljane ustanavlja za ljubitelje tenisa v teniško-prireditvenem centru TEN-TEN

teniško akademijo

Teniška akademija bo ponujala teniške tečaje za vse starostne skupine in ravni znanja tenisa.

Organizirala bo teniške kolonije in kampe, pripravljala pa bo tudi različna sindikalna teniška tekmovanja za vse zainteresirane.

Informacije lahko dobite na telefon 713-780, 711-049 dopoldne.

HEJ - TABORNIKI!!!

Cerarjev memorial v Moravčah

Deževna sobota. Toda to ne moti čete, ki koraka skozi Domžale. Pa ne ustrašite se, saj so samo neustrašni taborniki.

Iz domžalske avtobusne postaje smo se odpeljali v družbi mengeških tabornikov Via Moravče. Spotoma smo »pobrali« še tabornike iz Doba. V Moravčah se je že na daleč videlo kje so taborniki, tako da res nismo mogli zgrešiti. Taborniki iz Moravč so se res potrudili, saj so na prostoru za šolo postavili nekaj šotorov, podkrepili so nas tudi s čajem, za najbolj lačne pa se je našlo tudi kaj za zob. Ko se nas je zbralo že kar lepo število, smo se razdelili v dve skupini. MČ - se pravi mlajši taborniki, so se odpravili nedaleč stran v gozd, odkoder so začeli s tekmovanjem. Morali so se ravnati predvsem po potnih zna-

kih in na kontrolnih točkah odgovarjati na vprašanja, ki niso bila tako zahtevna.

TT (starejši taborniki in tabornice - od 5. do 8. razreda), pa so morali pokazati že bolj zahtevno taborniško znanje. Preizkusili so se v znanju taborniških ognjev, prvi pomoči, merjenju azimuta ter streljanju z lokom in žogicami.

Po končanem tekmovanju so imeli pripravljene za MČ še vesele igre, za TT pa tekmovanje v odbojki (navijači - polna sestava).

Za zaključek lepega dneva: saj se je deževno in turobno vreme spremenilo v prav prijetno, sončno popoldne, smo strnili svoja enodnevna doživetja v podelitvi priznanj.

Pri MČ je zmagala četa Moravških dolin, pri TT pa se je najbolje odrezala četa Zelenih gozdov in to Andrej, Aljaž, Miha in Matic.

Veseli smo se odpravili do avtobusa, ki nas je že čakal. Sedaj pot do doma ni bila nič več dolga in dolgočasna.

Ta sobota nam bo še dolgo ostala v spominu, saj je bilo vse skupaj prijetno, poučno srečanje in če hočemo nenazadnje tudi uspešno.

TABORNIKA ANTENA

TENIŠKI TURNIR ZA PIONIRJE - POKAL MAXIMARKET V DOMŽALAH:

Naša teniška prihodnost

Zadnjo soboto in nedeljo v maju se je 108 pionirjev in pionirk do 12. leta starosti med seboj pomerilo na prvem teniškem turnirju za najmlajše za pokal Maximarketa. Turnir je potekal na igriščih SPIN centra v Domžalah. Zmagovalci v svojih kategorijah so prejeli pokale, najboljši trije pa še medalje. Vsak udeleženec je prejel vrečko z majico in dobrinami. Pred pričetkom finalnih bojev sta Barbara Mulej in Karin Lušnic med seboj odigrali ekshibicijski dvoboj. Turnir je uspešno izvedla Teniška zveza Slovenije, za kar pa ima največ zaslug Tone Prešeren, vodja tekmovalne komisije pri TZS.

REZULTATI: pionirji - letnik 1980: 1. Šulin, 2. Povše, 3. Amon, letnik 1981: 1. Martinjak, 2. Slavinec, 3. Zupan, letnik 1982: 1. Jurman, 2. Jovanovič, 3. Pristavnik; pionirke - letnik 1980: 1. Rampre, 2. Škafar, 3. Žnidar, letnik 1981: 1. Klešnik, 2. Frelih, 3. Grašič, letnik 1982: 1. Režek, 2. Vidic, 3. Resnik.

GREGA RIHTAR

ŠAHOVSKE NOVICE:

Vrsta šahovskih tekmovanj

Šahovsko društvo Domžale je tudi tokrat priredilo več tradicionalnih šahovskih tekmovanj, ki sodijo tudi v redni krog šahovskih prvenstev v okviru Šahovske zveze Slovenije. Tako so na začetku tega leta potekala pionirska ekipna tekmovanja, enako pa je veljalo tudi za posameznike. Najprej je bilo tekmovanje na občinski ravni, najboljši pa so se pozneje pomerili tudi na prvenstvu ljubljanske regije.

Kot je že v navadi leta nazaj, se sleherno leto med sabo pomerijo osnovne šole v skupinah mlajših in starejših pionirjev, enako pa velja tudi za ekipe pionirk. Svoje moči pa soočijo tudi posamezniki v omenjenih skupinah. Pa pogledimo, kakšni so bili letos izzidi, tako ekipni kot tudi posamezniki.

Občinsko prvenstvo osnovnošolskih ekip za leto 1991:

Starejši pionirji: 1. E. Kardelj - Trzin

15,5, 2. V. Perko - Domžale 15, 3. M. Koželj - Dob 13, 4. Šl. brigade - Domžale 11,5, 5.-6. J. K. Brdo - Lukovica, J. Vega - Moravče 10, 7. Rad. čete - Preserje 9.

Med ekipami mlajših pionirjev so brez prave konkurence zmagali Moravčani, boj za naslednja mesta pa je bil trši.

Vrstni red: 1. J. V. Moravče 16,5, 2. V. Perko - Domžale 12,5, 3. J. B. T. - Domžale 12, 4. Šl. brigade - Domžale 9, 5. J. K. Brdo - Lukovica 8.

Na posameznem prvenstvu posameznikov je bila udeležba tolikšna, da so se morali pomeriti medsebojno po švicarskem sistemu, kar pomeni, da so odigrali po 7 kol, oziroma po 7 partij. Med sabo po tem sistemu igrajo najboljši in seveda manj dobri.

Med starejšimi pionirji, sodelovalo je 17 šahistov, je zbral največ točk in seveda zmagal Denis Kočan E. K. - Trzin

TEKMOVANJE V HALI KOMUNALNEGA CENTRA:

Zmagi Slabeta in Ortarjeve

Drugo tekmovanje v plezanju za slovenski in jugoslovanski pokal

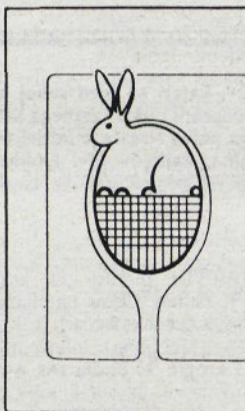
Zadnjo majsko nedeljo so v organizaciji alpinističnega oddelka Domžale in glavnega pokrovitelja Mapis v hali komunalnega centra izvedli drugo letošnje tekmovanje v športnem plezanju za slovenski in jugoslovanski pokal. Po kvalifikacijah se je v finalu pomerilo najboljših 10 plezalcev in 6 plezalk. Pri moških je zmagal Tadej Slabe (AO Ljubljana matica) pred Matejem Mejovškom (Šaleški AO), medtem ko je bil tretji Bojan Leskošek (Akademski AO). Pri ženskah pa je zmagala Miranda Ortar (Soški AO) pred Natašo Stritih (AO Tržič) in Metko Lukančič (AO Trbovlje). Na četrto

Alpinistično tekmovanje brez alp - v hali KC v Domžalah
Naslov prireditve obetaven: SLOVENIA OPEN!

mesto pa se je plasirala slovenska alpinistka svetovnega slovesa Marija Štremfelj (AO Kranj).

GREGA RIHTAR

tenis zajc

MARIJA - MILAN ZAJC
Mala Loka 6 Domžale
tel.: 061 / 373 592

Vsak mesec redni hitropotezni turnirji

V prostorih šahovskega društva Domžale v domu športnih društev tik ob domžalskem letnem kopališču potekajo vsak mesec drugo nedeljo hitropotezni šahovski turnirji, ki se pričnajo ob 9.00 uri. Na teh turnirjih je udeležba praviloma zelo močna, ti turnirji pa sodijo med najboljše tovrstne turnirje v Sloveniji. Po navadi pridejo igralci iz Ljubljane, Litije in seveda domačini.

Januarja se je mesečnega turnirja udeležilo 10 šahistov, pomerili pa so se v dvokrožnem tekmovanju, kar pomeni, da je vsak z vsakim odigral po dve partiji. Brez prave konkurence je zmagal veteran Vošpernik.

Vrstni red: 1. Z. Vošpernik (Lj.) 14,5, 2.-3. J. Skok, Jack (oba Dž) 12, 4. Kohek (Komenda) 11,5, 5. J. Hribar (Lukovica) 9, 6. B. Skok (Dž) 8,5 itd.

Na februarškem turnirju je bil boj zelo trd, pomerilo se je 13 šahistov, na koncu pa je vendarle slavil Čepon.

Vrstni red: 1. Čepon (Lj.) 10, 2. J. Skok (Dž) 9,5, 3.-5. Vošpernik (Lj.) Vavpetič (Dž), Srebrnič (Grosuplje) 8,5, 6. Kragelj (Dž) 8, 7. Perci (Lj) 6,5, itd.

Marca je bila udeležba zelo dobra, saj se je hitropoteznega turnirja udeležilo kar 18 šahistov. Zasedba je bila tokrat

odlična, tako da so o uvrstitvah na najvišja mesta odločale malenkosti. Zdravko Vošpernik se ni pustil ugnati in je zaslužen zmagal.

Vrstni red: 1. Vošpernik (Lj.) 13, 2. Kohek (Komenda) 12,5, 3. Jack (Dž) 11,5, 4.-5. Vavpetič (Dž), Nikolič (Litija) 11, 6. Rebernik (Dž) 10,5, 6. J. Skok (Dž) 10, 8.-9. Srebrnič (Grosuplje), Kutin (Lj) 9,5 itd.

Aprila je prvič v tem letu zmaga ostala na domačih tleh. 12 tekmovalcev je ugotovilo, da je šah pravzaprav prijetna igra, zato so medsebojno odigrali po dve partiji. Boj za prva tri mesta je potekal izenačeno, pa tudi v znamenju bratov Skok.

Vrstni red za april: 1. J. Skok (Dž) 17, 5, 2. Jack (Dž) 17, 3. B. Skok (Dž) 16,5, 4. Srebrnič (Grosuplje) 14, 5.-6. Vavpetič (Dž) 11,5 itd.

Tudi maja je ostal naslov najboljšega doma. 10 šahistov se je pomerilo v dvokrožnem turnirju. Zmago si je priboril Vide Vavpetič, ki si jo nedvomno zasluži, saj vsak mesec organizira in vodi mesečni hitropotezni turnir.

Vrstni red: 1. Vavpetič (Dž) 13, 2.-4. Jack (Dž), Perci (Lj), Kutin (Lj) 12, 5. Nikolič (Litija) 11, 6. Rebernik (Dž) 10,5 itd.

J. SKOK

Izkušnje zna s pridom uporabiti...

Aleš Dimec je bil rojen 4. 9. 1968 v Ljubljani. Po poklicu je usnjarski tehnik, vendar s šolanjem še ni zaključil. Sedaj študira ob delu usnjarsko predelovalno tehnologijo. V vsakdanjem življenju dela kot akviziter. Kot športnik se ukvarja z nogometom in je član Nogometnega kluba Domžale, ki nastopa v v Slovenski nogometni ligi (SNL).

Kdaj si začel igrati nogomet?

Nogomet sem začel igrati pri 13 letih, ko sem hodil v osnovno šolo v 7. razred. Igrati sem začel za ekipo OŠ Menges.

Kaj te je privlačilo k temu, da si se odločil za nogomet?

Privlačila me je moška igra, dinamika, hitrost, borbenost, prijateljstvo, družabnost ter skratka vse kar je zanimivega v tem sportu.

Koliko tekmovalnih sezon imaš za seboj?

Za seboj imam že sedem tekmovalnih sezon.

Si igral tudi že za kateri drugi nogometni klub?

Da. Igral sem pri Olimpiji in sicer štiri tekmovalne sezone.

Pravis, da si igral pri Olimpiji. Kako to, da nisi ostal tam?

Teh razlogov je več, najbolj pomembni so: slaba politika kluba, šola, premajhna doza treninga, prevelika igra, itd.

Na katerih položajih si igral do sedaj?

Igral sem praktično na vseh položajih, medtem ko me vrata niso nikoli privlačila, da bi se preskusil še na tem položaju.

Koliko časa boš še vztrajal v nogometu?

Nogomet bom igral še toliko časa kolikor mi bo to dopuščalo zdravje, veselje do igre, čas kot takšen. Skratka, vse zavisi od posameznih dejavnikov.

Kaj smatraš za svoj največji športni uspeh?

Kot član pionirske slovenske reprezentance sem postal državni prvak v Kopru leta 1983.

»Za moje nogometno znanje sta zaslužna Miško Jovičević kot prvi trener pri Olimpiji in moj sedanjí trener Branko Bošnjak. Vzdušje v ekipi je dobro. Zelo pa mi je žal zaradi smrti Halilija, ker je bil mlad in obetaven igralec ter dober prijatelj.« je med drugim rekel moj sogovornik.

GREGA RIHTAR

Sprejem za športnike

V sklopu teniških prireditiv so v prireditvenem centru TEN-TEN pripravili sprejem za najboljše športnike. ŽTKO, Izvršni svet, športni delavci in drugi so se tako zeleli zahvaliti za vrhunske dosežke tekmovalcem, ki so ime naše občine ponesli širom domovine in v tujino.

V občini imamo 4000 športnikov (1000 aktivnih) v različnih panogah športa in 23 kategoriziranih športnikov; mnogo je vrhunskih dosežkov.

Na prireditvi (športnike je pozdravil predsednik Izvršnega sveta ing. Anton Preskar) so se zahvalili smučarki Barbari Brlec, kotalkarici Violeti Mordej, strelki Ireni Perne, alpinistoma Silvu Karu in Janezu Jegliču, konjeniku Matjažu Čiku, motociklistom Igorju Jermanu, Janezu Pintarju, Gregorju Gorcu, Martinu Šraju in Danetu Dimitrijeviču ter košarkarjem Heliosa (na sliki), ki so v letošnji sezoni osvojili prvo mesto v republiški košarkarski ligi.

DIRKA TABOR TROPHY G1 PLUS:

Veliko padcev in odstopov

Kolesarski klub Hrast Dob je v nedeljo, 19. 5. organiziral tretjo letošnjo dirko z gorskimi kolesi v pokalnem tekmovanju Tabor Trophy 91 Plus. Dirka za pokal Hrasta je potekala na 2,5 kilometrske krožni progi, ki je bila v blatnem stanju.

Blato je bilo vzrok za mnoge padce in odstopa. Na štartu je bilo več kakor 60 gorskih kolesarjev iz vse Slovenije, med njimi tudi 24

pionirjev, kateri so med seboj bili boj za posebni pokal Pisanega lista. Dirka za pokal Hrasta je odsej tradicionalna, kajti marljivi Dobljani so jo prvič organizirali že lansko leto.

REZULTATI: pionirji (3 krajši krogi): 1. Furlan (Gams Ljubljana), 2. Dečko (OŠ Maks Pečar), 3. Kur-nik (Gams Ljubljana), mlajši mladinci (3 krogi): 1. Budja (As Astra VT), 2. Fele, 3. Jerončič (oba SK Brdo), mlajše mladinke (1 krog): 1. Flec (Črni Vrh), starejši mladinci (3 krogi): 1. Zupan, 2. Premož (oba JUB Dol), 3. Bizjak (Gams Ljubljana), rekreativci I (4 krogi): 1. He-lešič (Merx), 2. Velep (JUB Dol), 3. Božnar (Valy Žagar), rekreativke (2 krogi): 1. Pollak (Gams Ljubljana), rekreativci II (4 krogi): 1. Reberšek, 2. Zupan (oba Valy Žagar), 3. Komac (Pivovarna Union), člani (6 krogov): 1. Černe (As Astra VT), 2. Škerlj (Grosuplje), veterani (2 krogi): 1. Rogelj (Alpina), 2. Černe (Zadvar), 3. Oblak (Alpina).

G. R.

Košarkarski veterani vseh generacij združite se!

(mladi boste pa itak zraven)

OKK Beograd v Domžalah – prvi od vrhuncev domžalske košarke – tekma s Koračevo četo

KOŠARKARSKI KLUB DOMŽALE

vabi

košarkarje in ljubitelje košarke vseh generacij na

KOŠARKARSKI PIKNIK

v Športnem parku Domžale, v soboto, 22. junija 1991

ŠPORTNI PROGRAM:

- 10^h – OLD BOYS DOMŽALE : IMPORT BOYS DOMŽALE
- 11^h – ZAGORJE : LITJA
- 12^h – OLD GIRLS DOMŽALE : OLD GIRLS JEŽICA
- 13^h – OLD BOYS DOMŽALE : ZMAGOVALEC ZG – LI
- 14^h – INDUPLATI : JEŽICA – ŽENSKO
- 15³⁰ – POZDRAV KOŠARKARJEM in PRIJATELJEM KOŠARKE
- 16^h – HELIOS BELI : HELIOS MODRI

ZABAVNI PROGRAM:

- nagradno tekmovanje v metanju prostih metov
- srečolov
- specialitete na žaru
- pivo, vino in še kaj...
- glasbena spremljava

V primeru slabega vremena bo program v hali KC.

Vabljeni!

TEKMOVALNI USPEH IN VZORNA ORGANIZACIJA:

Domžale teden dni športno središče evropske odmevnosti

Jugoslovanski teniški igralec Slobodan Živojinović je postal drugi zmagovalac mednarodnega teniškega turnirja Slovenija open po tistem, ko je lani postal prvi zmagovalac Šved Magnus Larsson. V razburljivem finalu je po dolgotrajnem boju premagal Andreja Olhovskega iz SZ s 6:7(7:9), 7:6(9:7), 6:3. Da pa je bilo njegovo slanje v Domžalah popolno, je osvojil še turnir med dvojicami skupaj z Andrejem Olhovskim. Jugoslovansko-sovjetska dvojica je v finalu premagala dvojico Vacek-Vogel (ČSFR) s 7:5, 6:3.

Živojinović je v prvem nizu pri vodstvu 5:4 na servis Olhovskega napravil kar pet zaključnih žog in nazadnje izgu-bil še niz v podaljšani igri (tie-breaku).

V podaljšani igri je bil najprej Živojinović tisti, ki je ubranil dve zaključni žogi, predno je Olhovski dobil podaljšano igro z 9:7.

Drugi niz je bil zrcalna podoba prvega. Potem ko sta oba igralca dobivala svoje servise, je Olhovski pri 5:4 vodil na servis nasprotnika že s 40:0, prvega niza in s tem dvoboja vendarle ni dobil. V odločilnih trenutkih se je Živojinović znal dovolj odločno zbrati in je tako dobro serviral, da je izenačil na 5:5, nato pa je šel niz pri 6:6 ponovno v podaljšano igro. Tokrat je bil Živojinović tisti, ki je vodil, a je vendarle izkoristil šele četrto zaključno žogo predno je z 9:7 izenačil stanje v nizih na 1:1.

V tretjem, odločilnem nizu pa je bila igra povsem na strani Beograščana. Vodil je že s 5:2, zamudil prvo zaključno žogo, a pri 5:3 realiziral tretjo zaključno žogo za zmago in si pripravljal 7200 ameriških dolarjev nagrade.

Zmagovalcu Slobodanu Živojinoviću je pokal v imenu pokrovitelja, Izvršnega sveta Republike Slovenije, izročil predsednik slovenske vlade Lojze Peterle. S to zmago bo Živojinović na svetovni teniški lestvici zagotovo napredoval za nekaj mest. Do tega turnirja je bil na 232. mestu, nove točke (dobil jih je 50) in bonus za posamične zmage pa mu bodo omogočili precejšnje napredovanje. Pri vsem tem je potrebno omeniti, da je prišel slavni »Bobo« na turnir z vabilom, to je z t. i. wild cardom (vabilo organizatorja turnirja).

Nasvidenje prihodnje leto na tretjem turnirju Slovenija open!

REZULTATI: posamezno-osmina finala: Raoux (Fra) : Izток Božič (Jug) 6:2, 6:4; Lopez (Špa) : Zdravila (ČSFR) 1:6, 6:3; 7:6; Damm (ČSFR) : Gabričidze (SZ) 6:1, 7:5; Olhovski (SZ) : Costa (Špa) 6:3, 2:6, 6:2; Goriz (Špa) : Cierro (Ita)

6:3, 6:3; Živojinović (Jug) : Poljakov (SZ) 6:4, 6:2; Pambianco (Ita) : Orsanic (Arg) 7:6, 6:7, 6:4; Wuyts (Bel) : Rackl (Nem) 6:1, 4:6, 6:3; četrtfinale: Raoux : Lopez 6:3, 7:5; Olhovski : Damm 6:3, 6:2; Živojinović : Goriz 6:4, 6:2; Pambianco : Wuyts 7:5, 5:7, 6:1; polfinale: Olhovski : Raoux 7:6, 6:1; Živojinović : Pambianco 3:6, 7:5, 7:6; finale: Živojinović : Olhovski 6:7, 7:6, 6:3; dvojice-osmina finala: Olhovski (SZ)–Živojinović : Burillo–Goriz (oba Špa) 6:3, 6:4; Cihak (ČSFR)–Nydahl (Šve) : Por–Trupej (oba Jug) 7:5, 6:3; Boscatto–Cierro (oba Ita) : Medvedov–Rybalko (oba SZ) 6:2, 6:4; Damm–Rikl (oba ČSFR) : Jensen–Jensen (oba ZDA) 6:4, 7:6; Adams (VB)–Cunha Silva (Por) : Poljakov (SZ)–Zdravila (ČSFR) 6:1, 6:4; Orešar (Jug)–Stolle (AUS) : Aparisio–Solves (oba Špa) 6:3, 6:4; Ingaramo–Orsanic (oba Arg) : Muškatirović–Šarić (oba Jug) 6:1, 4:6, 7:5; Vacek–Vogel (oba ČSFR) : Bogstra–Kempers (oba Niz) 7:6, 1:6, 6:3; četrtfinale: Olhovski–Živojinović : Cihak–Nydahl 6:3, 6:2; Damm–Rikl : Boscatto–Cierro w. o., Adams–Cunha Silva : Orešar–Stolle 6:4, 7:6; Vacek–Vogel : Ingaramo–Orsanic 5:7, 6:2, 6:3; polfinale: Olhovski–Živojinović : Damm–Rikl 6:3, 0:6, 6:4; Vacek–Vogel : Adams–Cunha Silva 7:6, 6:4; finale: Olhovski–Živojinović : Vacek–Vogel 7:5, 6:3.

GREGA RIHTAR

I. AVTO RALLY DOMŽALSKIH OBRTRNIKOV

Obrtniki, za volan pa na rally!

V okviru domžalskega sejma INOVATIVNOST, KAKOVOST in USPEŠNOST bodo tudi športna tekmovanja. Avtorally pa je tudi ena izmed oblik združe-

vanja v krepitvi športnega duha in narodne zavesti, kar je v tem trenutku še kako pomembno in potrebno. Zatorej obrtniki in pri njih zaposleni delavci, ki imate veselje do avto-moto športa, vključite se v tekmovanje, ki bo 29. junija ob 15. uri.

Start in cilj bosta na parkirnem prostoru pred teniškim centrom TENTEN v Mačkovcih, kjer bo tudi prijateljsko srečanje. Proga bo dolga okrog 35km, z eno spretnostno preizkušnjo in speljana tako, da bolje spoznamo del našega občinskega območja.

Rally naj ne bo sam sebi namen, ampak predvsem priložnost za medsebojno spoznavanje in utrjevanje prijateljstva, izmenjavo izkušenj ter družabno srečanje, ki bo prijeten spomin nanj.

Veselo vožnjo vam želi organizator Lipa-best.

ČLANICI AK DOMŽALE:

Dekleti – atletska upa!

V okviru Atletskega kluba Domžale, ki iz leta v leto »ustvarja« boljše atlete, je tudi četita deklica in deklet, ki tečejo.

Že v prejšnji številki ste lahko med rezultati republiškega prvenstva v krosu za osnovne šole zasledili kar nekaj imen iz naše občine, ki so se pojavila v ospredju, lep uspeh pa so mlade tekačice dosegle tudi na vsakoletnem teku zmage, ki ga ob 9. maju organizirajo v našem glavnem mestu.

Pod vodstvom trenerja Damjana Berdnika so se teka udeležile Bojana Ahčin, Vesna Malovrh, Darja Kokalj, Janja Bračič, Petja Orehek in Bojana Vojska. Vse

so tekle dobro, posebej pa si čestitke zaslužita Vesna Malovrh, ki si je med starejšimi pionirkami pritekla zlato medaljo, in Bojana Vojska, ki je med mlajšimi pionirkami zasedla 3. mesto.

Uspešno so dekleta nastopila tudi na področnem atletskem prvenstvu, o katerem lahko preberete v naslednji številki.

Dekletom in trenerju čestitke in dober tek tudi v prihodnje!

Vesna Malovrh – 1. mesto

Bojana Vojska – 3. mesto

DOMŽALE SO IN BODO CENTER SLOVENSKEGA TENISA:

Teniška akademija ICS TEN-TEN

Teniško vadbo bodo izvajali izključno učitelji in absolventi Fakultete za šport. Vodja: Otmar Kugonič, nosilec programa Tenis na Fakulteti za šport v Ljubljani.

Teniška tehnika se uči v treh osnovnih programih in sicer: A, B in C. Program A: Udarci v servis polju. Osnovne učne vsebine programa A so naslednje: mini tenis, razvijanje občutka za postavljanje telesa in loparja proti žogi, učenje na nivoju zavestnega izvajanja gibanja in udarjanja, kjer je poudarek na izmahu. Prve tekmovalne izkušnje. Učenje se izvaja v skupinah do 8 oseb. Program B: Udarci po sredini igrišča. Osnovne učne vsebine programa B so naslednje: Polno formiranje tehnike osnovnih udarcev v pasu po sredini igrišča. Servis, forehand, backhand, voleje in smash izvajati na nivoju avtomatizacije z veliko sigurnostjo. Učenje se izvaja v skupinah po 6 oseb. Program C: Udarci po celem igrišču. Cilj tega programa je preciznost udarcev. Igralec se uči izvajati udarce v vseh smereh, dolžinah in različnih hitrostih med hitrim gibanjem po igrišču. Učenje se izvaja v skupinah do 4 oseb.

Program A, B in C obiskuje vsak začelnik, ne glede na to ali je otrok, odrasel ali igralec z rekreativnimi ali tekmovalnimi ambicijami. Tenis je šport, kjer se nič ne naredi na hitro in vse je potrebno delati potrpežljivo, sistematično, nenasilno, energično in strokovno. Program A, B in C bo akademija izvajala v paketih po 10 ur.

Tekmovalni tenis: trening specialnih udarcev, trening taktike, psihološki trening, kondicijski trening ter tekmovanja. Le primeren odnos trener–igralec–stari omogoča ostajati na poti potrpljenja, volje, časa in stroškov, ki pa je edina, ki vodi k cilju: vrhunski igralec. **Trening**

specialnih udarcev: top-spin servis, slice servis, forehand in backhand top-spin in slice, napad, pasing, return, lob, drop-shot... **Trening taktike:** Trening natančnosti in rotacije udarcev glede na igralno situacijo. Razvoj taktičnega mišljenja. **Psihološki trening:** V času igranja trening tekem in preko tekmovanja, igralca učimo kontrole emocij in kvalitete igranja v stresnih situacijah. Učenje koncentracije in energizacije v času med igranjem točk. **Kondicijski trening:** Teniški igralec mora biti vzdržljiv, hiter, močan, okreten... Telesna priprava se izvaja na igrišču in izven njega. **Tekmovanja:** Izdelava in izvedba letnega plana treninga v smislu napredovanja in prepotreben, ko igralec postane tekmovalac. Trening se izvaja v skupinah do 4 oseb.

Izobraževanje: Teniška akademija, v sodelovanju s Fakulteto za šport, bo izvajala: kadrovske tečaje, seminarje, demonstracije novosti v tenisu in teniški opremo...

Teniške kolonije in kampi: V času počitnic in daljših praznikov bo akademija organizirala teniške kolonije in kampi v Teniškoprireditvenem centru TEN TEN in na Rogli.

Cenik: V ceno je všteta najemnina igrišča, trenerja in opreme. Individualna ura traja 50 minut in stane 35 DEM v dinarski protivrednosti. Paketi po 10 ur: – v skupini 4–6 oseb 135 DEM, v skupini 6–8 oseb 100 DEM. Cene posebnih vsebin (izobraževanje, kolonije...) se določajo pred začetkom izvedbe. Cene programov v večernih urah na razsvetljenih igriščih so višje za 15%. Plačilo v dinarski protivrednosti na sam dan plačila.

Za izdatnejše informacije in pojasnila pokličite na telefonski številki: 713-780, 711-049.

GREGA RIHTAR

V TENIŠKEM CENTRU TEN-TEN:

Dvajset zmagovalcev

Na teniškem regijskem prvenstvu za pionirje in pionirke do 12 let je nastopilo 95 tekmovalcev in tekmovalk

Teniško-prireditveni center TEN TEN je tretjo soboto in nedeljo v maju organiziral teniško regijsko prvenstvo za pionirje in pionirke do 12 let. Prvenstvo je bilo odprtega značaja, za to so na njem lahko nastopili tekmovalci z vseh koncev Slovenije. Nastopilo je 95 tekmovalcev in tekmovalk, ki so bili razporejeni v 20 skupin. Vsak zmagovalac v svoji skupini je prejel za darilo majico TEN TEN, vsi udeleženci pa prospekt Domžal.

REZULTATI: pionirji do 12 let: skupina I: Jurček (Olimpija Lj.), skupina II: Vogelšek (Radovljica), skupina III: Pegam (Slovan Lj.), skupina IV: Vrtačnik

(Slovan Lj.), skupina V: Kvas (Medvode), skupina VI: Šulin (Domžale), skupina VII: Črešnik (ŠTK Velenje), skupina VIII: Jakopovič (Branik Maribor), skupina IX: Gregorič (Soča Lj.), skupina X: Pipenbacher (ŽTK Maribor), skupina XI: Knez (Medvode), skupina XII: Makovec (Kamnik), skupina XIII: Martinkaj (Soča Lj.), skupina XIV: Kožun (Triglav Kranj), skupina XV: Bizjak (Branik Maribor), skupina XVI: Doleček (Branik Maribor), pionirke do 12 let: skupina I: Škafar (Olimpija Lj.), skupina II: Piber (Olimpija Lj.), skupina III: Rampe (BS Lj.), skupina IV: Katanič (Olimpija Lj.).

GREGA RIHTAR

NA PRVI LETOŠNJI CESTNOHITROSTNI DIRKI ZA DRŽAVNO PRVENSTVO:

IZVRSTEN PRIČETEK SEZONE

Domžalčani – člani AMD Domžale trikrat uspešni

Na prvi letošnji dirki za cestno-hitrostno motociklistično državno prvenstvo, ki je bila 26. maja v Novem Sadu, so se Domžalčani izvrstno odrezali. Dosegli so kar tri zmage in sicer v razredih do 50 ccm, 125 ccm ter 250 ccm.

REZULTATI: 50 ccm: 1. Mlakar (Domžale), 2. Tajti (Subotica), 3. Fantovski (Novi Beograd), 125 ccm: 1.

Gurec, 2. Jerman (oba Domžale), 3. Györfy (Subotica), 175 ccm: 1. Hmeljak (Novo mesto), 2. Živkovič (Sremska Mitrovica), 3. Tomekovič (Djurdjevac), 250 ccm: 1. Šraj (Domžale), 2. Mervar (Novo mesto), 3. Lampe (Domžale), superbike: 1. Drmeš (Karlovac), 2. Radman (Rovinj), 3. Malec (Matulji), prikolničarji: 1. Ribar–Tomič, 2. Hočevar–Dobrovnik (vsi Velenje), 3. Svržič–Jakob (Celje).

G. R.

KK DOMŽALE

[illegible]

NA LJUBLJANSKI 123 V DOMŽALAH

Opara – proizvodnja, servis, trgovina

Že dolgo je pri hiši servis. Znano je: Za TOMOSOVA motorna kolesa in ostale izdelke te hiše. Od jeseni naprej so pooblašeni tudi za žage HUSQUARNA. Popravlja seveda tudi izvenkrmne motorje, kosilnice.

OPARA DOMŽALE
proizvodnja, servis, trgovina
Ljubljanska 123, tel.: 722-142

Po novem boste lahko v firmi OPARA, ljubljanska 123 obiskali tudi pooblašeno trgovino za rezervne dele TOMOSA in HUSQUARNE.

Če želite dobro svojim strojem: poiščite storitev pri firmi OPARA!

Mojster Darko OPARA... in motorizacija, ki ga vsakodnevno obdaja

Imate staro, oguljeno pohištvo? Tapetnik Peter Sever vam ga obnovi

RABITE MORDA TAPETNIŠKE STORITVE?

Izdelava, predelava sedežnih garnitur (oblazinjenega pohištva). Notranja dekoracija prostorov, tapisom, itison, tapete, zavese.

PETER SEVER TAPETNIŠTVO – DEKORACIJE, Šmarca, telefon: 813-951.

ZAVORNE OBLOGE VSEH VRST!

FERMI – Radomlje

(061) 727-894

izdelava novih in obnova starih zavornih in sklopnih elementov za osebna in tovorna vozila, industrijske stroje, kmetijsko mehanizacijo (traktorji, kombajni...)

Za avtomekanike nudimo popust!

OBIŠČETE NAS LAHKO VSAK DAN OD 8. DO 18. URE!

Predstavljamo delo VGP Hidrotehnik

V okviru podjetja VGP Hidrotehnik iz Ljubljane deluje v Mengšu betonarna in železokrivnica.

V betonarni nudijo betone vseh vrst, ki jih po želji kupca dostavijo tudi na zeleni naslov oz. gradbišče. Količine so praktično neomejene, saj zadostijo vsem potrebam kateregakoli graditelja. Po dogovoru dostavijo beton na gradbišče tudi ob sobotah.

Prav tako nudijo možnost organiziranja betonaže raznih betonskih konstrukcij. V betonarni izdelujejo tudi betonske plošče za oblaganje ter betonske pokrove raznih dimenzij za jaške in greznice. V železokrivnici pripravijo armature iz betonskega železa za vse vrste konstrukcij. Železo je lahko naročnikovo, lahko ga dobavijo sami. Prav tako opravijo tudi polaganje teh armatur.

Cene so vsekakor izredno konkurenčne. Vse informacije boste dobili na tel. 737-381 Mengeš in na telefon 342-491 matična firma.

VGP Hidrotehnik priporoča svoje storitve...

PAPIRNICI KOLIČEVO Vir, Papirniška 1 61230 Domžale

objavlja oddajo v našem najboljšemu ponudniku obrat delavske prehrane

Kriteriji ponudbe naj obsegajo naslednje:

1. Višina najemnine za prostore, osnovna sredstva in drobni inventar.
2. Cena obroka (po ca. 600 na dan, od tega 90 na popoldanski in 90 na nočni izmeni). Obratovanje je tudi ob sobotah in nedeljah, praviloma tudi ob praznikih.
3. Prevoz v delovno razmerje za nedoločen čas do 12 delavcev skupaj z višino njihovega OD.
4. Možna razširitev dejavnosti obrata.

Podrobnejše informacije se lahko dobi vsak dan od 6. do 14. ure v splošnem oddelku Papirnice Količevo osebno ali po telefonu št. 721-011 int. 254.

Ponudbe se zbirajo 15 dni po tej objavi na zgornji naslov v zaprti kuverti s pripisom »ZA NAJEM ODP«.

Samopostrežna trgovina »Spina« v Krašcah

V soboto, 25. maja popoldne je bilo pri Novaku v Krašcah št. 17 praznično. Odprli so novo samopostrežno trgovino s prehrambenimi in neprehrambenimi artikli SPINA. Zbralo se je kar precej ljudi. V povsem novih prostorih poleg stanovanjske hiše s površino okoli 70m² je gospa Jožica Novak, ki je bila do sedaj več let poslovođkinja v Napredkovih trgovinah na Količevem in nazadnje v Moravčah, odprla svojo trgovino. Nova trgovina z lepo lokacijo

ob moravski cesti in prostornim parkiriščem, bo zlasti če bo, kot zatrjuje trgovka Jožica, konkurenčna v cenah in izbiri tako za Kraščane in okoliške vasi, gotovo pomembna pridobitev. In ker je ob moravski cesti od Krtine do Moravč edina trgovina, se bodo gotovo radi ustavljali tudi drugi kupci. Trgovina bo med tednom odprta od 7.30 ure do 19.30 ure. Ob sobotah bo odprta samo do 16. ure, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure.

STAS

EDINI TOVRSTNI OBRATNIK V OBČINI

Izdelava, montaža in popravilo vseh cevi

V Mengšu, na Veselovem brežju, ob razbremenilniku Pšate, oziroma na Šinkovi 12, je pred nedavnim odprl svojo delavnico Milan Jelen, nekdanji avtoprevoznik, ki je ugotovil, da v naši občini, pa tudi v širšem prostoru, ni obrtnika, ki bi izdeloval, montiral in popravil hidravlične cevi. Ne gre samo za cevi, ki jih uporabljamo v kmetijski, gradbeni in industrijski mehanizaciji, ampak tudi vse druge, tudi take, ki jih uporabljamo v gospodinj-

stvu, od tistih pri boilerjih do tistih pri pralnih strojih itd.

Milan Jelen vam v Mengšu na Šinkovi 12 izdela ali popravi prav vsakršno cev od 3mm do 80mm. Večino cevi vam popravi kar takoj, najkasneje pa v 24 urah. Pri tem uporablja najboljši domači material in pa tudi tujega, čeprav cena zato ni nič višja. Ima specialno prešo, na kateri pripravi vsak priključek z gumirano ali kakršnokoli drugačno cevjo. Gre torej za prenos kovine v cev in obratno. Najbolj bodo veselili takšnega obrtnika zagotovo traktoristi, buldožeristi in vsi drugi

posamezniki, ki so morali na tovrstne usluge čakati po več tednov ali pa celo hoditi v tujino. Seveda pa Milan Jelen to dela tudi za podjetja in večje delovne organizacije. Svojo delavnico ima odprto od osmih zjutraj do sedemnajstih, brez skrbi pa ga lahko obiščete tudi izven teh ur, saj je izredno priazen in uslužen človek, ki razume, da je treba okvaro hitro popraviti, oziroma takoj narediti tisto, kar se potrebuje pri delu.

Veliko gumiranih cevi iz jeklenim plaščem v notranjosti vseh dimenzij ima tudi na stalni zalogi, tako da ni nikdar v zadregi z montažo pri katerem koli stroju ali pripomočku. Lahko ga tudi pokličete po telefonu 738-665 ali pa se osebno zapeljete do razbremenilnika Pšate, kjer je dobro označeno, kje ima delavnico. Ena skrb za vse občane je torej manj, prav po zaslugi Milana Jelena.

L. S.

Cenjene stranke obveščam, da imamo spremenjeno telefonsko številko. Naša nova telefonska številka je 727-778

Se priporočam!

Žibert Vinko, Hudo 5a Radomlje – popravilo hladilnikov, pralnih strojev in hladilnih skrinj...

lek ljubljana

TOVARNA FARMACEVTSKIH IN KEMIČNIH IZDELKOV, p. o.
61107 Ljubljana
Verovškova 57, p. p. 81
telefon: (061) 340-161, 340-361

objavlja prosta delovna mesta za Kemijo v Mengšu,

TEHNIKE v proizvodnji

- za vodenje in usklajevanje proizvodnje po proizvodnih fazah
- za nadzor doslednega izvajanja tehnoloških predpisov v proizvodnem procesu
- za delo na področju proizvodnje farmacevtskih surovin

Pogoji:

- V. stopnja izobrazbe kemijske oz. druge ustrezne smeri
- 6 mesecev delovnih izkušenj, lahko tudi začetnik
- poskusno delo 3 mesece (ne velja za pripravnike)
- delo je organizirano v več izmenah

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas oz. določen čas za pripravnike.

Če vas zanima naša ponudba, oddajte prijavo s kratkim opisom delovnih izkušenj v 8 dneh po objavi na naslov: Kadrovsko-pravni sektor podjetja LEK-LJUBLJANA, 61000 Ljubljana, Verovškova 57.

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 061/340-161 int. 24-06.

d u

Delavska univerza Domžale
61230 Domžale, Kolodvorska 6

razpisuje v šolskem letu 1991/92 naslednje izobraževalne oblike

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

Vpisujemo v 7. in 8. razred. Šolanje je brezplačno.

ŠOLE USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA za odrasle

- ekonomska šola IV., V. stopnja, (prodajalec, ekon.-komercialni tehnik)
- tekstilna šola IV., V. stopnja, (tekstilni mehanik, konfektor, tekstilno konfekcijski tehnik, tekstilno mehanski tehnik)
- papirniška šola IV., V. stopnja, (papirničar, papirniški tehnik)
- gostinska šola IV., V. stopnja, (kuhar, natakar, kuharski tehnik)
- lesarska šola V. stopnja
- kovinarska šola V. stopnja, (1. in 2. letnik – strojni tehnik)
- elektro šola V. stopnja, (1. in 2. letnik – elektro tehnik)

SEMINAR ZA UPRAVLJALCE »S« NAPRAV

Seminar je namenjen elektromonterjem, vzdrževalcem, upravljalcem in izvajalcem »S« naprav.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV – začetni, nadaljevalni in konverzacijski

- nemščina
- angleščina
- italijanščina
- francoščina

OBLIKE STROKOVNEGA IN SPLOŠNEGA IZOBRAŽEVANJA

- tečaj za skladiščnike
- tečaj za voznike viličarjev
- tečaj osnovnega in obnovitvenega higienskega minimuma
- tečaj o varstvu pri delu
- tečaj računalništva
- strojeopisni tečaj (začetni in nadaljevalni)

IZOBRAŽEVANJE ZA PROSTI ČAS

- kuharski tečaj
- tečaj krojenja in šivanja (začetni in nadaljevalni)
- tečaj učenja glasbenih instrumentov

AVTO ŠOLA ZA VOZNIKE »B« KATEGORIJE

V vse oblike izobraževanja in usposabljanja se lahko vpišete vsak dan od 6. do 14. ure, ob ponedeljkih in sredah do 16. ure v tajništvo Delavske univerze Domžale, Kolodvorska 6/l, kjer dobite vse potrebne informacije, lahko pa tudi telefonsko na številkah 711-082 ali 712-278.

SREČANJE

Za lepo trav'co –
dobra kosilnica

Domačin Dušan VOLK, po mami je Varškove rodovine iz Taborske ulice, vam bo uredil vrtno kosilnico tako, kot je treba...

Stari oče Varšek iz Taborske ulice je bil njega dni celo domžalski župan. Sicer pa so imeli doma strojno elektroključavničarstvo, nekaj časa (menda

med vojno) pa celo kovačijo za izdelavo izdelkov umetnega kovaštva.

Seveda se Dušan Volk (rojen l. 1960), tega ne spomni; vse to ostaja v družinskem spominu po pripovedovanju staršev. O minulih časih razcveta Varškove obrti govore orumenele fotografije, papirji, knjige, načrti... In ogromno starega železa, ki ga je nekaj nekdo nameraval uporabiti kdo bi vedel za kakšen izdelek...

Pri šolah začniva, Dušan!
Kot oče (prav tako Dušan – op. MB) sem tudi jaz napravil pomorsko šolo in sicer sem se izšolal za ladijskega strojnega tehnika. Počel sem marsikaj, sedaj sem pa doma in imam obrt...

Nekaj v zvezi z ladjami?
Seveda ne! Ukvarjam se z motomehaniko, to je s popravili motorjev, kosilnic, motokultivatorjev.

Imaš kakšno znamko motorjev že v posebni obdelavi?
Od nedavnega sem nosilec poo-

blaščenega servisa za avstrijsko firmo AL-KO; program te firme sicer pri nas zastopa kranjski Merkur. V popravilo sprejemam tudi motorje Tecumseh (Aspera). Lastniki bodo svoj stroj lahko prepoznali po znaku Indijanca.

Kaj priporočas bodočemu lastniku kosilnice pred nakupom?

Vsaka zadevica, ki ji rečemo, da je Miklavževa, ni dobra. Škoda je denarja za slabe stvari, ki delajo samo eno sezono. Ne odločite se za najcenejšo kosilnico. Taka odločitev je slaba odločitev.

Kaj naj ve človek, ki kosilnico že ima?

Najprej: dobro preberite navodila. Pri 4 taktih motorjih je nujno

pred vsako sezono zamenjati olje v motorju. Ob koncu sezone so čiščenje motorja, konserviranje za zimo in shranitev na suhem za življenjsko dobo kosilnice zelo pomembni.

Koliko pa stane tak servis, koliko časa traja od naročila do opravljene storitve?

Kompleten servis z menjavo olja stane približno 450 din, seveda če po tem ni treba zamenjati kak pok-

varjeni del kosilnice. Povem naj, da se servis slejkoprej zelo izplača, saj strošek ni velik v primerjavi s tistim, ko nastane zaradi vibracij motorja poškodba na njem ali na ohišju. Včasih je treba zaradi takih okvar motor celo zavreči.

Kakšen pa je, Dušan Volk, red pri tebi?

V popravilo sprejemam vsak dan od 10.–13. ure in od 15.–18. ure. Ob sobotah sprejemam od 9.–12. ure. Stranke lahko pokličejo tudi na telefon 721-422.

URNIK ŠTUDENTŠKEGA SERVISA
DOMŽALE

»Študentski servis Domžale bo v poletni sezoni – od 3. junija dalje deloval po sledečem URNIKU:

PONEDELJEK: od 9. do 14. ure
TOREK: od 9. do 14. ure
SREDA: od 9. do 12. ure in od 13. do 16.30
ČETRTEK: ZAPRTO
PETEK: od 8. do 13. ure

Študentje in dijaki potrebujejo za vpis v servis:

- osebno izkaznico
- hranilno knjižico Ljubljanske banke (priporočamo LB – banka Domžale d.d.)
- potrdilo o vpisu s srednje šole ali fakultete
- starost najmanj 15 let

ŠTUDENTSKI SERVIS DOMŽALE, Ljubljanska 70/II, Domžale, telefon: 711-790

VSEM DELAVCEM PRI OBRATNIH V OBČINI DOMŽALE

Sklad za izobraževanje delavcev pri obrtnikih Domžale, Vir, Šaranovičeva 21a, telefon: 713-592 sporoča, da so vam na voljo naslednje

OBLIKE IZOBRAŽEVANJA

● RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

- UVODNI TEČAJ – priprava za nakup in uporabo računalnika ali programa
- ZAČETNI TEČAJ – osnove uporabe računalnika: pogosti ukazi, urejevalnik teksta WordStar, opozorila za delo in vzdrževanje
- NADALJEVALNI TEČAJ – urejevalnik teksta WordStar in praktični primeri poslovne uporabe, pomožni program
- POSLOVNI TEČAJ – nasveti, predstavitev poslovnih programov preverjenih proizvajalcev, komercialne in tehnične informacije

● TEČAJ ZA LESARJE

- izvirni tečaj o površinski obdelavi in zaščiti lesa v sodelovanju z DEPL Ljubljana vodi dipl. inž. kemijske tehnologije g. Marija Stanovnik, ki s svojimi 15-letnimi praktičnimi izkušnjami pozna vsa aktualna znanja o tej problematiki

● DVODNEVNI SEMINAR ZA ŽENSKE

- POSLOVNA ŽENSKA ZA JUTRIŠNJI DAN – seminar je primeren za komercialistke, gostinke, prodajalke...

Za delavce in delavke pri obrtnikih kotizacija za vse navedene oblike izobraževanja krije sklad za izobraževanje delavcev pri obrtnikih Domžale.

Prijavite se lahko pisno, osebno ali po telefonu na skladu. Posamezne oblike izobraževanja bomo izvedli, ko bomo zbrali dovolj prijav.

Prijave bomo sprejemali tudi na

**RAZSTAVI OBRTI IN PODJETNIŠTVA
v Hali komunalnega centra Domžale
od 25. do 30. junija**

na kateri bo sodeloval in svojo dejavnost predstavil tudi sklad za izobraževanje delavcev pri obrtnikih Domžale.

VEČ ZNAŠ – VEČ VELJAŠ

V SPOMIN

Odšel si brez vrnitve, zdaj v tistem grobu mirno spiš, a v srcih naših živiš.

Mineva žalostno leto, od kar nas je za vedno zapustil naš dragi

ALOJZ GOSTIČ

Z bolečino in ponosom hranimo spomin nate. Neizmerno te pogrešamo.

Vsi njegovi.

Pomlad je na tvoj vrt prišla, sedla je na rosn tla, jokala je, ker Tebe ni...

Minilo je leto dni, odkar nas je mnogo prežgodaj zapustila naša hčerka

DRAGICA ŠKRABA

roj. Kisilak iz Mengša

Hvala vsem, ki ji prižigate sveče in prinašate cvetje.

VSI NJENI

ZAHVALA

Umrli je naš dragi

JOŽE DIMIĆ

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pisna in ustna sožalja, za darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala vsem gasilskim društvom za številno spremstvo, hvala tudi Lojzetu Škerjancu za izrečene poslovilne besede ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

ŽALUJOČI: žena Ani, sin Darko z družino, hči Joži z družino, oče Jože, sestra Minka z družino ter drugo sorodstvo.

Delo, skrb, trpljenje –
Tvoje je bilo življenje...

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je zapustila naša dobra in ljuba žena, mami, babica, prababica in sestra

CILKA KOLBL

roj. Vehovec, iz Vira pri Domžalah

Vsi, ki smo jo imeli radi, se želimo posebno lepo zahvaliti najbližjim sosedom, sosedom iz Linhartove ulice, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, cvetje in vence, denarno pomoč in za vse, kar ste nam v teh težkih trenutkih dobrega storili. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, od koder ni več vrnitve. Zahvaljujemo se njenim bivšim sodelavcem in sodelavkam za poslovilne besede in oktetu Tosama za ganljivo zapeto žalostinke. Posebno zahvalo smo dolžni gospodu kaplanu za lepo opravljen obred slovesa, tolažeče in vzpodbudne besede. S hvaležnostjo in ljubeznijo v srcu do naše mami hvala vsem, ki nanjo ohranjate spomin in lepe misli. Zelo jo bomo pogrešali!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in prerani smrti naše drage hčerke, mamice, sestre in tete

ANE URBAN

rojene Slapar iz Vira

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, prijateljem, znancem in krajevni skupnosti Vir za darovano cvetje, vence in izrečeno sožalje, teti Ančki in Janetu pa se še posebej zahvaljujemo za vsestransko pomoč. Zahvaljujemo se tudi gospodu kaplanu za lepo opravljen obred.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni domači.

V SPOMIN

Avgust
Orehhek

Dne 25. maja letos je minilo leto, odkar nas je po kratki boleznici prežgodaj zapustil ustanovni član Avgust Orehek Makselnov z Gorjuše.

V društvu za raziskovanje jam Simon Robič je vsa leta opravljal dolžnosti gospodarja in to dobrega gospodarja. Prisoten je bil pri vseh delih pri gradnji jamarkega doma, pri urejanju Železne jame, pri odkrivanju paleolitske postojanke v Babji jami, rad je vodil šolarje in turiste tako po jami kot po jamarški zbirki in lahko bi še dolgo naštevati njegove zasluge za delovanje in rast jamarkega društva, kateremu je posvetil ves prosti čas, a zato ni nikoli prejel plačila.

Prizadevnega Avgusta Orehka pa v društvu pogrešamo tudi zato, ker je dobro poznal poti do vseh jam v okoliških gozdovih. Pogrešamo pa ga zlasti kot dobrega prijatelja in človeka, ki je znal dobro svetovati in pomagati.

Ustanovnega člana ohranjamo jamarji v lepem spominu.

Domžalski jamarji

ZAHVALA

Umrli je naša dobra mama, babica, prababica, sestra in teta

IVANA PER

po domače Dolinska mama iz Gorenj nad Blagovico

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in darove za svete maše. Iskrena hvala sosedom, ki so nam priskočili na pomoč v težkih trenutkih. Hvala gospodu župniku, cerkvenim pevcom in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

VSI DOMAČI

ZAHVALA

V 53. letu nas je po dolgoletni boleznici zapustil naš mož, oče, dedek, brat in stric

MIHA SRŠEN

iz Mengša

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, vence in spremstvo na zadnji poti. Še posebej hvala GD Mengeš in ostalim gasilskim društvom, g. Jožetu Žargiju za poslovilni govor, pevcom za zapeto žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

Instalacije in servisiranje centralnega ogrevanja

Marko Urbanija, 61235 Radomlje, (061) 815-755, 727-910

MM – mojster Marko pride na dom

Marko Urbanija je mladenič, ki je mojster desetine poklicev. Radomljan, ki ga lahko pokličete po telefonu 727-910, vam bo lahko opravil – če ga boste naročili – vsa naslednja dela:

- adaptacijo kopalnice, zamenjavo odtokov, zamenjavo školjke, sistem za izpiranje,
- montiranje in servisiranje oljnih gorilcev,
- izdeluje cisterne za olje,
- izdeluje in montira naprave za sončno ogrevanje,
- izdeluje in montira talno ogrevanje,
- popravlja vodovod, opravlja grobo in fino montažo vodovodnih naprav in druga vodovodna dela,
- opravlja druge potrebne servisne storitve v stanovanjih in stanovanjskih hišah.

Želite pravega mojstra v hišo?

MM – mojster Marko prihaja!
Le pokličite ga – 727-910

TUDI TAKO SE PLAZIMO V EVROPO

Svinjak na igrišču naše civilizirane družbe

Ponedeljek je. Ponedeljek po prvomajskih praznikih. Pomlad. Vse cveti, brsti, se odeva v mlado zelenje.

Cveti tudi naše igrišče pred vrtcem – pa ne v veselje ampak v jezo in ogorčenje. Posejale smo sicer travo, da bi lepa in mehka razveseljevala otroke. Pa ne bo nič – kot že tolikokrat ne.

Igrišče je polno smeti vseh vrst – kdor ne vidi, ne bi verjel, kaj vse prileti skozi okna, od olupkov, kartonov, do reči za intimno nego in uporabo, ki bi jih moral vsak že zaradi najosnovnejše kulture in sramežljivosti skrbno zaviti, preden jih odvrže. Ne pa, da krasijo igrišče, kjer naj bi se igrali najmlajši.

Ob ponedeljskih zjutraj torej vzgojiteljice sklonimo glave in ponižno pobereмо drek, ki leti od odraslih, da nam ne bi bilo nerodno pred njihovimi otroci. Kar naprej sicer prosimo starše, prosimo in poskušamo vzgajati otroke – vendar naše igrišče popoldne uporabljajo tudi večji otroci – kdo reče kaj njim, kdo jih vzgaja?

Seveda oče, ki vrže novoletno jelko skozi okno na naše igrišče,

najbrž ne uči svojih otrok, da ne smejo odmetavati papirčkov od bonbonov. Res je, da imajo otroci med vsemi temi bloki in betonom premalo prostora za igro in zabavo. Res je, da bi morali poskrbeti za igrišča, kjer bi smeli metati žogo, preizkušati spretnost na rokah, se gugati, plezati, tudi kričati.

Ker teh možnosti nimajo, pač hodijo na igrišča za najmlajše. Kadar koli smo otroke in odrasle prosile, naj ne prihajajo na igrišče ob vrtcu do 16. ure, ko vrtec zapremo, je bila huda kri: »Saj je naše igrišče! Vse je naše! Vse je last vseh!«

Prav. Vendar to ni vprašanje lastnine, ampak namembnosti. Igrišča za najmlajše naj bi bila lepa in urejena – in čista! – , da bi malčki lahko mirno rili tudi po tleh.

Imeli smo ploščice okrog peskovnika, pa so jih razbili.

Imeli smo živo mejo pri toboganu, pa so jo porezali za »vstopnice«.

Imeli smo drevesa, pa so jih polomili.

Imeli smo žičnato ograjo, pa so jo pomendrali, ker je bila pot na igrišče skozi (odklenjena!) vrata predolga.

Imeli smo varne gugalnice, pa se je ob popoldnevih spravilo na eno po troje velikih otrok in so vse potrgali. Naši vzdrževalci so jih večkrat popravili, pa se je vse vedno ponavljalo in sedaj malčki na igrišču pred našim vrtcem nimajo niti ene gugalnice več.

Imeli smo gugalnico na kovinskem drogju – tudi to železo ni zdržalo in je nekega jutra zlomljeno ležalo na tleh.

Imeli smo rolete, pa so jih s kamni tako uničili, da otroci ob zatemnitvi pri počitku gledajo senke kot skozi rešeto, toliko je luknj.

Konec aprila smo ob »avtomobilu« navozili zemljo, posejali travo, napisali kovinske table in kartone z opozorili, kjer prosimo, naj ne hodijo po sveže posejani travi.

Kakšna žalostna slika po praznikih! Vsa sveže posejana zemlja je razrita od koles (in morda tudi motorjev) in kdo vendar je potreboval naše opozorilne table, kje so?

Mi igrišče vzdržujemo, drugi ga brezskrbno in nesramno uničujejo. Morda bi ga bilo najbolje zakleniti, vendar se bojim, da bi potem uničili še tisto malo žičnate ograje, ki na vseh vogalih kljub stalnim popravilom žalostno visi po tleh.

Na koga naj naslovim prošnjo, ogorčenje in protest? Na stanovalce okoli vrtca, ki se posmehujejo ženski, ki hoče pod svojim balkonom

Arsenal, ki nas bo popeljal v Evropo...
Ljudje, ki bodo tole zagrabili, so izven slike, zato se ne vidi, kako so vsi popenjeni za delo...

zasaditi rože? Na šolarje, ki jim gre vse pri enem ušesu noter pri drugem pa ven? Na občinske moše, ki naj bi preskrbeli igrišča za starejše? Na učitelje v šolah in na starše, naj vendar vplivajo na otroke, da bi znali paziti na »naše«? Ali naj svojo žalost in jezo požrem vase in vsak dan pobiram odpadke in dan na dan kličem vzdrževalce, da bodo popravljali v nedogled?

Pravzaprav sem pa tega že sita in sem že utrujena. Moji otroci imajo doma urejeno dvorišče in lep vrt. Zakaj bi se toliko gnala za ljudi, ki jim je vse skupaj figo mar? Pa naj živijo v svinjaku, kakršnega delajo. Morda se bo pa potem kdo zbudil in kaj naredil za svoje vsakdanje okolje in za svoje otroke.

MARIJA JERINA,
vodja enote Čebelica

Juhuhu, ringlšpil je tu!

Včasih so cirkusanti in »ringlšpil« pomenili zabavo. Danes imamo drugačne vrste cirkus, pa tudi na ringlšpil so nas posedli, ki se vrtili vse hitreje...

Sigma, plus, ultra, extra...

Latinska, angleška in grška imena nam table krane obrtnikov, trgovcev. Le delo, poslovnost je prava ocena, da prideš v naročbo, do »kšeita« in novcev.

Požarnovarnostni dom na Viru

Ukradel nam je meter »ceste«. Sraka. Lepo, da tam zdaj pločnik se blišči. Ko srečata pa dva se tovornjaka, tesnoba s ceste – skoči ti v kosti.

FRANCE CERAR

Prvič za MISS DOMŽALE 91

Razpis za miss je vzbudil precejšno pozornost tako med dekletki kot tudi pri fantih. Dekleta so kar pridno telefonirala, nato pa so, sicer malo bolj počasi a vendar, začele prihajati tudi prijavnice.

Zaradi velikega zanimanja smo se odločili za pripravo prvega uradnega tekmovanja Miss Domžale 91, ki bo ob enem predstavljalo predtekmovanje za Miss Slovenije 1991, ki bo 28. junija v Rogški Slatini. Območnih tekmovanj bo letos v naši republiki kar nekaj in prav tako tudi na območju ostale Jugoslavije, kjer je glavni organizator sarajevski tabloid AS. Pripravljalni odbor se trudi pridobiti več pokroviteljev, tako da bi prireditve čimbolj uspela in da dekleta ne bodo odšle domov praznih rok. Prireditve pod geslom »Od nekdanje lepote Domžalke slovele« bo v soboto 15. junija ob pol devetih zvečer v teniškem

centru TEN-TEN. Spored bo povezoval znani napovedovalec Sašo Hribar (radio GA-GA), za prijetno glasbo bodo skrbeli fantje ansambla Obvezna smer. Seveda ne bo manjkalo niti petja in humorja ter plesa pa tudi modna revija bo. Prireditve bo spremljala tudi od sedme sile raznih slovenskih medijev.

Ne bomo obljubljali preveč, ker je to prvo tovrstno tekmovanje za miss Domžal, vendar se bomo trudili pripraviti kakovosten kulturno-zabavni spored prireditve takšen, da bo vseh vam gledalcem in nastopajočim dekletom v lep in trajen spomin. Popolnejši spored prireditve bo objavljen v Slovenskih novicah in Kaj in na obvestilnih lepkih.

Gledalci boste prireditve lahko spremljali iz parterja, kjer bo tudi gostinska ponudba, ali s tribun. Vse nadaljnje informacije lahko dobite v Ten-Ten tel.: 711-049.

Vabi vas organizacijski odbor

Posnetek je s tekmovanja za MISS SLOVENIJE na Ptuj pred leti. Prva spremljevalka lepote pa je bila naša občanka NATAŠA ŠPENDE (prva z leve) iz Domžal.

mlatimo slamo

V Domžalah je Cirkus! Bralce opozarjamo, da smo besedo Cirkus napisali z veliko začetnico, da ne bi kdo mislil, da smo imeli v mislih cirkus.

x x x

Večjih incidentov in konfrontacij v zadnjem času v naši občini ni bilo če odmislimo teniške.

Iz popolnoma zanesljivih virov smo izvedeli, da je prišlo do manjše zaostritve in groženj zaradi tistega, vsem razumljivega znaka, ki ga v naši abecedi ni. Ta znak, ki je bil vzrok za prepir in resno vojno nevarnost se napiše takole: \$

x x x

Zvedeli smo, prav tako iz popolnoma zanesljivih virov, da so v Domžalah odkrili večjo količino indijske konoplje. Ker poznamo farmerje, ki so se lotili plantaže, vam z gotovostjo povemo, da ni šlo za »mutna posla« pač pa za pripravo hrane za zajce...

Blagor zajcem, pravijo tisti, ki so videli in nekateri tudi slišali, da so v Ljubljano odpeljali več tisoč stebeljc dišeče trave...

x x x

Menda bo Boba Živojinović naš človek; celo toliko se že ve, da bo ŠTUDJAN!

Ali ni lepo slišati, da je Lepa Brena doma – v ŠTUDI!

x x x

Ali že veste najnovejšo delegatsko pobudo?

Sedaj, ko se je naš vlak 100 let imenoval KAMNIČAN, predlagajo naši odborniki, da naj bi se naslednjih 100 let imenoval DOMŽALČAN!

x x x

Časi so težki, ampak še ne preveč! Vse poje, samó poje! Ali si lahko mislite: v petek 31. maja 1991 sta bila v občini samo dva koncerta. Klinc pa taka koncertna ponudba.

Slogan našega domžalskega piva

Pivo Adam Ravbar je najboljši dar.

Pivo Ravbar poživi misli in kri.

Pivo Ravbar – najprej, potem pa gremo naprej!

Ko popijeva vrček piva, si še drugega želiva.

Ko Ravbarjevo pivo kozarec orosi, se pivec spoštljivo do tega piva drži.

Razpoloženje skriva čaša Ravbar piva.

Če je tvoja nrav igriva, brž popij čašo Ravbar piva.

Po prvem vrčku piva še novega si želiva.

Pijača zanesljiva je čaša dobrega piva.

Pivo, pivo, fino za vso družino.

Dan na dan pivo Ravbar Adam.

Adam Ravbar pivo pijemo spoštljivo.

Prav dobro poznam pivo Ravbar Adam.

K veselju v živo sodi Ravbar pivo.

Pivo Ravbar je pijača, ki vedrost, moč vrača.

Ves prihranek rad dam za pivo Ravbar Adam. Bojan Ajdič Ljubljana

Slamnik je glasilo občine Domžale in je nadaljevalec tradicije časopisa Domžalec, ki je izhajalo v letih 1925 (5 števil), 1929 (2 številki), 1934 (1 številka), 1935 (1 številka). Domžalec je izšel še v letu 1958 (1 številka), nato pa je 5. 11. 1962 pričel izhajati Občinski poročevalec in je redno izhajal vse do 21. marca 1991, ko se je preimenoval v Slamnik.

Glasilo izhaja dvakrat mesečno, vsa gospodinjstva v občini ga dobivajo brezplačno.

Glasilo ureja uredniški odbor v sestavi:

Stane STRAŽAR, glavni urednik,

Matjaž BROJAN, odgovorni urednik,

Janez STIBRIČ, Slovenska demokratična zveza,

Matjaž VOVK, Slovenska demokratična zveza,

Bogdan OSOLIN, Slovenski krščanski demokrati,

Janez HRIBAR, Slovenska kmečka zveza – ljudska stranka,

Jurij BERLOT, Slovenska kmečka zveza – ljudska stranka,

Igor LIPOVŠEK, Stranka demokratične prenov,

Eveta ORAŽEM-ZALOKAR, Stranka demokratične prenov,

Milan PIRMAN, Liberalno demokratična stranka,

Martin GROŠELJ, Liberalno demokratična stranka,

France CERAR, neodvisni,

Ada LOVŠE, Socialistična stranka.

Glavni urednik: Stane STRAŽAR, tel.: 721-289, odgovorni urednik: Matjaž BROJAN, tel.: 711-686, tehnični urednik: Janez DEMŠAR, tel.: 325-261, fotografije: Vido REPANŠEK, tel.: 737-492 (od 9.-12. ure in od 14.-18. ure)

Glasilo izhaja v nakladi 16.000 izvodov in ga tiska Tiskarna ljudska pravica Ljubljana. Rokopise sprejema odgovorni urednik, Ljubljanska 70, Domžale, p.p. 2. Poslanih rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača.

Osmrtnice, zahvale, oglase, razpise in objave oddajate v tajništvo predsedstva Skupščine občine Domžale, Ljubljanska 69/1 – Mihael KEPIČ.

Glasilo je na podlagi sklepa Izvršnega sveta Republike Slovenije oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodnje.

NAŠ ROKOVNJAČ ŽONTA

Ali veš, da je bil v rokovnjaških časih pozdrav: »Bodimo stčni, podajmo si roke!«?

In ob kateri priložnosti so go uporabljali?

Ko so lačne množice ogrožale župana, so se žandarji pred občinsko hišo prijeli za roke...

